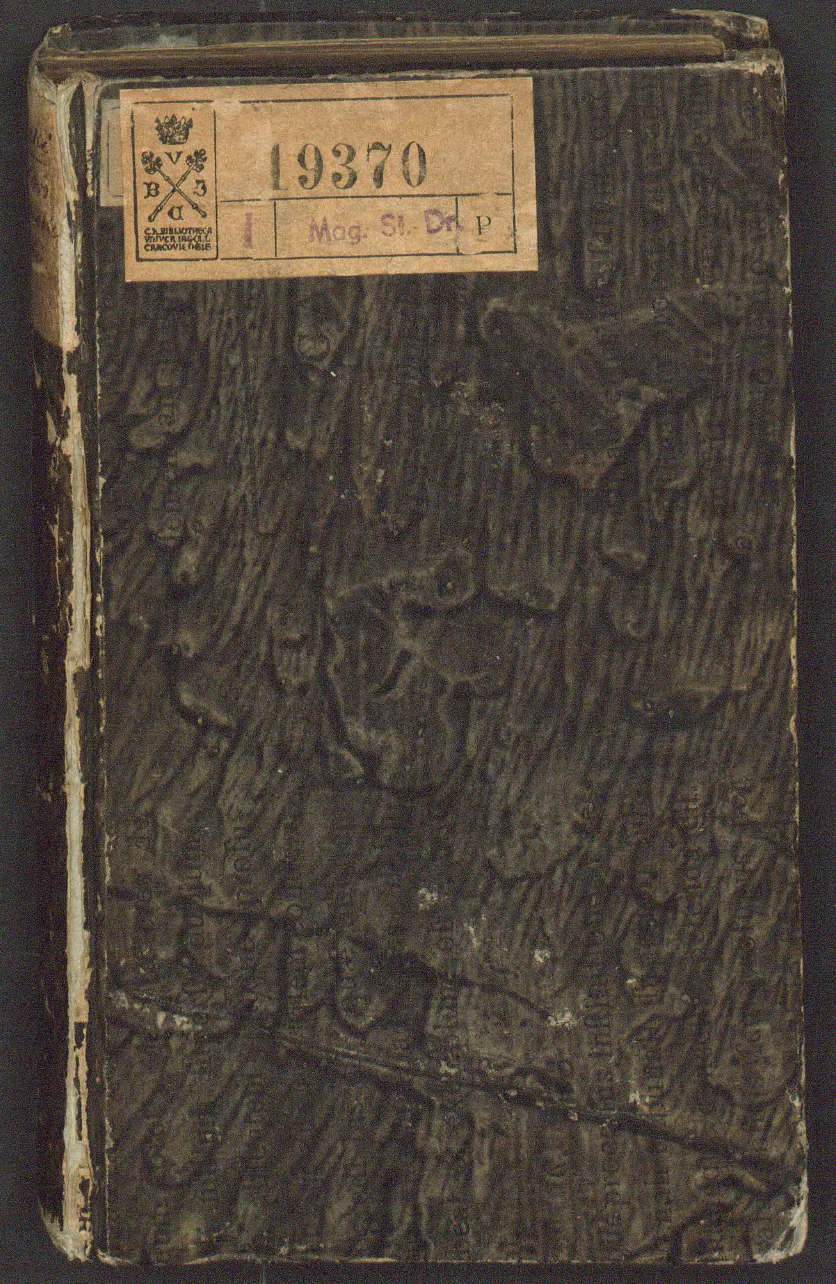
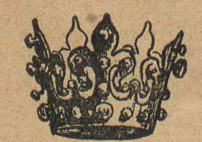

C. K. BIBLIOTHECA UNIVER. JAGELL. CRACOVIENSIS
19370
I
Mag. St. Dr.
P

V
B J
C

LEXYKON
FRANCVSKO-POLSKI
to iest
DIKCYONARZ
ALBO ZEBRANIE
wszystkich Słów Francuskich
z Francuskiego ná Polskié przełożónych
Przez Bartłomieia Kaz: Malickiego
Filozofiiey y Medycyny Doktora:

LEXICON
FRANCOIS-POLONOIS
c'est à dire
DICTIONAIRE
OU ASSEMBLAGE
de tours les mots François
traduits de François en Polonois
par Barthelemi Casimire Malitzki

L'an. 1701. *à CRACOVIE*
dans l'Imprimerie du Sr Schedel.

TESTIMONIUM.

Librum cui titulus LEXYKON *Fráncuſko-Polſki to ieſt* DIKCYONARZ *álbo zebránié wßyſtkich Słów Fráncuſkich z Fráncuſkiégo ná Polſkié przełożonych, diligenter legi, quem ſicut ingenti curâ & labore Clariſſimi & Excellentiſſimi Domini* M. BARTHOLOMÆI CASIMIRI MALICKI *Phil: & Med: Doct: conſcriptum animadverti, ita & communi Polonæ Gentis uſui perutilem exiſtimo, eumq; Typis mandari poſſe cenſeo. Si videbitur Perilluſtri & Admodum Reverendo Domino Ordinario Librorum Cenſori. Cracoviæ 8. Febr: Anni 1701.*

M. ANDREAS STANISLAVS BUCHOWSKI Ph: D: & Pr: in Alma Univerſitate Cr: Collega Major Can: S. ANNÆ.

APPROBATIO.

LEXICON *Gallicæ & Polonicæ lingvæ, ſeu librum præceptis ſufficientibus ad vtriuſq; Gentis linguas comparandas inſtructum, operâ perquàm diligenti Clariſſimi & Excellentiſſimi Domini* M. BARTHOLOMÆI CASIMIRI MALICKI *Ph: & Med: Doctoris collectum legi, & tanquam utilem ac volentibus in prædictis lingvis proficere neceſſarium, ut ad publicum exercitium imprimatur approbavi. In Collegio Majori Academiæ Cracovienſis. Die 18. Februarij 1701.*

M. PETRUS PRACZLEWIC S. Th. Doctor Decanus S. FLORIANI ac Librorum per Diœceſim Cracovienſem Cenſor. *mpp.*

AUGUSTUS II.

DEI Gratiâ REX Poloniarum, Magnus Dux Lithvaniæ, Ruſsiæ, Pruſsiæ, Maſoviæ, Podlachiæ, Podoliæ, Volhyniæ, Liv: Sam: g: Kijov: Smol: Sev: Czer: &c. &c. &c. Hereditariusq; Dux Saxoniæ & Elector Imperij &c: &c: &c.

VNiverſis quibus intereſt notum facimus. Supplicatum Nobis fuiſſe ex parte Excellentis BARTHOLOMÆI CASIMIRI MALITZKI Philoſophiæ & Medicinæ Doctoris, Secretarij & Aulici Noſtri, quatenus libros ejus quinque, propriâ ejus inventione & labore compoſitos, (quorum tituli ſunt ſequentes. *Primi* quidem, TRACTVS ad cognitionem lingvæ Polonicæ, ſeu, Grammatica Latino-Polonica. *Secundi.* KLUCZ do języká Fráncuskiego, ſeu Grammatica Polono-Gallica. *Tertij.* LEXYCON *François Polonois*, id eſt Dictionarium Gallico-Polonicum. *Quarti,* DIKCYONARZ Polsko-Láciński-Fráncuski, id eſt Dictionarium Polono-Latino-Gallicum. *Quinti.* Nomenklatura imion ogulnieyſzych z ſwoimi udźiélnymi ſeu Nomenclatura Gallico-Latino-Polonica nominum generaliorum cum ſpecialibus, aliquo privilegio ſtiparemus. Et Nos juſtis ejus poſtulatis inclinati ſtatuimus, ne cuiquam liceat citra expreſſum dicti dictorum librorum Authoris conſenſum, ſpecificatos quinque libros, aut quecumque ipſorum, ſingillatim, ſive omnes, aut quemcunque ipſorum, ſub dictis vel mutatis titulis imprimere, aut alibi impreſſum, in terris Regimini & Dominio Noſtro ſubjectis venalem habere, ſub pœna confiſcationis, & decem millium marcarum, Delatori & Authori per dimidium dividendarum, idq; abhinc ad triginta annos incluſivè. Si verò prædictum Authorem interim è vivis migrare contigerit, volum⁹ hoc idem privilegium ſervire legitimis ejus ſucceſſoribus, niſi illud Author alicui peculiariter inſcripſerit, in quo etiã caſu, eundẽ valorem, præſens Privilegium habere declaramus. Datum Varſaviæ A. D. Milleſimo Septingenteſimo. Die 17. Menſe Majo.

AUGUSTUS REX.

A LEURS EXCELLENCES
MESSEIGNEURS
LES PRINCES
TRES CHERIS FILS
DE SON ALTESSE
ILLUSTRISSIME & EXCELLENTISSIME,
MONSEIGNEUR
IEROME AUGUSTIN,
Prince du St Empire Romain
Conte de WISNICZ & IAROSŁAW
LUBOMIRSKI,
Grand Thresorier de Pologne
GEORGE Gouverneur de KOZIĘNICE
IEAN Gouverneur de RYCZYWOŁ
Chevalier de Malte.
ALEXANDRE Gouverneur de SMOTRYCZ.
ses tres honorables Maitres & Protecteurs.

L' Autheur de cet ouvrage
Le Donne Dedie & Devoue.

MESSEIGNEURS.

I' aurois la honte de comparoitre devant Vous trois ensemble avec la dedicace d' un si petit ouvrage, comme l' est ce mien, étant bien constant, qu' un seul d' entre Vous sera en peu d' années eminemment capable de donner la protection aux entiers volumes de tres grands & tres avantageux livres; si Votre adolescence ou plutot enfence ne m' y encourageoit pas. Ie ne pretends pas de gagner le renom d' un sçavant, mais en ne voulant pas faire le tort à ceux, qui avoient le pouvoir legitime de me declarer d' etre un de Maîtres en Arts liberaux, & Docteurs en Philosophie, je leur essaye avec ce petit livre le gué, par où ils pourront plus aisémēt avoutir à votre protection avec leurs immortels travaux. Ce

sera

sera de là, que nos Succeſseurs ſçauront bien reverer votre bravoure, comme nous apprenons preſentement des antiques traditions à admirer celle de vos tres glorieux Ayeuls Bisayeuls Trisayeuls, & plus vieux Anceſtres. Comment ſaurions nous, que c' etoient eux, qui ont pour la plus part attribué à affranchir cette liberté, dont toute la Pologne jouit à preſent ſi heureuſement, ſi ce n' etoient pas les vieux ecrivains, qui nous le fiſsent coucher par ecrit parmi leurs volumes? Comment aurions nous la certitude, qu' il n' y a point de hautes dignitez au Royaume, laquelle ne fût pas embellie par des Candidats de Votre Famille, ſi leurs écritures ne nous le temoignoient pas? Comment ſerions nous informés, que c' etoient pour la plus part les Szeniavites, qui ont reprimé la hardieſse, & retraint la trop epouventable puiſsance des ennemis

nemis

de la Patrie, ſi les lettres ne nous en laiſsaſsent pas des monimments? A peine ſauroit-on, qu' il y a tant de Colleges fondés par Votre Famille, lesquels cultivent heureuſement toute ſorte de Sciences: qu' il y a tant de Religieux ſoûtenus par des liberales fondations de Votre maison, lesquels ne ceſsent pas avancer la gloire de Dieu: qu' il y a tant de temples erigés & conſervés de Vos biens, où l' on exalte continuellement le nom Divin; ſi ce n' êtoient pas les Muſes qui donnaſsent le pouvoir aux coeurs des clients de le faire paſser de la memoire des Anceſtres à celle des Succeſseurs. Mais ſi Vous Meſseigneurs n' en avioient plus à sçavoir & ramentevoir, que la ſeule bravoure de Votre tres excellent Ayeul, Grand Mareſchal & General enſemble de la milice du Royaume: s' il y avoit quelque proportionné Hommere, qui sçache bien

decri-

decrire les exploits de cet Alexandre Polonois, cette seule leçon Vous suffiroit pour Vous en instruire, comment il faut menager l' œconomie, gouverner la police, moderer le tribunal des jugemens, soûtenir la liberté, conserver l' authorité, gagner l' amour de tout le peuple, entretenir les consultations des diettes, encourager les cavaliers, reprimer les arrogans, exalter les braves, souffrir les contrarietez, abbatre les ennemis, dissimuler les injures, vanger l' honneur, proteger les refugiez, punir les scelerats, honorer les vertueux, en un mot, ecraser touts les vices & apprecier les vertus. Toute la Pologne étoit presque au dernier point de la liberté, aussi bien Ecclesiastique que Civile, quand l' envahirent les Turcs, les Tartares, les Cosaques, les Valachiens, les Bulgarois, & plusieurs Barbares ensemble, mais la bravoure du dit Votre tres genereux

Ayeul

Ayeul les savoit bien dissiper, ayant donné aussi bien de salutaires conseils aux Senateurs que d' efficaces ordres aux Cavaliers. On aura encore long tems, de quoy se plaindre en Moscovie, en Suede, & en Hongrie de leur temerité, qu' ils avoient deja fait sur le papier un exact partage de notre Patrie parmi eux, croyant nous pouvoir engloutir par leurs violences debordées en un même tems contre nous; mais ils connurent de la conduite du dit votre glorieux Ayeul, que les Polonois ne doivent pas demender, combien il y a de leurs ennemis, mais où ils sont. Il Vous seroit Messeigneurs superflu representer les exploits de son Altesse, Votre tres excellent Pere, où vous voyez mieux journalièrement dans sa glorieuse pratique, tout ce que nous admirons aux traces de tres belliqueux Capitaines, & tres prudens Politiques ensemble. C' est à luy principalement

que

que la Pologne à ce dernier tems, est, redevable de tant de victoires sur les ennemis, particulièrement de celle de Chocim plusieurs fois reiterée. C' est à luy que Vienne d' Austrie doit reconnoitre sa delivrance de la Violence Othomanique. Il n' etoit pas fort difficile de reprimer le cors des ennemis par celuy de notres, aprés avoir plusieurs fois observé de l' heureuse conduite de ce tres fameux capitaine, qu' une petite aile, c' est à dire une division de six mille soldats, avant même l' arrivée de notre grande armée avoit fait trebuché & plié toutes leurs forces. I' aime mieux m' en taire, & reverer en silence sa liberalité envers ceux, qui ont besoin, son zele contre les impies, sa misericorde envers affligez, sa protection pour les opprimés, son courage contre les oppresseurs, sa clemence envers les sujets, sa douceur envers les merités, sa gentilesse entre les disco-

discours melée avec la gravité convenable, sa valeur contre les trouppes des ennemis, sa presence entre les adversitez, sa charité envers chaque prochain, sa prudence en toutes sortes de conduite, parce que ny un petit livre, comme est celuy ci, & encore moins une seule dedicace, ny tout mon genie n' est pas capable de figurer ny même tracer une telle perfection de si grands emploits. Ie ne dirai non plus de leurs Altesses Vos tres illustres Oncles Paternels, en avouant franchement contre la jalousie de plusieurs, que les livres de son Altesse Monseigneur Grand Mareschal du Royaume, l' ont signalé mieux, que ne le sauroient pas faire mille volumes de Panegyristes. Sa Verité debattante contre la vanité, ressemble avoir rapellé les predictions d' Apollon, ou les observations de Ianus. Sa Police fournissante de meilleurs conseils, paroit d' être envoyée sur la terre de Dieu Consus,

sus. Sa Poësie charmante sauroit bien avec Amphion rompre des roches, & avec Orphée faire dancer les forets, si les hommes n' etoient pas à present plus durs que ne le sont pas celles. Mais je donnerois une tête de Geant à un Pygmée, si je m' etendois auprés d' un si petit livre avec une matiere si louable, comme l' est celle des exploits de ce grand Homme, aussi bien que de Vos autres tres illustres Oncles Paternels & Maternels, & Vos Cousins, dont les noms il vaut mieux passer sous un profond & respectueux silence, que de ne leur pouvoir donner dans un si etroit abregé, quelque memoire ajustée à leurs merites. L' on commence à concevoir une tres bonne esperance, que Vous même Messeigneurs ne manquerez pas à suivre leurs traces de generosité; quand' on voit Monseigneur George votre docilité en etudiant les lettres, votre agilité en escrimant, votre promptitude en penetrant les subtilités des sçavants, votre elegance en ecrivant des vers, votre vitesse en resolvant les enigmes, votre experience en plusieurs langages, votre facilité en comprenant tous les arts liberaux, votre capacité de commencer à entendre toute sorte de Sciences dans un age si petit, comme l' est le votre; on en conçoit une tres efficace esperance, que vous ne lairrez nullement les traces de vos tres renommez Ancestres & montrerez toujours l' effet de cette ordinaire verité. Fortes creãtur fortib⁹ & bonis, nec imbellem feroces progenerant Aquilæ columbã. Quand' on tourne les yeux vers votre mine Mõseigneur Jean, on en connoit aisement, qu' elle etant deja Martiale dans votre enfance, ne ressemble rien mieux, que des victoires sur les ẽnemis de la Chretienté; que l' avancement de la foy, pour la defence de laquelle on vous a deja plû mettre votre nom parmi le liste des Cavaliers de Malte; que l' honneur de la sainte croix, dont il Vous agrée porter la figure sur votre poitrine. Votre generosité nous le promet infailliblement, votre magnanimité le montre clairement, & votre genie s' y accoutumant doucemẽt nous le devine evidẽment, & nous ravit encore dans un grand etonnement & une curieuse recherche. Quis putas puer iste erit? Si l'on ẽvisage votre cõduite Monseigneur Alexandre, il y a de quoy s' etonner, qu' à peine ayant survecu le tems de l' espace du silence Platonique. Vous parlez si parfaitement la langue allemande, Vous commencez celle de France, Vous entendez le Latin, au lieu que la plus part de pareils à votre age, ont une gran-

grande peine en s' expliquant par la langue Maternelle. Vo re panchement aux affaires belliqueuses, que Vous n' aimez pas traiter si non avec des Alexandres, votre inclination aux amusements des lettres joints à cette tres rare & tres belle Simmetrie, nous Vous fait prognostiquer que Tua Species digna est iperio. *On à deja trois fois preconisé votre tres excellent Pere entre les premiers Candidats du throne Polonois. Il y avoit pour Son Alteße tant de voeux favorables que pour nos trois derniers Rois.* Et meruisse sat est. *pour Son Alteße, puisque ni le ciel, ne peut souffrir plusieurs soleils, ni le throne plusieurs Rois. Peut être que Son Alteße auroit prevalu, si n' aimoit plus la seureté et la paix de la Patrie, que touts les interets de sa Maison. Pleût à Dieu, que Vous Meßeigneurs regniez außi semblablement entre les coeurs de tout le peuple. L' amour universel surpaße infiniment toutes les apparences des Regnes, & il est plus profitable quelque fois gagner l' amitié d' une seule brave personne que de prosterner mille ennemis. C' est ce Meßeigneurs, que je vous puis souhaiter à bon escient de tout mô coeur.* Nec metas Vobis rerum nec tempora ponens; *voire même c' est ce, que j' entends communement de la plus part de ceux, qui voient quelque fois l' honneur d' admirer votre belle maniere. A laquelle voulant applaudir moy je retraigne toute l' energie de mon souhait à ces deux mots* crescite & multiplicamini. *C' est ce que je desire paßionément.*

Votre tres-humble & tres-obligé

Serviteur.

BARTHELEMI CASIMIRE MALICKI.

LEXYKON
FRANCUSKO-POLSKI
To iest
DIKCYONARZ
álbo
Zebránié wszystkich słów Fránculkich.
z Fráncuskiégo ná Polskié
PRZEŁOZONYCH.

LEXICON
FRANÇOIS-POLONOIS
c' est à dire
DICTIONAIRE
ou
Aßemblage de tous les mots François traduits de François en Polonois.

PRZEMOWA do CZYTELNIKA.

Ystáwiwszy ná widok Grámmátykę do uczęnia sie ięzyká Fráncuskiégo, nie chciałem cie przychylny Vczniu zostáwić rospołowionégo, álem dla podánia tobie sposobu do-

pędzęnia doskonáłości w tey mowie, wystáwił y tęn Dikcyónarz. W którym nie znaydzieśz tylko sáme słowá, ále wszytkie, bo z naydoskonálszégo Fráncuskiégo Dikcyonarzá to iest Pomeiowégo, wybráne y we wszelákim znáczęniu szczérze y obficie wytłumáczóné. Odżáłowałbym był pracey ná wytłumáczęnié y inszych częśći, ále koszt móy ná wystáwięnié tego nie wystarczáiący, od tego mnie odwiódł, Gdyż iest blisko pułszostástá árkuszy Dikcyonárzá Pomeiowego, lubo ieszcze y tęmu nie máło chybiá. kto wié co druk kosztuie zwłaszczá w Polszcze Fráncuski, łátwo docieczy wieleby tu nie ler, ále tysięcy ná to uwiązić potrzebá pewnych, ná niepewné odyskánie; Iednák złączywszy wiádomość słów z Grámmátyką, nie trudno ć będzie ostátká się doczytáć, álbo dopytáć; gdyż choćbyś więcey nie umiał po Fráncusku, tylko *comment appelle-t-on cela.* pokázuiąc ná rzecz, którą chceśz názwáć; toć ią Fráncuz. by też nie umiejący ięzyká Polskiégo może wyłożyć; insze też częśći, práwié zupełnie maśz w Grammátyce wytłumáczóné. O słowo záś trudnoby ś go miał pytáć, nie mogąc się z nim zmówić, gdyż ákcyey, która się słowęm wyrázáć muśi, áni setney pálęcm nie pokażeśz. Nie dziwuy się téż, żem nieyięcem nákładł nie máło Synonimów, to iest, iednego znáczących; luboby się ich Polak bez tego mógł łatwo inszych, z iednego domyślić; gdyż tęn Dikcyonarz y Fráncuzóm powinięn bydź pomocny, chcącym się uczyć Polszczyzny. Dla nich tedy należáło to uczynić, iáko wzáięmnie w inszym Dikcyonarzu, w którym Polszczyznę wykłádam ná Fráncuskié, kłádę iák naywięcey mogę Synonimów Fráncuskich zá iedno słowo Polskié, dla łátwieyszégo poięcia Polakóm; Czego záżyway szczęśliwie przyiázny Czytelniku, á gdy dopędzisz twego, zá tą pomocą moią pożytku, nie zápomniy duszy moiéy choć po Fráncusku mawiáć *Dieu la benisse eternellement.*

L' AVIS aux François.

Messieurs & Mesdames,

Ce n'est pas seulement pour des Polonois, que Ce Dictionaire peut servir: il sera profitable encore à ceux de vôtre nation, qui auront l' envie d' apprendre la langue Polonoise, aussi bien qu' à des Polonois. Mais comme, il y a une grande difference de l' ortographie Polonoise de la vôtre, il faut que vous appreniez celle de la Pologne; autrement vous ne reüssiriez pas du Dictionaire. Pour la connoissance de laquelle je vous conseille parcourir quelque fois, ma Grammaire donnée au jour sous le titre de TRACTUS ad faciliorem cognitionem linguæ Polonicæ; mais comme celle là ne sert beaucoup à ceux qui ne savent pas le Latin (si non, qu' ils s' en pourroient servir, moyennant la traduction)

ction) voiey pour soulager les autres. qui n' y sauroient pas venir à but, j' ai fait un abrégé, dont ils pourront comprendre du moins des plus principales differences de la prononciation Polonoise, de celle de la France.

L'Abbrégé de l'Ortographie Polonise.

La langue Polonoise se sert de toutes ces lettres, dont se sert la langue Françoise, mais avec bien de difference. Et outre cela, elle en a une seule, qui est W: laquelle vaut autant, que Vu.

Il n' y a aucune lettre, qui ne se prononce pas, étant mise en quelque lieu qu' il soit.

A.

Cette lettre s' écrit en ces trois façons: *á, a, ą. Le premier* sonne comme le vôtre, &c, il doit être signalé par dessus, avec quelqu' accent qu' il soit. mais à l' ordinaire avec un tel: *á*, qui se doit appeller aigu. comme vous le trouverez dans les mots. *wiárá, nászá, kániá, bániá &c: Le second* ne se peut pas montrer par les syllabes Françoises, aussi bien que le troisiéme. Demendez leur prononciation des Polonois, en leur fournissant les termes suivants, pour le second *a, człowiek iada, siada*, un homme parle, mange, pour *le troisiéme*, qui s' écrit ainsi avec une queüe par dessous: *ą, Pan, sam, mam, dam, wam.* Faute de la vive demonstration Polonoise, vous le pourrez comprendre, en ouvrant bien la bouche pour le second, & baissant le menton, au lieu qu' il la faut élargir pour prononcer le pre-

premier. Et pour le troisiéme. la bouche se doit comprimer, presque comme pour l' expression de la syllabe *On*, sans faire neanmoins ouïr *n*.

Je ne dirai rien du B, non plus que des autres, qui n' ont aucune difference de votre langage.

C.

Le C ne fait ici jamais la fonction du k. Il est double. c' est à dire *c*, & *ć*. Le premier se prononce approchant à votre syllabe tse. ainsi vous lirez *ca ce cy co cu*, comme s' il étoit écrit tsa tse tsi tso tsu. ou l' Allemand za ze, &c. Le second c, qui est accentué, ne se peut point declarer par aucune de vos syllabes. il se doit proferer delicamment, s' approchant un peu de votre sie. Prononcez le comme l' italien, si vous le savez. Vous le pourrez connoitre en demandant des Polonois la pronunciation de ces termes: *ciele*, un veaux, *cielić się*, veeller. *mieć*, avoir.

Le premier C. étant mis devant z. s' approche de la prononciation de votre cha che &c. lequel vous connoîtrez dans les mots *czapká, czepiec, czyściec, czoło, czub.* Voyez pourtant la difference. Etant suivi de h, il ressemble le h François consonant. c' est à dire *cha che chi cho chu* se lisent, en aspirant un peu plus, que dans le François ha he hi ho hu.

E

E, cette lettre s' ecrit en trois sortes: *e, é, ę*

ę, ę. Le premier vaut autant que votre le plus ouvert par ex: dans les termes *w niebie trzeba mnie y ciebie.* Le second sonne presque comme votre serré ou fermé. par ex: *oko twoie piękné.* Le troisiéme s' approche de votre sylabe en, quand elle se prononce naturellement, sans sonner neanmoins n, par ex: dans les termes *bede zásiede ná grze* ...

Il ne fait iei jamais la fonction de l' a, comme il la fait chez vous avant m. ou n.

G.

Les syllabes *ge gi* se prononcent, comme chez vous gue gui.

I

Les Polonois ne connoissent point de l' j consonant, mais toujours voyelle. & au lieu de votre j consonant, aussi bien que pour vos ge gi, ils employent un tel ź, dont on parlera ci bas plus amplement. Mais les sylabes *ia ie io iu* se lisent comme les vôtres ya ye yo yu.

K.

Ká ke ki ko ku se prononcent comme en François qua que qui quo quu.

L Ł.

Cette letre a ces deux sortes l. ł. Le premier ne differe rien du votre. Le second est dur, qui se prononce haussant & serrant le but de la langue contre les gencives d' enhaut. d' ailleurs vous le connoitrez de la vive prononciation des Polonois, dans les termes *łáiác,* *łáiác, bałem sie, wyssał kołysał* &c.

N.

N est double. Celui qui ne differe du votre, ne doit pas être accentué. L' autre doit avoir accent aigu par dessus, & se doit prononcer presque comme votre gn. par ex: *koń, syzón*, lisez comme s' il y avit kogn. chrogn.

O.

O. étant sans accent se doit prononcer, comme en François; mais étant signalé par dessus, avec un accent il approche le son de votre diphtongue eu, dont la difference voyez dans les termes *bok* le côté. *Bóg* Dieu. *stoi*, il est debout. *stóy*, soyez debout.

Q.

Cette letre ne sert guerre aux Polonois. on l' écrit pourtant quelque fois dans les termes issus du Latin. par ex: *qwadrowáć*, *qwit*, qui se doit prononcer, & écrire plûtot *kwadrowáć kwit.*

R.

Cette letre se prononce comme en François, mais étant jointe avec z. elle fait bien de syllabes, que la langue Fraçoise ne connoit point, dont les principales sont *rza rze rzy rzo rzu.* les quelles il n' est pas posible declarer hors la vive prononciation. Vous les connoitrez, en faisant, qu' on vous prononce par des Polonois, *rzadko, rzeżác, rzygáć, rzodkiew, rzucáć.*

Aus-

Auſquelles àdjoutant par avance une de ces lettres *B. D. G. K. M, P. S. T. W. Z,* il s' en fera *Brzá, Drzá, Grzá, Krzá, Mrzá, Przá, Srzá, Trzá, Wrzá, Zrzá.* & proportionellement avec les autres voyelles, auxquelles vous ne manquerez pas, ſi vous avez connu la valeur de *Rzá rze rzy rzo rzu.*

S.

S eſt de deux ſortes. Quand il eſt ſans accent, il ne differe du François. ſi ce n' eſt, qu' il ne ſonne jammais comme le z. Mais etant accentué, il acquiert une prononciation douce, laquelle je voys dans une ſeule moyenne ſyllabe du terme Monſieur. Quand il précede la lettre *i,* il n' a beſoin d' accent, parce qu' il y doit neceſſairement devenir doux; autrement il ſe confondroit avec *y.* dont voyez la difference *sitá, sitos ſytość, ſyty; toś, losy lás, láś.* &c.

Etant ſuivi du *Z,* il reſsemble tout à fait le ch François. & c' eſt ainsi, que *ſzá ſze ſzy ſzo ſzu,* ſe liſent comme vôtre cha che chi cho chu. Auſquels étans preposés *K M P T W* garderont leur ſon naturel. *Kszá ksze kszy kszo kszu. Mszá Psza. &c.*

U & W.

U eſt ici toujours voyelle, & au lieu de vôtre V conſonant, les Polonois écrivent W.

X.

Cette lettre ne ſe trouve en Polonois, ſi non dans les termes ſuivants *Xiadz Xiená*

Xieſtwo, & en peu, d' autres, lesquels reçoivent auſsi *kź* ou *kś* au lieu de l' *X.* Ie ne vous les ſaurois pas éclaircir autrement, que par une voix vive. Tenez cependant, qu' il s' approche de votre csa cse csi,

Y.

Cette lettre a ici une prononciation dure, dont la difference voyez dans les mots *bié, byés bitem, bytems cicho, cybuchs miłość mytos niwá, kochány. pilá, pychás sito, ſytość. witać, wydać; zimno, żyto.*

Elle ne fait icy jamais l' i François, ce-pourquoy vous ne l' écririez pas bien *yáko, yeleń yónat. yutro,* mais il faut écrire; *iáko, ieleń, iónat, iutro.*

Z.

Cette lettre eſt douée de trois ſortes. z ż, & ź. *Le premier* ne differre guerre du vôtre, par exemple, zab zęby. *Le ſecond,* qui a la prononciation dure, comme elle eſt dans les mots żáłośc, żelázo, życié, żołná, żuławy, doit être ſignalé avec un point par deſſus, ou avec un accent grave, dont le ſon approche du ch François. Le troisiéme, dont la prononciation s' approche du ſon de la ſyllabe sie, (laquelle eſt dans le terme Monsieur) doit étre marqué d' accent aigu. par ex: *Niedźwiédź,* pódź, chodź.

Etant ſuivi d' un i, il n' a beſoin d' accent, parce qu' il ne ſe peut pas prononcer autrement, par ex. *zima.*

Et comme je ne fais pas icy la profession de vous enseigner l' Ortographie en toute la perfection, je ne m' y veux pas étendre, en vous relegant à la dite grammaire, si vous souhaitez la comprendre sans vous mettre à la longueur. Ce sera de là, que vous pourrez entendre en brief,

Outre celà il vous sert d' avis savoir, que je me suis donné la peine de faire un autre Dictionaire Polonois-Latin-François, c' est à dire, ou il sera le Polonois traduit en François, vous vous en pourrez rejoüir en peu de tems, si bon Dieu me continue la santé, & fournit les frais, mais il sera encore precedé d' une Nomenclature, c' est à dire d' assemblage des noms. vous en pourrez acquerir en peu de tems à Cracovie, & à Varsavie. à Dieu,

Przestrogá.

dla łátwieyszego wyszukánia w Dikcyonarzu.

WSpomniy sobie z fundámentów Grámmátycznych, iż Fráncuzi máią nie máłą odmiánę mowy z pismęm, zwłaszczá stárodawnym. Záczym lubo tu według mowy álbo pismá, ich nie prosto ták słowo ich iákié znaydziesz, iáko go mowiąné álbo nápisáné odbierzesz, znaydziesz go iednák opuściwszy w nim która zbyteczną literę, náprzykład b, c, d, f, g, l, p, álbo s w środku przed inszą kónsoną: álbo nie ználazszy go przes am an, szukay przes em en. porządek záś obiecádłá dobrze uważay, według którégó, tu zupełna iest kollokácya.

Pámiętay y to, iż dla skrocęnia, pisze sie tu często sz. náp. ál. irreg. par. ex: miásto szukay, náprzkład, álbo, irregularne. par exemple.

Nie kłádę téż tu tákowych Recyprokow, które nie máią w znáczęniu odmiány od swoich uwolniónych tylko przes przydánié pártykuły *sie*, miásto Fránskiégo *se*. które sie záś nie ták tłumáczą, iáko ich uwolnióné, tákowé z rekollekcyą porłumáczyłęm.

Miéy y ná to reflexyą, iż iák w mowie, ták y w piśmie Fráncuskim teráźnieyszégo wieku, iest wielka odmiáná od stárożytnégo; w Dikcyonarzu záś trzebá, żeby sie wszytkié terminy ták stárożytné, iáko y nowé znáydowáły. Tu trzebá wiedzieć iż to są nowszé y używánszé, do których sie odséla szukánié.

A

Aba

Abaisser sz. *abbaisser*
Abandonner. opuścić, zániecháć, wzgárdzić, poniecháć. porzucić. zostáwić. nie dbáć.
s' abandonner à la colere, gniéwęm sie uwiéść. *au hazard*, álbo *à la fortune*, ná szczęście sie puścić. *au vice* rozpaśáć sie ná niecnotę. *à la debauche.* ná hultáystwo.
Abâtardir, przyrodzęnie iákiéy rzeczy odmięnić w gorszé.
s' abâtardir. odrodzić sie. postąpić z piecá ná łeb.
Abatre sz. *Abbatire*
Abayer sz. *Abboyer.*
Abbaisser. poniżyć, schylić, náklónić, przychylić, upokorzyć
Abbatre. skruszyć, obálić, wywrócić, zepsowáć, skołátáć, strząsnąć, złamáć.
Abbecher. sz. *Abecher.*
Abbétir, sz. *Abétir.*
Abboyer. ál. *abayer.* szczekáć, przyszczekowáć. *abboyer quelqu' un.* ál. *contre quelqu' un.* szczekáć ná kogo. za kim. przeciwko kómu.
Abbreger. skurczyć. krótko zebráć.
Abbreuver. skropić. nápoic, námoczyć, pokropić.
Abbrutir, bestyą álbo bárzo głupim kogo uczynić. *Abdi-*

Abdiquer. odrzucić, zániedbáć, abdikowáć; złożyć z siebie.
Abécher w ustá ptaszkowi pokarm kłáść.
Abétir zátępić kogo. głupim uczynić.
s' abétir zátępieć, zgłupieć.
Abhorrer, wzdrygáć sie. lękáć sie. brzydzić sie. nie náwidzieć
Abjurer. odprzysiąc sie. wyprzysiąc sie.
Abolir. znieść, to iest zágubić álbo zátrzéć co. náp. práwo, zwyczay. pámięć.
Abonder. obfitowáć w czym. opływáć w czym. mieć dostátek czego.
Abonner. zápłzedáć kómu co w dáninę. náp. *abonner ses droits fédaux à son vassal.* dáć sie poddánęmu wykupić z práwá poddáństwá.
Aborder *mettre. à bord. prendre terre.* przypłynąć. ál przybić do brzegu.
aborder quelqu' un. l' accoster. przystąpić do kogo. zyiść sie z kim do rozmowy.
Aboucher quelqu' un. ál. *s' aboucher avec quelqu' un* przyść z kim do rozmowy, ustá w ustá
Abouquer du sel, dobijáć soli. dopákowáć iéy.
Abourner. sz. *Abonner.*
Aboutir. *se terminer en pointe.* zákończáć sie spicząsto.
Aboyer sz. *Abboyer.*
Abreuver sz. *Abbreuver.*
Abriter, zakryć, ochronić, obronić.
Abroger, sz. *Abolir.*

Abrutir. sz. *Abbrutir.*
s' Absenter. nie bydź przytómnym. ábsentowáć sie.
Absoudre. irreg. iák *Soudre*, uwolnić. rozgrzészyć.
s' Abstenir irreg. iák *Tenir.* wstrzymáć sie, wstrzymywáć sie.
Abuser. ná złé używáć. źle záżywáć. ná złé co obrácáć.
Abymer. pogrążyć, ponurzyć, połknąć iák w otchłáń.

Ac.

Accabler. utrapić, obciążyć, przywálić, przytłuc.
Accarrer. swiádectwá stołowáć, kónfrontowáć.
Accelerer pośpieszáć.
Accentuer ákcentowáć, ákcentem znáczyć.
Accepter. ákceptowáć, kontentowáć sie. zá wdzięczné przyiąć.
Accoiser. sz. *appaiser.*
Accoler. sz. *embrasser.*
Accommoder. *rendre commode.* przystosowáć, przysposobić, wygodzić, náprawić, zgodzić wygodę uczynić, pożyczyć.
s' accommoder sposobić sie do czego. wygodę sobie uczynić. bráć sie do czego. chwytáć sie czego. ákkommodowáć sie. skłániáć sie.
s' accommoder du bien d'autruy. przywłaszczáć sobie dobra cudze,

accom-

accommoder quelqu' un de quelque chose. pożyczyć kómu czego.
Accompagner qu lqu' un. złączyć sie z kim do kompániey.
Accomplir. *achever un ouvrage.* skóńczyć dziło. doperfekcyonowáć, wypełnić. dokónáć.
Accoquiner. *rendre feneant.* nikczemnym czynić.
s' accoquiner. znikczemnieć, bzdurą sie czynić.
Accorder. *mettre d' accord.* zgodzić. nástroić. pożyczyć. pozwolić.
Accoster quelqu' un. ál. *s' accoster de quelqu' un.* przystąpić do kogo. dostąpić kogo. znieść sie z kim.
Accoter. wesprzéć. dáć podpórę.
Accoucher d' un enfant. porodzić dziécię.
Accoucher devant le terme. porónić.
Accoupler sprząc do pary. dobráć do sfory.
Accourcir skrócić. ukrócić skurczyć.
Accourir. irreg. iáko *Courir.* przybiegáć, przybiéc.
Accoutumer. przyuczyć, przyzwyczáić. nálożyć do czego. wuczyć.
s' accoutumer à quelque chose. przywyknąć do czego.
Accravanter. obciążyć.
Accrediter. *authoriser quelque chose.* spráwić kredit álbo powagę czemu.
Accrocher. *prendre avec un croc.* záhaczyć.
s' accrocher à quelque chose. chwycić sie czego.

Accre-

Accroire. irreg. iáko *Croire.* fálszywym rzeczóm wiárę iednáć, álbo káptowáć, stáráć sie, żeby fałsz miáno zá prawdę.

Accroitre ál. *s' accroitre* irreg. iák *Croitre.* przyróść. pomnożyć sie. większym sie stáć.

accroitre quelque chose. pomnożyć czego. rozmnożyć. przyczynić.

s' accroupir. obleżeć sie. zásiedzieć sie. zástáć sie.

Accueillir quelqu' un irreg. iák *cueillir. luy faire bon ou mauvais accueil* przyimowáć kogo dobrze álbo zle. obchodzić sie z kim. obeyść sie z kim.

Acculer l' ennemi. le mettre au roüet skrocić nieprzyiaciela przypiąć mu popręgów.

Accumuler. gromádzić zgrómadzáć, kupić. ná kupę skłádáć.

Accuser. skárżyć. obwiniáć obwinić.

Acenser. bailler à cense. prendre à cense. otáksowáć. dáć álbo wziąć táksą.

Acerer du fer. bailler l' acier náſtálić żelázo.

Achalender attirer des chalands przywabić do kupná.

s' Acharner. s' affectionner au carnage. prágnąc zabóystwá.

Acheminer. w drożyć.

s' acheminer. w drógę sie bráć

acheminer quelque chose à sa fin. przyprowádzić co do końcá.

Acheter kupić, kupowáć.

Achever. dokończáć, perfekcyonowáć.

Aclamper. termin flisowski. tárcicę z tárcicą zetchnąć.

Acoiser.	sz.	*accoiser.*
Acoller.	sz.	*accoler.*
Acommoder.	sz.	*accommoder.*
Acompagner.	sz.	*accompagner.*
Acomplir	sz.	*accomplir.*
Acoquiner	sz.	*accoquiner*
Acoster	sz.	*accoster*
Acoucher	sz.	*accoucher*
Acoupler	sz.	*accoupler*
Acourcir	sz.	*accourcir*
Acourir	sz.	*accourir.*
Acoutumer	sz.	*accoutumer*

Acquerir. irreg. iák *Querir.* nábywáć. nábyć. dostáć dostáwáć. zdobyć.

Acquiescer. consentir à quelque chose. przestáć ná czym. przyzwolić ná co. zezwolić.

Acquiter. rendre quite quelqu' un. le delivrer de ses dettes. kwitowáć. uwolnić. wolnym uczynić od iego długów.

acquiter ses dettes. popłácić długi. powypłácáć. wypłácić.

s' acquiter de sa promeße. uczynić dosyć swoiéy obietnicy. wypełnić słowo. ziścić słowo. *de son devoir* swoiéy powinnośći. funkcyéy. *de ses affaires,* swoim interessóm.

s' acquiter d' une commission. podiąć sie kommissyéy. *d' une charge* wziąć ná się funkcyą.

s' acquiter d' un voeu. ślub wypełnić.
Acravanter sz. *accravanter.*
Acrediter sz. *accrediter.*
Acrocher sz. *accrocher.*
Acroire sz. *accroire.*
Acroitre sz. *accroitre.*
Acroupir sz. *accroupir.*
Actionner quelqu' un. luy intenter action. pozwáć kogo. zápozwáć.
Acueillir. sz. *accueillir.*
Acuser. sz. *accuser.*

Ad.

s' Addoner à quelque chose. chwycić sie czego, to iest wpráwić sie álbo wuczyć sie w co. báwić sie czym.
Addosser. grzbiet do grzbietá złożyć.
Addouber. sz. *accommoder.*
Addoucir. zmiękczyć. obłáwiáwić. umitygowáć. ugłaskáć. oczochráć
Addresser. nákierowáć. dáć ádres. spráwić przystęp. náprostowáć.
Adenter. sfugowáć hak zá hak záczepić. klubę iedną w drugą wpráwić, ząb zá ząb záwádzić, iáko cieśle czynią z drzewęm.
Adherer à quelqu' un. suivre son parti. trzymáć z kim. náśládowáć kogo.
Adjoindre. irreg. iáko *Joindre.* przyłączyć.
Adjourner quelqu' un. wezwáć kogo ná sądy.
Adjouter. sz. *ajouter.*
Adjuger. przysądzić.
Adjuster. sz. *ajuster.*

Adjurer. poprzysiąc.
Admettre. irreg. iáko *Mettre.* przypuścić.
Admirer dziwowáć sie. cudowáć sie. dziwić sie.
Adonner sz. *addonner*
Adopter przyznáć co zá swoie. przywłaszczyć. zwłaszczá dzieci cudzé.
Adorer. Boski honor wyrządzáć.
Adesser sz. *addesser.*
Adoucir sz. *addoucir.*
Adouber vn vaisseau. Okręt sporządzić
Adresser sz. *addresser*
Advancer sz. *avancer*
Advenir sz. *avenir*
Advertir sz. *avertir*
Adviser sz. *aviser*
Advoler. przylecieć.
Advouer sz. *avouer.*

Ae.

Aerer. przewietrzyć.

Af.

Affadir. rendre insipide. uczynić nie smácznym smák od bráć.
Affaiser. poniżyć.
s' affaiser. obleżeć sie. cię zkim sie uczynić. záiąć sie.
Affaiter. façonner des peaux à la tannerie. skóry wyprawiáć. gárbowáć.
affaiter un oyseau. ptaká unosić.
Affamer. ogłodzić. przegłodzić. wygłodzić.

s' affamer, zgłodnieć. wygłodnieć, przegłodnieć.
Affecter. prágnąć, áffektowáć, żądáć, życzyć sobie.
Affectionner quelqu' un. polubić kógo.
Affermer. *bailler à ferme*. utwierdzić, ustánowić.
affermer par serment. poprzysiąc.
Affermir. tósz co *affermer*.
Affeter. tósz co *affecter*.
Affeurer. tákſę czynić rzeczy przedáynych.
Afficher. przybić.
Affiler. sádzić drzéwká. szczépić.
Affiler un rasoir. wecowáć brzytew.
affiler des arbres. drzewká w linią sádzić.
Affiner. subtelnie oszukáć.
affiner de l' or, ou autre metal. polerowáć złoto álbo inszy metal.
Affirmer. twierdzić. zá pewné udáwáć.
affliger. záżalić. utrapić. zásmucić.
Affluer, wypłynąć.
Affeiblir, osłábić
Affoler, głupim uczynić.
s' affoler, zgłupieć.
Affourcher. kotwie rzucić ná przeciw sobie.
Affourrager le bétail. *luy donner fourrage*. dáć bydłu pástwisko.
Affranchir, *delivrer d' esclavage* wyzwolić z niewoléy. wypuścić ná wolność
affranchir de quelque charge. uwolnić od funkcyéy.

Affri-

Affriander. ułákocić. łákotkámi przychęcić.
Affronter. oszukáć. od czołá bitwę począć.
Affubler. okryć. odziać. obwinąć.
Affuster. kołámi podeprzéć. podgrodzić.

Ag.

Agacer. *provoquer*. rozdráźnić. wyzywáć dráźnić. wyzwáć.
agacer les dents. zęby uspić. dáć zębóm zgłupieć.
Ageancer. ułożyć. náp. *les cheveux* włosy.
s' Agenoüiller. przyklęknąć.
Aggluer. *coller avec de la glu*. przylepić. nálepić. polepić. przyklijć
s' aggluer. przylgnąć. przylepić sie.
Aggrandir. wielkim uczynić. uwielbić. rościągnąć.
Aggraver. *exaggerer une faute*. winę iáką słowámi obciążáć. przyczyniáć iéy wagi. rościągáć ią. bárziéy obwiniáć.
aggraver. *rendre plus pesant*. obciążáć. przyczyniáć cężaru.
Aggreger. przyłączáć. grómádzić. do kómpániéy przypuścić.
Agir. spráwowáć dziłá. czynić.
Agiter. kołysáć. chybáć. wzruszáć.
agiter une question dispotowáć. diskurowáć.
Agoniser. umieráć. bydź w ostátnim zgónie życia. pásowáć sie z śmiercia.
Agrafer zápiąć y zápináć. náp. sukną.
Agrandir. sz. *aggrandir*.
Agraver. sz. *aggraver*.

Agré-

Agréer upodobáć, ulubić, polubić, podobáć sie.
Agrener. wuczáć do ziárná. náp. kóniá.
s' Agriffer à quelque chose. pázurámi sie czego chwycić.
Aguerrir. náuczyć woyny. wciągnąć do woiowánia. włożyć álbo wezwyczáić woiowáć.
s' Aheurter à quelque chose. uprzéć sie przy czym. uporczywie co wziąć przed się.

Ai.

Ajancer. sz. *ageancer.*
Aider. rátowáć. podźwignąć. pomódz
Aigrir. ſkwásić co. w ocet odmięnić.
s' aigrir. álbo *devenir aigre.* ſkwáśnieć.
aigrir quelqu' un. rozdraźnić kogo. rozgniewáć. zwaśnić. rozwaśnić.
Aiguillier. sz. *eguillier.*
Aiguilleter sz. *eguilleter.*
Aiguillonner. pogániáć. przykaláć, kłuć.
Aiguiser. záoſtrzyć. zákończyć. to ieſt kończyſtym czynić.
Aimer. miłowáć. kocháć.
aimer mieux. woleć.
Ajoindre. sz. *adjoindre,*
Ajourner sz. *adjourner.*
Ajouter. przydáć. przyrzucić, dodáć, przyłączyć. przyłączynić.
ajouter foy. uwierzyć, dáć wiárę.
Airer. gnieździć. gniazdo ſłáć.
Ajuster. porównáć, pogodzić. pomiárkowáć, Wykſztałtowáć przyozdobić. (*Alai-*

Al.

Alaiter. mlekięm karmić. dáć ſſáć.
Alambiquer. w álembiku diſtiliowáć, przes álęmbik przepuſzczáć.
Alangourir. ſpráwić mdłość. omdlić, zęmdlić. przywiéść do zęmdlęnia.
s' alangourir. zęmdleć, omdleć mdleć,
Alarguer odbić sie od brzegu.
Alarmer. *donner l' alarme à quelqu' un.* zátrwożyć, trwogę uczynić, przeſtráſzyć.
s' alarmer. przeląknąć sie. ſtrwożyć sie, zlęknąć sie.
Alentir. zmiękczyć, uſpokoić, ugłaskáć, udobrucháć, ułákocić.
Alefer, pięniądze kſztałtniéy przebijáć.
Aliener. oddalić, odsáczyć, odegnáć.
Alier, sz. *allier,*
Aligner, pod linią wymiérzyć.
Alimenter, karmić.
Allaiter, sz. *alaiter.*
Allecher. przywabić, záchęcić, powabić. zwabić. záwabić. przychęcić, wabić, znęcić. przynęcić.
Alleger. ulżyć, sfolgowáć.
Alleguer. przywiéść czyię powagę álbo práwo ná świádectwo. świádczyć sie práwęm, álbo czyią godnością. álbo ſkryptęm. álbo mową.
Aller. irreg. iść. póść.
aller à cheval. wiérzchęm álbo kónno iecháć.
aller à pied. pieſzo sie puśćić.

aller

aller par eau. wodą sie puścić.
aller à glißades. ślizgáć sie.
aller devant. poprzédzáć.
aller à tatons. mácáć drógi przed sobą.
aller l' amble. kroczą bieżeć.
s' en aller. odyść. odiecháć.
s' en aller par terre. obálić sie. upáść.
Allier. przywiązáć. złączyć, zpowinowácić.
Alligner. sz. aligner.
s' Alliter. włóżku sie zákocháć. rośchorowáć sie.
Allumer. sz. alumer.
Alonger. przedłużyć. rościągáć.
Aloyer la monnoye. z dobréy máteryéy pieniądze bić.
Alterer. poálterowáć. odmiánę uczynić. porużáć, pomiészáć. rozgniéwáć.
Alterquer. wádzić sie. swárzyć sie.
Alumer. wzniécić. podżegáć. podpalić. podnécić. podbudzić.

Am.

Amaigrir. schudzić. wychudzić.
s' amaigrir. schudnieć.
Amander. karánie podeymowáć. winę wypłácáć. szkody nádgradzáć.
s' amander. popráwić sie.
Amarrer le vaißeau. okręt ná dobréy wodzie ustáwić. álbo ná dobrych linách záwiesić.
Amaßer. grómádzić. zbiéráć. skłádáć. ná kupę. kupić do grómády.
Ambaler. sz. embaler.

Ambar-

Ambarquer. sz. embarquer.
Ambastonner. sz. embastonner.
Ambater. osiodłáć.
Ambaumer. sz. embaumer.
Ambellir. sz. embellir.
Ambitionner quelque chose. chciwie czego prágnąć. pałáć chciwością iákiéy rzeczy. srodze czego áffektowáć.
Amblaver. sz. emblaver.
Amboiter. sz. emboiter.
Amboucher. sz. emboucher.
Ambouscher. sz. embouscher.
Ameliorer. popráwić, polepszyć.
Amender. sz. amander.
Amener. wprowádzić. doprowádzić.
Ameuter des chiens. sforowáć psy.
s' ameuter. w kupę sie gromádzić.
Amignoter. sz. Mignarder.
Amirer. sz. admirer.
Amodier. záteżyć, ustánowić, ugruntowáć.
Amoindrir. umnieyszyć, wycieńczyć, podrobić.
Amollir. zmiękczyć, osłábić.
Amonceler. sz. amaßer.
Amorcer. sz. allecher.
Amortir. wygásić.
s' Amouracher. szalóno sie zákocháć.
Amplier. rozszérzáć, rościągáć, odkłádáć.
Amplifier. roskłádáć, széroko opisowáć, rozszérzáć, ámplifikowáć. buczno udawáć.
Amurer. liny przeciwko wiátrowi z żaglámi powyciągáć. D Amuser.

Amuser, zabáwić.
amuser la douleur. Ulżyć boleści.

An.

Anathematiser. kląć, przekląć, wykląć, przeklináć diabłu oddáć. od społeczności Kościołá odciąć.
Anatomiser. kráiác ciáło dla náuki lékárskiéy. rozbiéráć go ná części.
Anchrer. ál. *Ancrer.* ná kotfi ustánowić.
Aneantir. zniszczyć, w niwecz obróćić.
Animer, dáć dusze, ożywić. żywym uczynić, dáć życié. dodáć sercá, śmiáłości, odwagi, ochoty, ośmielić, rozochocić.
Annoblir. sz. *ennoblir.*
Annoncer oznaymić, ogłosić, uwiádomić, upewnić.
Annuller sz. *anneantir.*
Anoblir sz. *annoblir.*
Anticiper, poprzédzić.

Ap.

Apaiser. sz. *appaiser.*
Aparier sz. *apparier.*
Aparoir y *aparoitre*, sz. *apparoir* y *apparoitre.*
Apartenir sz. *appartenir.*
Apauvrir sz. *appauvrir*
Apendre sz. *appendre.*
Apercevoir sz. *appercevoir*
Apesantir sz. *appesantir*
Apeser sz. *appeser*
Aplanir sz. *applanir*
Aplaudir sz. *applaudir*

Aplester les voiles. podnieść żagle.
Apointer. sz. *appointer.*
Aporter sz. *apporter*
Aposer sz. *apposer*
Apostasier de la foy. odstąpić wiáry, ápostátowáć.
Apostasier d' un ordre. porzucić zakón.
Apostropher quelqu' un. z mową się obróćić do kogo, po záczętym inszym diskursie.
Apostumer záropić, zágnoić ránę.
Apovrir sz. *appauvrir.*
Appaiser uspokoić, ugłaskáć. ubłagáć. zmiękczyć, udobrucháć.
Appareiller. przygotowáć, przysposobić, nágotowáć.
s' Apparenter, spokrewnić się. spowinowácić się.
Apparier. złączyć.
Apparoir y *apparoitre*, sz. *paroitre.*
Appartenir. irreg. iák *tenir.* należeć.
Appaster sz. *allecher.*
Appater un oiseau, przynęcić ptaká pokármęm.
Appauvrir. zubożyć.
Appeller wzywáć kogo. áppellowáć od sądu. pozwáć. wezwáć.
Appendre. záwiesić. powiesić.
Appensionner. trzymáć ná náiętym stole. dáć do kónwiktu.
Appercevoir. postrzégáć, postrzédz.
Applaner. porównáć, oczochráć.
Applaudir quelqu' un. przyświecáć kómu, przechwaláć, chwalić. sławić kogo,

Appliquer przystosowáć. przykłádáć.
s' appliquer à quelque chose. ćwiczyć sie w czym. sposobić sie do czego.
Appointer. záostrzyć. zgodzić.
appointer un canon. wyrychtowáć dziáło.
appointer une requéte. podpisáć rekwizycyą iáką.
appointer quelqu' un, pozwolić kómu roczną pensyą.
Apporter, przynieść
Apposer przystáwić
Apposter *de faux témoins.* fałszywych świádków nádstáwić.
Apprecier. táksowáć.
Apprehender, ápprehęndowáć, opánowáć, obawiáć sie.
Apprendre irreg. iák *prendre,* uczyć sie, poiąć dowiedzieć sie.
apprendre par coeur. náuczyć sie ná pámięć.
apprendre à quelqu' un. náuczyć kogo.
Apprêter. przygotowáć, przysposobić, záprawić,
Appretier. sz. *apprecier.*
Appreuver sz. *approuver*
Apprivoiser ugłaskáć. uśmiérzyć.
Approcher zbliżyć.
s' Approcher de quelqu' un. zbliżyć sie do kogo
Approcher quelqu' un. gárnąć sie do kogo.
Approfondir. w głąb bráć. głębiznę czynić. z głęboká siągáć.
Approprier. przywłaszczáć,
Approuver. potwiérdzáć, potwiérdzić.

Appa-

Appuyer, wesprzéć, wspiérác, oprzéć, opiéráć. podpiéráć, podeprzéć.
s' appuyer sur quelque chose ál. *contre quelque chose.* oprzéć sie ná czym.
Aprehender. sz. *apprehender.*
Aprendre sz. *apprendre*
Aprêter sz. *appreter*
Aprivoiser sz. *apprivoiser*
Aprocher sz. *approcher*
Aprofondir sz. *approfondir*
Aproprier sz. *approprier*
Aprouver sz. *approuver*
Apuyer sz. *appuyer.*

Aq.

Aquiescer. sz. *acquiescer.*
Aquiter sz. *acquiter.*

Ar.

Argenter, posrébrzyć.
Argumenter dyskurowáć, rozgádowáć, disputowáć árgumęntowáć.
Armer uzbroić.
Arpanter un champ. polá rozmiérzáć.
Arquebuser rozstrzélác.
Arracher, wyrwáć, odrzéć, zedrzéć, wyłupić, wydrzéć, oderwáć.
Arraisonner quelqu' un mówić do kogo.
s' arramber, okręt osęką záhaczyć.
Arranger, uszykowáć.
Arranter, ál: *arrenter* árendowáć.
Arrester, zátrzymáć, záháresztowáć.
Arréter le jour, dzięń náznáczyć,

s' Ar-

s' arrêter zátrzymowáć sie.
Arrher, donner les arrhes, záſtáwęm wziąć. dáć przes zaſtaw.
Arriver przybyć, nátráfić sie.
Arroger przywłaſzczáć.
Arrondir okrążyć, otoczyć.
arrondir un cheval, wykręcić kóniá ná mieyſcu.
Arroſer ſkropić, zmoczyć.
Arrumer wiátry znácznieyſzé ná iedney kárcie odmálowáć.

As.

Aſpirer à quelque chose, żądáć czego.
Aßabler un vaißeau. okręt ná piaſkách zoſtáwić.
Aßaillir, sz. *attaquer.*
Aßambler, sz. *aßembler.*
Aßaiſonner les viandes. zápráwić potráwy.
Aßaſſiner, zdrádą zábić.
Aßembler, gromádzić, werbowáć, zbiéráć.
Aßener, tráfiáć.
s' Aßeoir. siedzieć, usieść.
aßeoir. uſadowić, ułożyć, uſtánowić.
Aßervir irreg: iák *ſervir.* w niewolą álbo w ſłużbę wdáć.
Aßeurer upewnić.
Aſſieger, oblec, obtoczyć, oblężenié uczynić.
Aſſiner ál. *aſſigner* náznáczyć. odkazáć.
Aſſiſter quelqu' un. posiłkowáć, rátowáć kogo, pomagáć kómu. áſyſtowáć, bydź z kim.
Aßocier, z towárzyſzyć, do kómpániey złączyć.
Aßom-

Aßommer, wiecznie uśpić, to ieſt zábić.
Aßortir de choſes neceßaires. opátrzyć rzeczámi potrzebnymi.
Aßotter, głupim uczynić.
Aßoupir, uspić, gnuśnym uczynić.
Aßouvir, náſycić, nápełnić.
Aßoujetir, podbić, záwoiowáć, w poddáńſtwo obrócić.
Aſtraindre. ścisnąć, ſciągnąć, związáć, ſkrępowáć.

At.

Atacher.	sz.	*attacher*
Ataquer	sz	*attaquer*
Ataindre	sz	*atteindre*
Ateler	sz	*atteler*
Atendre	sz	*attendre*
Atendrir	sz	*attendrir*
Atenter	sz	*attenter*
Aterrer	sz	*atterrer*
Ateſter	sz	*atteſter*
Atiffer	sz	*attiffer*
Atraper	sz	*attraper*
Atribuer	sz	*attribuer*
Atriſter	sz	*attriſter*
Atrouper	sz	*attrouper*

Attacher przybić przywiązáć.
Attaindre sz *atteindre*
Attandrir sz *attendrir*
Attaquer áttákowáć, náciéráć mocno ná kogo z orężęm.
Atteindre, dopáść, dogónić, dóść.
Atte-

Atteler, zaprzągać.
Attendre. irreg: iák *tendre*, czekáć.
Attendrir, zmiękczyć, z wolnić.
Attenter sur la vie de quelqu' un. ſtać kómu ná zdrowiu.
Attenuer, sz. *amoindrir*.
Atterrer do zięmie przybić, o zięmię uderzyć.
Atteſter quelqu' un. świádczyć kim.
Attiedir quelque chose. odlécić co.
Attifier un femme. uſtroić niewiáſtę.
Attirer, przyciągnąć.
Attiſer, ſkrzesáć, wzniécić.
Attitrer fałſzywych świádków ſtáwić.
Attraper dopáść, dogónić, oſzukáć, záwieść.
Attramper, ál: *attremper*, *donner la trempe au fer*. żelázo zmiękczyć.
Attribuer. przypisáć, przywłaſzczyć.
Attriſter. záſmęcić.
Attrouper, grómádzić. złączáć.

Av.

Avaler. połykáć.
Avalüer sz. *abonner*.
Avancer, pomknąć, promowowáć.
Avantager. *preferer quelqu' un à un autre*, przekłádáć kogo nád inſzégo. lepſzy pożytek kómu uczynić nád inſzych.
s' Avanturer. *s' expoſer à l' avanture*. dobrowolnie sie wdáć w niebeśpieczęńſtwo.
Avenir. irreg: iák *Venir*. przytráfićsie, przypáść.
Aventer, żagle podnieść.

Averer, ogłosić, oznaymić, obiáwić, wyiáwić.
Avertir, nápomnieć, nápominąć.
Aveugler, oślepić.
Augmenter, przymnożyć, pomnożyć, przyczynić.
Augurer, *conjecturer*, *predire l' avenir*. przyſzłé rzeczy opowiedáć, wróżyć.
Avillir, wzgárdzónym uczynić, ſzácunku uiąć.
Avitailler, sz. *Ravitailler*.
Aviver. *enduire quelque metal d' argent vif*. żywym ſrébręm iáki metal porrzéć.
aviver, *grater une ſtatuë avec des outils fort ſubtils*. wypolerowáć ſtátuą. oſtátnią iey ozdobę przydáć, wyſubtizowáć.
le ſang avivé par la bilé, krew ſubtelna dla żółci.
Auner łokcięm miérzyć.
Avocaſſer, bydź ádwokátęm, pátrónęm ſpraw przy práwie.
Avoir, mieć, irregulárné.
Avoiſiner, zbliżyć, ſąsiádęm uczynić.
Avorter, porónić.
Avoüer, przyznáć. wyznáć.

Ay.

Ayder sz. *aider*.
Aymer sz. *aimer*

Az.

Azurer. błękitną fárbą málowáć.

E B.

B.

Ba.

Baailler, ziéwáć.
Bacler sz. *barrer*.
Badiner. gadki báiáć.
Bafouer, łáiáć, znieważáć, háłáśáć.
Baigner, zmoczyć, ſkrapiáć, ſkąpáć.
Bailler, podáć, dáć, dárowáć.
Baiser, ſámo bez oſkarżáiącégo ſpadku znáczy ákcyą niepoczciwą; ze ſpadkięm záś oskarżáiącym znáczy cáłowáć. náp. *baiser la main*, cáłowáć w rękę. mówi się téż *à la maine*; ále zá kſztałtnieyſzy ſtyl ſzácuią mówić *donner un baiser à quelqu' un*, pocáłowáć kogo.
Baisoter, częſto cáłowáć.
Baiſſer poniżyć, wzgárdzić, náchylić.
Balancer ważyć, uważáć, rozważáć, wątpić.
Balayer zámiatáć, umiatáć,
Balier, to co y *balayer*. ále nie używáné.
Baller, sz. *danser*,
Baloter, o ſzczęściè koſtkámi gráć. dáć ná co kreſkę álbo zdánié ſwoié.
baloter une affaire, rozważáć nád czym, námyſláć się o co. *baloter quelqu' un*, poruſzáć kogo. rozdrażnić.
Baluſtrer, obáláſowáć, báláſámi obtoczyć.
Bander, związáć, záwiązáć, zbuntowáć, podburzyć.
bander un arc, łuk nápiąć, *bander un piſtolet*, ná kręnákręcić piſtolét, odłożyć go. *bander ſon eſprit en êtudiant*. *bander toutes ſes forces*, wſzytkimi siłami nálégáć.
Bannir, bánitowáć, ná wygnánié oſądzić,
Banqueter, bánkietowáć, páńsko częſtowáć.
Baptiſer, sz: *batiſer*.
Barbouiller, oſzpecić, okálić, oſrómocić, pokaláć.
Barder, w kiryś álbo w zbroię uſtroić.
Barguigner, o ledáco się kłopotáć, wádzić.
Barrer. drągięm co záprzéć; przegrodzić, náp. drzwi álbo okięnnice, drógę, przeście.
Barricader, przeście zágrodzić.
Baſaner, ogorzeć, opálić się, oczęrnieć.
Baſſiner, ogrzáć, odlécić, wylécić.
Baſter, ál: *bâter*, osiodłáć.
Baſter, wyſtárczyć,
Baſtir, sz. y mów *bâtir*.
Baſtonner, kijęm bić, kijmi dáć.
Batailler, bitwę ſtoczyć, polé dáć.
Bâtir, budowáć, zbudowáć, wyſtáwić,
Batiſer, chrzcić, okrzcić.
Battre, bić, tłuc, łupić, młócić, gruchotáć, kuć, ubić.
Baver, ſpluwáć, ledáco báiáć,

Be.

Bêcher, kopáć, ryć.
Becqueter, sz: *bequeter*.
Bêeler. po báráńſku beczeć.
Bêer, ziéwáć, *béer aprés l' argent*. dzéć zá pięniądzami, chciwie żądáć,

Befler, oſzukáć, omylić, záwiéść, oszydzić.
Begueyer, iąkáć.
Belouſer, w piekło wtrącić.
Benir, błogosławić, poświącáć, poświęcić.
Bequeter, práſzym nośęm záchwycić, iáko ptak drapiéżny záchwytuie.
Bercer, kołysáć, chybotáć.
Berner quelqu' un. s' en moquer. żártowáć z kogo. przedrwiwáć, drwić, śmiać sie z kogo.
Bertauder, sz: *bretauder*.
Beſcher, sz: *lécher*.
Beuveter, ál: *beuvoter*, poić popijáć.

Bi.

Biaiſer, faire aller de biais. ſkrzywić, náchyláć. nie szczérze poſtępowáć, obłudnie poczynáć.
Biffer, wymázáć, wygluzowáć, wykłuć.
Bigarrer. upſtrzyć, uſtroić, w różné gálánteryé, kolóry, perły, kwiáty &c.
Bigorgner w kółko zwinąć.
Billonner, zbiéráć ſtrzyżąną monetę.

Bl.

Blâmer, gánić, ſtrofowáć, obwiniáć.
Blanchir, wybiéleć, wybiélić, bléchowáć, wybléchowáć, pobiélić.
Blaſonner, wyliczyć herby, wypowiedáć genealogią.
Blaſphemer, bluźnić.
Blémir, blednieć, zblednieć, poblednąć.
Bleſſer, ránić, poránić.
Bloquer, oblec, obtoczyć nieprzyiaciela, zátámowáć.

se Blo-

se Blotir, uczáić sie, przypáść do ziemie, iák kuropátwá przed drapiéżnym ptákięm.
Bluter, *tamiſer*, przesiéwáć náp. mąkę.

Boi.

Boire, pić, irregulárné.
Boiſer, drewnem ukſztałtowáć.
Boiter, chrąmáć.
Border une robbe, brzég ſzáty przykſztáłtowáć czym, iáko korónámi, háftámi, &c.
border un navire, un pont, un chemin &c. wártę osádzić ná brzegu okrętu, moſtu, drógi &c.
Bornayer. okięm miarkowáć.
Borner, ográniczyć. gránicę náznáczyć.
Boſſer l' ancre, kotew osádzić w drzewo.
Boteler du foin, siáno kopić.
Boter, obuwáć w bóty,

Bou.

Boucaner, wędzić,
Boucher. zátkáć,
Bouchonner un cheval, kóniá ſłómą álbo siánęm ściéráć, *bouchonner quelqu' un*. pięściámi kogo okrywáć. łupić, wytrzepáć.
Boucler une jument. ſzór álbo ſzlą ná bydlęciu zápiąć,
boucler une affaire ná dobrą drógę ſpráwę náprowádzić.
boucler un marché, cęnę rzeczy uſtánowić.
boucler les ennemis, drógę przed nieprzyiaciołmi zátámowáć,
Bouſer, nábrzmieć, nádąć sie, odąć sie,
Bouſonner, *faire le bouſon*, błaznowáć, figle ſtroić,

bouger,

Bouger, ruſzyć sie z mieysca,
Bouillir, irreg. wrzèć,
Bouillonner, *jetter des bouillons*, pienić sie. kipieć.
Bouleverser un edifice, domoſtwo obalić.
Bouquer. ſkrócić, dać odpór.
Bouquiner, luſtrowáć wywietrzáłe Xięgi,
Bourdonner, *faire du bruit*, ſzumieć, beczeć.
Bourgeonner, pąpić, pąpie iák perły wydáwáć,
Bourreler. *Bourrer*, dręczyć, bić iák kát, kátowáć.
Boursouffler, nádąć, uczynić nábrzmięnić.
Bouter, wyſtrzelić, wyniknąć znowu.
Boutonner un habit, *l' attacher*, *le fermer avec des boutons*, záguzikowáć ſuknią, guzikámi zápiąć, guzy do ſuknie dáć. pąpie wypuścić, pąpić.

Bra.

Braire, ryczeć iák osieł.
Bramer, beczeć iák ielęń.
Brandiller, *branler ſouvent*, *remuer quelque chose*. chybáć, chybotáć, ochwiać kołysáć.
Brandir un javelot, oszczépęm. wywiiáć.
Blanler, *chanceler*, *être en branle*, *&* *prêt de tomber*, taczáć sie, chwiać sie, zátaczáć sie, bydź bliſkim obáięnia.
Braquer un canon. *aßeoir un piece d' artillerie*, wyrychtowáć dziáło.
Braßer, *remuer*, *battre quelque chose avec une ſpatule*, *ou autre inſtrument*, ubić co, iáko sie gąſzcz iáki ubija łyſzką.
braßer une trabiſon gotowáć zdrádę, śmierć, krzywdę.
Braver, *s' enorgueillir*, *faire le brave*, pyſznić sie. siłá o ſobie trzymáć.
braver quelqu' un, nápáſtowáć kogo.

Bre.

Bredouiller. sz. *Begueyer*.
Bretauder, *tondre inegalement* nie równo ſtrzydz
bretauder un cheval. *luy tronçonner les oreilles*. uſzy kóniowi uſtrzydz, obciąć
Breter, náſadzáć, álbo floreſowáć, iák czynią złotnicy.

Bri.

Bricoller, *donner une bricole à quelqu' un*. záwieść oſzukáć.
Brider, ná wodzy trzymáć.
Briſer, *manger avidemment*. zrzéć, ieść łákómo.
Brigander, *voler*, rozbijáć, gráſſowáć,
Briguer une charge. chciwie prágnąć godności, urzędu, honoru. &c.
Briller. błyſkáć, iáśnieć, lśnąć, iſkrzyć.
Brimbaler, *ſonner trop fort les cloches*, potężnie álbo huczno dzwónić,
Briſer, *mettre en pieces*, kruſzyć, łąmáć, tłuc, drobić, uciąć, ſkrócić.

Bro.

Brocarder, *injurier*, nápáſtowáć ſłowámi, oprzymawiáć.
brocher d' or, háftowáć złotęm;

brocher

Brocher, enfoncer les esperons. ostrogami spinać, *brocher un clou. l' enfoncer,* góźdź w bić.
Broder, travailler en broderie, wyszywać figury ná szpalerách, álbo kobiercách.
Broter sz: *brouter.*
Broncher, potchnąć sie, ustérknąć,
Broßer, nettoyer avec une broße. szczotką chędożyć.
Broüiller, mêler quelque chose. miészáć, kłócić, burzyć, do zwády pobudzáć, záwikłáć. plotki wzniécáć.
Broüir, cela se dit des épis, des fruits, des arbres, qu' une vapeur brule. spalić, ále tego słowá nie záżywáią, tylko o kłosách, o owocách, o drzewách, kiedy ié wapor suszy.
Brouter l' herbe, zrywáć ziele, spasáć.
Broyer, piler quelque chose. piłą trzéć, rżnąć. *broyer des couleurs,* fárby trzéć.

Bru.

Bruire, faire du bruit, dzwięk uczynić, zászumieć, dáć o głos.
Bruler, palić, gorzeć.
Brunir, polir l' or, l' argent, gładzić, polerowáć złoto, srébro.

Bu.

Buriner, dłubáć, to iest dłótem wyrobić,
Busquer, comme fortune, szukáć, u ludzi, czego nie mász w dómu, iáko szczęścia,
Buter à quelque chose, zápátrowáć sie ná cò, w pátrowáć sie w co, zmiérzáć do czego.
Butiner, ná łupie páść, łup bráć z nieprzyiaciela,

C.

Cab.

Cabaler, zmówić sie cicho, sprzyśiąc sie.
Cabler, tortiller plusieurs filets, pour faire une corde, z nici sznórek ukręcić.
Caboter, aller de cap en cap, de port en port. włóczyć sie od portu do portu.
Cabrer le cheval, le faire lever sur les pieds de derriere. w zbudzić kóniá, áby stánął ná zádnich tylko nogách.
Cacher. skryć, zákryć, zátáić.
Cacheter pieczętowáć.
Cadenacer, łáńcuchęm zamknąć.
Cadetter, kwádratowymi kámięńmi burkowáć.
Cadrer sz. *quadrer.*
Cageoler, sz. *cajoler.*
Cailler, zsiadać sie, zgęśnieć. zsieść sie. *faire cailler,* uczynić żeby sie zsiádło.
Caïmander, żebráć, żebrániną żyć.
Cajoler, babiller, rozgadáć sie. siłá báiáć, podchlébiáć słowy, obłudnie gadáć.
Calanger, tancer, skákáć, tańczyć, tańcowáć.
Calciner. kámięnie álbo insze twárde rzeczy palić.
Calculer ráchowáć.
Calandrer, lißer, polir des toiles, mágłowáć.
Caler les voiles. spuszczáć żagle, zwiiáć.
caler, mettre une cale, klin w bijáć.
Calfater, utykáć dziury w okręcie.

Calfeutrer. boucher des fentes avéc du papier; ſpáry lepić pápiérem.
Calibrer des boulets. kule lać.
Calmer quelque chose. la rendre calme. uciſzyć, wypogodzić, uſpokoić co.
Calomnier potwarzyć, niewinną nieſławę zádáć.
Calquer un deſſein. odryſowawſzy obraz dokónczáć.
Cambrer, vouter un lambri, ſklepić, ſklepięnie czynić, náginać.
Camper, obóz záłożyć.
se camper, oſtrożnie sie chowáć.
Canonner une ville. ſtrzéláć z dźiał do miáſtá.
Canoniſer, kánonizowáć, między świętych policzyć.
Cantonner, przytulić.
se cantonner. se mettre en un coin. przytulić sie, w kącik sie zebráć.

Cap.

Caparaſſonner un cheval. czołdrem kóniá nákryć.
Capêer. pod sámym tylko naywiękſzym żáglem płynąć.
Capituler, ucieráć kóndycyę.
Caprioler. faire, ou paſſer des caprioles. wproſt podſkákowáć.
Capter, káptowáć o áffekt sie ſtáráć.
Captiver, zniewolić w niewolą wziąć.
Capuchonner, okápturzyć, w káptur uſtroić.
Caqueter, báiáć, bzdurzyć.

Car.

Caracoler à l' entour de quelque choſe. obchodzić co. krążyć około czego.
Carder de la laine. wełnę czesáć, czochráć.
Careſſer, pieścić, podchlébiáć.
Carguer. ou bourcer les voiles. przywijáć żáglów.
Carneler, faire la carnele, ná pieniądzách czynić okrąg ná brzegu.
Carpir. sz. *carder.*
Carreler, paver de carreaux, z kwádrárów poſadzkę robić.
Carreler des ſouliers, y mettre des ſemelles. dáć podeſzwy pod obuwie.
Carrer, kwádrowáć, kwádraty czynić.
ſe carrer, piaffer. pyſzno sie opátrowáć. z podpártymi bokámi poſtępowáć.
Carillonner, dzwónkámi ſtroynie brząkáć.
Carronner, podłogę dáć.
Caſſer, ſtłuc, zepſowáć, złámáć, ſkáſſowáć.
Cathechiſer quelqu' un. luy enſeigner la doctrine Chretienne. kátechizowáć komu, náuczyć go obrzędów Chrześćiáńſkich.
Catir, preſſer & ſerrer fort la tiſſurre du drap, qu' on travaille. przędzę ściſkáć, ubijáć dobrze przędźiono, álbo łukao.
Caver. creuser. wydłubáć, wydrożyć.
Cauſer, bydź ſprawcą. *produire quelque choſe,* uczynić co, báiáć, bzdurzyć.
Cauteriſer, kauteryą dáć, áperturę álbo fontánellę czynić.

Cautionner. rendre caution, repondre pour quelque chose. ręczyć, ślubowáć zá co. upewniáć, rękoimią dáć.

Ce.

Ceder, ne pas resister. ustąpić, ustępowáć.
Ceindre, związáć, opasáć, przypasáć, otoczyć okrążyć.
Celebrer, odpráwiáć, święcić, solęnnizowáć.
Celer sz: *cacher.*
Cengler, podpináć, podpiąć.
Censurer, reprendre quelqu' un, cęnzurowáć, strofowáć, potępiáć, ná karánie skazáć.
Cerner une noix, orzechy wyłuszczáć, łuszczyć.
Cerner, enfermer, entourer, investir, otoczyć, okrążyć, ogrodzić.
Certifier, asseurer, upewnić, ubeśpieczyć.
Cesser, se reposer, przestáć, odpocząć, spocząć.

Cha.

Chagriner, smucić, gniewáć, żáłosnym czynić.
Chaircuter, gâter une besogne, sz. *charcuter.*
Chamailler, poiedynkowáć.
Chamarrer un habit. galónowáć suknię. galón dáć po sukni.
Chambrer, kómorą stać, ále sie to o sámych żółniérzách mówi.
Champarter, ou champartir. z roléy czyńsz bráć.
Chanceller. chwiać sie, zátaczáć sie, obawiáć sie.
Chanfrener un aû. łupáć tárcicę.
Changer, odmięnić, zámięnić, przemięnić. zmięnić.

Chanter, śpiéwáć.
Chapeler du pain. en ôter la croûte, ze skóry chléb okrzesáć, okroić.
Chapitrer, donner le chapitre au coupable, zgánić, skaráć winnego, wytrzéć kápitułę.
Chaponner un poulet. okápłónić kurczaká.
Charbonner, powąglić, wąglęm poczérnić. wąglęm pokryślić, oszpecić kogo. ostawić.
Charcuter, gater une besogne manque d'intelligence. przes głupstwo co zepsowáć.
Chardonner un habit, tirer les poils, avec le chardon à carder, d' un habit usé pour le faire paroitre neuf. suknią przytártą przybárwić.
Charger, obciążyć.
Charier. sz. *charrier.*
Charlater. faire le charlatan, Ciárletáństwo czynić, Ciárletánęm sie pokázowáć.
Charmer, user des charmes, czárowáć, mąmić.
Charpir. sz. *carder*
Charrier, wiéść, zwozić.
Chasser, wygnáć, polowáć, gónić.
chasser aux oiseaux, ptaki łowić.
chasser ou chasler sur les ancres, ou arer. wyciągáć kotef.
Chastier, sz. y mów *châtier.*
Chatier, punir quelqu' un, karáć kogo.
châtier des paroles, łáiáć. strofowáć, grómić.
Chatoüiller, łektáć, łechtać.
Chatrer, kástrowáć, oberznąć, odciąć.
Chaucher, fouler, deptáć.
Chauser, grzáć, zágrzać. ogrzać, rozgrzać.

Chaumer. sz. *chommer.*
Chaußer, obuwáć, boty wzuwáć.

Che.

Cheminer, chodzić, iść w drógę.
Cheoir, irreg: upáść, spáść.
Chercher, szukáć, szperáć.
Chercuter. sz. *charcuter.*
Cherir, *aimer tendrement*, szczérze kocháć.
Chevaler, *pourſuivre à cheval*, kónno gónić.
chevaler, potknąć sie iák sie kóń potyka.
Chevaucher, wiérzchem iecháć.
Cheviller, przęczką spiąć.
Chevreter, kozły rodzić.

Chi.

Chicaner, práwnymi figlámi rzecz zwłóczyć. práwo frántostwem przeciągáć, rozdraźniáć kogo. draźnić, szydzić z kogo.
Chicoter. sz. *chicaner.*
Chiffler, ál: *ſiffler quelqu' un.* podszeptowáć komu. szeptáć do kogo, wyszykáć kogo. szykáć ná kogo.
Chiffrer, *conter en chiffrant.* cyfrámi liczyć.

Cho.

Chocquer. sz. *choquer.*
Choier quelqu' un, *l' epargner.* pobłażáć kómu. dissymulowáć.
Choir sz. *cheoir.*
Choiſir. obiéráć, obráć, wybiéráć, wybráć. przebiéráć, przebráć.
Chommer, nie robić, próżnowáć, spoczywáć.
chommer une fete, święcić, świętowáć.

Cho-

Choper, *faillir*, oszukáć sie, záwieść sie.
Choper *contre quelque chose*, potchnąć sie ná czym.
Chopiner, popijáć, często pić.
Choquer, *heurter rudement contre quelque chose*, bárzo sie potchnąć. strącić sie o co. kolnąć, zákłuć.
Chucheter. szeptáć do uchá.

Ci.

Cicatriser. szram porównáć, ránę wyrównáć.
Ciller *les yeux.* oczy mrożyć.
Cimenter, wapnić.
cimenter l' amitié, stwiérdzić przyiaźń, zkliić áffekt.
Cingler *en navigeant*, pod żaglámi płynąć.
Cintrer, ztárcić obłąg uczynić do sklepienia.
Circonſtancier, *une affaire*, okoliczności wyliczyć.
Circonvenir, irreg. iák *Venir.* otoczyć, oszukáć.
Cirer. woskowáć, powoskowáć, náwoskowáć.
Ciſailler. nożyczkámi przestrzydz.
Ciſeler *de l' or, ou de l' argent.* rznąć álbo dłubáć ná złocie, álbo ná srébrze.
Citer, *adjourner*, zápozwáć.
citer, *alleguer.* cytowáć, przywieść powagę czyię ná świádectwo.
Civiliſer *quelqu' un*, *le rendre civil*, wypolerowáć kogo. uczynić go ludzkim.
Cizer, sz, *ciſeler.*

Cl.

Cl.

Clabauder, *aboyer contre quelqu' un.* sz. *Aboyer.*
Clarifier. obiáśnić, wychęndożyć.
Cligner les yeux. mrógáć oczámi.
Cliqueter, trzáskáć.
Clocher. chrąmáć, kuláwieć.
Clopiner, sz. *clocher.*
Clorre, irreg: *fermer à l' entour.* zámknąć, otoczyć, ſkończyć.
Cloſſer, gdákáć iák kurá.
Cloüer, goździęm przybić.

Coa.

Coaguler. sz. *cailler.* okróm tego znáczy zgrómádzić, ziednoczyć.
Coaſſer. ſkrzeczeć, iák żáby ſkrzeczą.
Cochonner. prosięciá rodzić.
Coëffer, zákſefić, w kſef uſtroić. kſef wdziać, zácmić kómu oczy. záślepić umyſł.
une table bien coëffée. ſtół dobrze záſtáwióny
Cognoitre, sz. *connoitre.*
Coigner, *mettre un coin.* węgieł dáć, zaklinić. *coigner les ennemis*, ſciſnąć nieprzyiaciół.
Coler, klijć, lepić, zlépiáć, zklijáć.
Collationner, z originałęm kómbinowáć.
Coller, sz. *coler.*
Colleter, *prendre quelqu' un au collet*, zá kárk poimáć.
Colliger, *inferer*, zebráć, wnieść z poprzédzáiących diſkursów, kónkluzyą uczynić.
Colloquer, *placer*, usádowić, usádzić, uſtánowić. poſtánowić, ułożyć.

Colo-

Colorer ſárbowáć, ſárbámi nápuścić, poſárbowáć.

Com.

Combler, *remplir au deſſus du bord.* nápełnić, zupełnie álbo okryto námiérzáć.
Commender roſkázowáć, rządzić, bydź kómmęndántęm.
mówi sie *commender une armée*, *commender à plusieurs*, rządzić woyskięm, roſkázowáć wielóm.
Commemorer, lepiey *souvenir*, przypómnieć, wſpómnieć, przywieść ná pámięć,
Commencer, poczynáć, záczynáć, począć, záczą́ć, roſpocząć, nápocząć,
Commender, sz: *commander*,
Commuer, *changer*, odmięnić. zámięnić, przemięnić,
Communier, przyimowáć przenayświętſzą kómmunią,
Communiquer kómmunikowáć co kómu, uczynić kogo uczęſtnikięm czego, zwierzyć sie kómu,
Comparer, przyrównáć, przyſtoſowáć.
Comparetre, ál. *Comparoitre.* *se faire voir.* pokázáć sie, ſtáwić sie, prezęntowáć sie.
Comparoir, ſtáwić sie ná ſądy, álbo ná rękóymią.
Compartir, *faire un compartiment*, rozmiérzáć, ále sie to tylko o ogrodách mówi.
Compaſſer. kómpáſſęm, álbo cérklęm rozmiérzáć.

Com-

Compatir, porter compaſſion. mieć politowánie, bolec nád kim, użalić sie kogo.
Companſer, lepiéy *compenſer* nádgrodzić.
Compiler, ſkłádáć, zgrómádzáć, ſkupiáć.
Complaindre, irreg: iák *plaindre,* żalić sie, uſkarżáć sie.
Complaire, irreg: iák *plaire,* ſpodobáć sie.
Complimenter faire des complimens, ceremonie ſtroić, kómplemętowáć sie, głádkimi ſłowámi energie do kogo wypráwiáć.
Compliquer, złączáć, ſpoić, ſpaiáć.
Comploter, szt *conſpirer.*
ſe Comporter, ſpráwowáć sie, rządzić sie.
Composer, ſkłádáć, zgadzáć,
Comprendre, irreg: iák *prendre,* poiąć, ocząnąć
Comprimer, reserrer, ściſnąć, sciskáć.
Compromettre, irreg: iák *mettre.* wzáiemnie przyobiecáć.
Compter, sz: *conter.*
Concaßer, potrzéć, zetrzéć, podrobić, pokruſzyć.
Conceder, octroyer quelque chose à quelqu' un. pożyczyć, zezwolić, przyzwolić, przyznáć.
Concentrer, zgadzáć sie z centrum.
Concerner quelqu' un, należeć do kogo.
Concerter, zgadzáć sie, zmawiáć sie, ukłádáć, náſtroić inſtrumęnt, certowáć, ugániáć sie.
Concevoir, począć w żywocie, poiąć co.
Concilier, zgodzić, uſpokoić, z iednáć.
Conclurre, irreg. iák *clorre,* ſkończyć, zámknąć, determinowáć, poſtánowić.
Concourir, irreg: iák *courir,* ubiegáć sie, konkurrowáć.
Condamner potępić.
Condenser, zgęſcić, twárdym uczynić.
Condeſcendre, pobłażyć, pozwolić, zdáć sie ná kógo.
Conditionner, mettre des conditions, podać kondicyé.
Condoloir, wspułbolec.
Conduire quelqu' un, irreg: iák *duire,* prowádzić kogo,
conduire une affaire, ſpráwę odpráwiáć, rzeczy nie odſtępowáć.
Conféderer, ſkónfederowáć, związek uczynić.
Conferer, znosić sie, rádę czynić, rozmawiáć sie.
conferer un benefice. dáć kápłáńſkie beneficium,
Confeßer. wyznáć, ſpowiedáć sie. przyznáć.
Confier quelque chose à quelqu' un zwierzyć co komu. zwierzyć sie z czym.
ſe confier en ſes forces, ufáć ſwoiéy mocy.
ſe confier à quelqu' un, álbo *en quelqu' un* powierzyć sie komu.
Confiner, aboutir en même endroit. zbiegáć sie, ſchodzić sie, ztykáć sie,
confiner quelqu' un. ſciſkąć kogo; náp. *dans une priſon,* do więzięniá dáć.
Confire des fruits au miel, ou au ſucre, kónfekty robić, irreg iák *faire.*

Con-

Confirmer, potwiérdząć, potwiérdzić.
Confluer, ſpływáć sie. zbiégáć sie do kupy, grómádzić sie. kupić sie.
Confondre, *meler ensemble*, kónfundowáć. miéſzáć, wſtydzić, ſrómocić, znieważáć, łáiác, ſtrofowáć.
Conformer, przyſtoſowáć, dobráć, przyſpoſobić, podobnym uczynić do drugiégo, zgadząć.
Conforter, *fortifier*. umocnić, utwiérdzić, pokrzepić, porátowáć, pocieſzyć.
Confronter, kónfróntowáć, czoło ná czoło wyſtáwić, różné rzeczy wraz ſtaczáć, kómbinowáć.
Congedier *quelqu' un*. pożegnáć, wypuścić, uwolnić, roſpuścić.
Congeler, zmrozić. mrozęm ſtężyć
Congratuler *quelqu' un*, *le feliciter*, winſzowáć kómu powinſzowáć
Congreger, grómádzić. zgromádzać.
Conjecturer. domyśiáć sie, przes podobięńſtwá dochodzić.
Conjoindre, irreg: iák *joindre*, złączáć.
Conjouir, w ſpuł záżywáć.
Conjuguer *des verbes*, náchyláć ſłowá.
Conjurer. *conſpirer contre quelqu' un*. ſprzysiąc sie przeciwko kómu.
conjurer quelqu' un, poprzysięgáć kogo, z przysięgą prosić, exorcyzowáć.
Connêtre, *sz* *connoitre*.
Conniver, pobłażáć, diſſymulowáć.

Conno-

Connoitre, znáć, poznáć, uznáć.
Conquerir, irreg: iák *querir*. uskarżáć sie.
Conqueter, nábyć, doſtáć, záwoiowáć,
Conroyer *des peaux*, ſkóry gárbowáć.
Consacrer. poświęcić, poświącáć,
Conſeiller, rádzić. porádzić.
Conſentir, *être du même avis*. przyzwolić, bydź iednégoſz zdánia. irreg: iák *ſentir*.
Conſerver, záchowáć, obrónić, ochrónić.
Conſiderer, uważáć, rozważáć,
Conſigner, *confiner*, *mettre quelque chose en dépoſt*. ná ſkłádzie co zoſtáwić, dáć co do ſchowánia.
Conſiſter. záwiſnąć. náp.
la vie de l' homme conſiſte en l' union du corps avec l' ame. żyćie ludzkié záwiſło ná ziednoczęniu ciáłá z duſzą.
Conſoler, cieſzyć, pocieſzyć, weſelić.
Conſolider. *rendre ſolide*. twárdym uczynić.
Conſommer, dokóńczyć, dorobić, zákóńczyć.
Conſpirer, *conjurer*. zmówić sie, ſprzysiąc sie.
Conſter, *étre certain*, *étre clair*. bydź wiádomo, pewno, iáwno.
Conſterner. ſtrwożyć, przeſtráſzyć, przerázić, zátrwożyć.
Conſtiper, *reſerrer le ventre*, *cauſer des obſtructions*, zátwárdzić żołądek.
Conſtituer, *établir*. poſtánowić, uſtáwić.
Conſtruire, irreg: iák *detruire*, zbudowáć, wyſtáwić.
Conſulter, *deliberer*, rozważáć, deliberowáć,

nára-

náradzáć sie, rádzić sie.

Consumer, strawić. zniszczyć.

Contaminer, sz. *souiller*.

Contanter, sz. *contenter*.

Contempler, spekulowáć, z wielką uwágą co roztrząsáć, z wielką reflexyą uważáć, pilno sie w co zápátrowáć.

Contenir. irreg: iák *tenir*, ocząnąć, ogárnąć, wstrzymáć.

Contenter, ukóntętowáć, zádosyć kómu uczynić.

Conter, *nombrer*, liczyć, ráchowáć.

conter sur quelqu' un, ubespieczyć sie ná kim.

conter, *raconter*. prawić, opowiedáć.

Contester, swárzyć sie, wádzić sie. práwowáć sie, pieniáć sie, sprzeciwiáć sie.

Continuer, *perseverer*, *durer*, trwáć, státkowáć, wytrwáć, przetrwáć, cugiem co czynić, bez rozrywki co spráwowáć.

Contourner, przewróćić.

Contracter, *passer contract. faire un contract avec quelqu' un* skóntráktowáć, zgodzić sie o co, uczynić kóntrákt.

contracter la maladie. zárwáć choroby, záráźić sie chorobą.

contracter une mauvaise habitude. náwyknąć złych obyczáiów, przyuczyć sie do iedáczego.

Contraindre. irreg: przymusić.

Contrarier quelqu' un, sprzeciwiáć sie kómu.

Contraster, *debattre*, wádzić sie, swarzyć sie.

Con-

Contre-balancer, *peser une chose contre une autre*. ważyć rzecz iáką przeciwko drugiéy, ważyć tyle, ile waży co inszégo.

Contre-carrer quelqu' un, sprzeciwiáć sie kómu.

Contre-dire, przéczyć, irreg: iák *dire*.

Contre-faire, ná przykory czynić, irreg: iák *Faire*.

Contre-garder quelqu' un brónić kógo strzédz.

Contre-mander, wymówić sie, nie ákceptowáć, nie podiąć ie,

Contre-miner, przeciwko minąm kopáć.

contre-miner les secrets odkryć sekretá.

Contre-peser. sz: *contre balancer*.

Contre pointer une etofe. *la piquer à l' aiguille*, wyszywáć ná máteryéy, háftowáć.

contre-pointer, *contre-dire*, sprzeciwiác sie.

Contre-quarrer, sz. *contre carrer*.

Contre roler. sz. *contrôler*.

Contre seler, pieczęć przeciwko pieczęci, álbo inszy znák przeciwko znákowi kłáść.

Contre - signer, odpisáć, przeciwny podpis uczynić.

Contre-tirer, przekopijowác, przepisác, przemálowáć.

Contre-venir, irreg: iák *venir*, sprzeciwiáć sie.

Contribuer, skłádáć, oddáć swoiéy części náleżytość, podárkowáć.

contribuer à faire quelque chose przyłożyć sie do czego, pomóc co spráwić.

Contrister, zásmucić, rozżalić, záfrásowáć. roskwilić.

Con-

Contrôler, faire office de contrôleur, bydź ágęntęm, kómbinowáć extrákty z autęntykámi, ſtrofowáć. przygániáć, cęnzurowáć.

Controverſer, diſputowáć, przéczyć.

Controuver des excuses. wymyśláć wymówki.

controuver un crime contre quelqu' un. wymyślić ná kogo wyſtępek, udáć kogo niewinnie.

Convaincre, irreg: iák *vaincre,* zwyciężyć, dowieść. dowodzić.

Convenir, irreg: iák *venir,* zgodzić sie, bydź przyzwoitym.

convenir quelqu' un. náwiédzić kogo.

Converser quelqu' un, ou avec quelqu' un. kónwerſowáć z kim. częſto sie z kim báwić. przeſtáwáć z kim.

Convertir, náwrócić, przemięnić w co inſzégo, obrócić w inſzé.

Convier, záprosić, záwabić, powábić, przychęcić. záchęcić przywábić

Convoiter, deſirer paſſionément. pożądáć, zbytecznie prágnąć, bez pomiárkowánia żądáć.

Convoler à de ſecondes noces. ſe remarier, drugi raz sie ożęnić, álbo zá mąż iść.

Convoquer, zwołáć, pozwabiáć.

Cooperer, à quelque choſe, pomagáć czego.

Copier une letre. przepisáć, przepiſowáć.

copier une image, przemálowáć, przekopijowáć.

Coqueter, śpiewáć iák kogut. gdakáć.

Coquiner. gueüſer. męndikowáć, żebráć iáłmużny.

Corder.

Corder, faire une corde. ſznur kręcić.

Cordonner, treſſer avec des cordons, treſſer les cheveux. trefić. kręcić włosy.

Corner, ſonner d' une corne, ná kornecie trąbić, otrębowáć.

corner la guerre, ná woynę trąbić.

la viande corne, miéſo cuchnie.

Corneter quelqu' un luy appliquer des cornets à ventouses. báńki kómu ſtáwiáć.

Corporiſier, do ſubtelnieyſzéy ſubſtáncyéy grubſza iéy przes przyrodzęnié należytą przyłączyć. (świádczyć.

Correſpondre, korreſpondowáć, wzáięmnie

Corriger, popráwić.

Corrompre, zepſowáć, z korrumpowáć, záſzpecić.

Corroyer des peaux, sz. *Conroyer.*

ſe Coſſer, se heurter du front en ſe battant. Ibámi sie zbijáć.

Cot.

Coter, citer un autheur, alleguer, przywieść ná świádectwo powagę authorá, állegowáć.

Cotiser un pays, podatek w krainie poſtánowić.

Cotonner, báwełną wyſłáć, wytkáć, ubáwełnić.

Cottoyer le rivage przy brzegu płynąć.

cottoyer les troupes, obiéżdżáć gminy.

Cou.

Coucher, étendre une choſe. rościągnąć, rozeſłáć, poſłáć, obálić. leżeć,

se cou.

se coucher, leżeć.
le soleil se couche, słońce západa.
coucher sur le livre, wpisáć w Xięgę.
coucher cent écus, stáwić sto talerów.
coucher de son reste, gráć o ostátek swégo, puścić w niebespieczeństwo ostatek substáncyéy.
coucher les couleurs sur la toile, rzucić fárby ná tábláturę.
Coudoyer quelqu' un. łokciem kogo uderzyć, trącić łokciem od ręki.
Couler, płynąć, rościągnąć sie.
se couler, *se glißer*, wpłynąć, wpełznąć, wemknąć sie, wlulić sie.
Colorer. sz. *colorer*,
Couper, *tailler*, rąbáć, siekáć. kráiáć, uciąć. obcináć, okrzesowáć, urżnąć, strychowáć.
couper les bleds, żąć zboża.
couper le foin, kosić siáno.
couper les viandes à la table, zárębowáć do stołu, rozbiéráć przy stole.
couper la tête, sciąć.
couper le chemin, skrócić drógi.
pour couper court, áby krótko skończyć.
un cheval qui se coupe, koń który sie zácina.
se couper en parlant, zácináć sie w mowie. jąkáć, przeciwné sobie rzeczy twiérdzić.
Coupler, do pary dobráć, w parę złączyć.
Courber, skrzywić, náchylić, nákłonić.
Courbetter. *faire des courbettes*, to sie mówi o koniach, kiedy sie przednimi nogámi wspiąwszy, ná zádnich postępuią,

Courir, irreg. bieżeć, biegáć.
courir tous les lieux, obiegáć wszytkié mieyscá.
courir à bride abbatue, cwáłem iecháć.
courir après un heritage. stáráć sie o sukcessyą.
le bruit court. słycháć, powiedáią, udáią.
courir risque, bydź w niebespieczeństwie.
Couronner, koronowáć.
Courre, *de gibier*. irreg. gonić zwierzá.
courre la poste, pocztą iecháć.
courre fortune, *se mettre en danger*, podáć sie w niebespieczeństwo.
Courroucer. gniéwáć, rozgniéwáć, zágniéwáć, przegniéwáć.
Courroyer, sz: *corroyer*.
Courtiser quelqu' un. stáráć sie o czyię łáskę.
Couter, stać sie, ważyć, to iest wart bydź co.
Couver, leżeć ná czym, iák kwoká siedzieć. siedzieć ná iaykách iák ptászki.
couver une haine contre quelqu' un, táić nienawiść przeciw kómu.
Couvrir, iák *ouvrir*. nákryć, nákrywáć, odziać, stroić wiázáty, pokryć, táić, zátáić, utáić.

Cr.

Cracher, pluć, spluwáć, wypluwáć,
Craindre, irreg: obawiáć sie, bać sie, lękáć sie, strachać sie.
Cramponner, zápiąć, zápináć, spináć, záostrzyć, kóńczystym uczynić, podkowáć.
Craquer, *craqueter*, trzáskáć, trzask czynić. zgrzytáć.
Craticuler, sz. *Graticuler*,

Crayonner, grifonner grossierement, zgrubſzá co odryſowáć,

Créer ſtworzyć.

Créper, kędzierzáwić,

Crépir une muraille. powápnić ſciánę.

Crevaſſer, ſzczépáć, ſpáry czynić, pſowáć.

Crever, pruć, roſpruć, roſpuknąć ſie. roztrzáſnąć ſie, rozerwáć ſie, wyłupáć.

Creuser, kopáć, dłubáć, wydrożyć. wykowáć.

Criailler, krzyczeć, powoływáć, to ieſt często wołáć.

Cribler, przesiewáć, wyſiewáć przes sito álbo przetak.

cribler quelqu' un exáminowáć kogo.

Crier, *pouſſer de cris*, wołáć, krzyczeć, głos wielki wydáwáć.

crier quelqu' un, l' appeller en criant. wołáć kogo, wzywáć go wołáiąc.

crier aprés quelqu' un. le traiter mal de paroles. wołáć zá kim ſzpetnie,

crier à l' aide. wołáć rátunku, gwałtu.

Criquetter. sz. *craquer*.

Criſser, zgrzytáć zębámi.

Critiquer, cęzurowáć, gánić, ſzárpáć cudzé ſpráwy.

Croaſser, krukáć, krzyczeć iák kruk. (nię

Crocheter un coffre, wytrychęm otwiéráć ſkrzy-

Croire, quelqu' un, irreg: wierzáć, uwierzyć.

Croiser, krzyżowáć, to ieſt ná krzyż przeznáć, bokięm ſie przedrzeć, poprzek przebięć, przeiąć z boku. *se croiser, prendre la croiſade*. krzyżakięm zoſtáć, wſtąpić do krzyżaków.

les chemins se croiſent, drógi ná krzyż idą.

Croitre, irreg: róść, przymnażáć ſie. pomnażáć ſie, rozſzérzáć ſie.

Croquer, sz: *Crayonner*.

Crotter la robe, ſuknię ukálić. błotęm uſmolić, pokaláć.

Crouaſser, sz. *croaſser*.

Crouler, ſecoüer, trembler, z trząſnąć, drżéć, drżączkę ciérpieć.

Croupir, záſiedzieć ſie. záleżéć polé, oblężeć ſie. próżnowáć, záſtáć ſie.

Crucifier. ukrzyżowáć, krzyżowáć, ná krzyż przybić.

Cu.

Cueillir, irreg: zbiéráć, zgrómadzáć, grómádzić.

Cuire, irreg: wárzyć, zwárzyć, uwárzyć,

Culbuter, faire la culbute, choir la tête en bas ná łeb utchnąć. ná głowę upáść.

culbuter quelqu' un pchnąć kogo ná łeb. obálić go ná głowę.

Cultiver la terre, zięmię uprawiáć, ſprawić.

Curer nettoyer, oczyścić, wychędożyć. wyprzątnąć, wyczyścić, wymyć.

Cuver le vin, le faire boüillir dans la cuve, zburzyć wino, dáć mu kipieć w kufie.

couver ſon vin. wyſzumáć ſie po przepiciu winęm, przeſypiáć ſie po upiciu winęm.

D.

D.

Da.

Dater, mettre la taile. sz. *Taxer.*
Daguer, puinałęm zábić.
Daigner, raczyć, ochotnie ná co zewolić.
Damasquiner, travailler en damasquinerie. robić ádámáſzek.
Damaßer une etoffe. floreſy ná máteryéy wyrabiáć.
damasquiner un cimetterre, ſzáblę átrámętęm nápuſzczáć, czarność iáką ná niéy wybijáć.
Dancer sz. *danser.*
Dandiner, niaiser błaznowáć, figlowáć.
Danser, ſkákáć, tąńczyć, táńcowáć.
Darder, lancer les traits. ſtrzáłámi ſtrzéláć, poſtrzelić ſtrzáłą.
Dater une lettre, dátowáć liſty, dátę nápisáć.

Deb.

Debagouler des injures contre quelqu' un. znieważáć kogo.
Dêbaler, deplier les choses embalées, odpákowáć. rozwiązáć rzeczy zápákowáné.
Dêbander un arc. une corde &c. ſpuścić łuk, ſznór, &c.
dêbander. oter la bande. odwiązáć, sfolgowáć.
se debander, quitter l' armée. odſtáć, przeſtáć woyny ſłużyć.
dêbander l' esprit. przeſtáć myślęnia, pöprzeſtáć fráſunku. porzucić fráſunek.

Dêbarder un cheval, zdiąć ſtróy żółniérski z kóniá.
Dêbarquer, z okrętu wysiéść.
Dêbaraßer quelque chose. ułatwić co.
Dêbarrer, ôter les barres. támę odrzucić, záwádę odrzucić. odwádzić támy,
Dêbâter un mulet, odsiodłáć mułá, wysiodłáć.
Dêbâttre une queſtion, diſputowáć o czym.
debattre ſon droit, o ſwoié práwo certowáć.
se debattre, se demener. kręcić sie, obráćáć sie ná wſzytkié ſtróny.
Debaucher quelqu' un. le corrompre, le rendre vicieux, zepſowáć kogo, uczynić go ſwawolnym.
se debaucher, se deregler, quitter le chemin de la vertu, & prendre celuy du vice. zepſowáć sie, roſpuścić sie. roſpaśáć sie ná ſwawolą, udáć sie ná roſpuſtę.
Debiffer, gater, dechirer. podrzéć, drzéć, ſzárpáć, poſzárpáć, tárgáć, potárgáć, roztárgáć, zepſowáć.
Debiliter, oſłábić.
Debiter, faire debit. poprzedáć, wyprzedáć.
debiter une nouvelle, puścić ogłos, rozgłosić nowinę.
debiter la parole de Dieu, opowiedáć ſłowo Boże.
debiter les bois, les refendre, drwá łupáć. ſzczépáć.
Deboeter, ál. *deboiter un membre,* wywinąć iáki członek.

Debon-

Débonder, lever la bonde, támę wodną wyiąć.
débonder la colere. gniéw wywrzéć.
débonder en larmes. zápłákác sie, rospłákáć sie.
Débondonner un tonneau. odszpuntowáć beczkę, szpunt wyiąć.
Déborder, sortir des bords, wylać z brzégów, powódź uczynić.
Déboter, wyzuć z bótów, bóty zdiąć kómu.
Déboucher, odetkáć. támę odrzucić.
Déboucler, ôter la boucle. odpiąć, rospiąć, spinkę álbo przęckę, odrzucić, odiąć ią.
Débouquer, wyniść z iákiéy ciásności.
Debourber. z błota wyrwáć
se Débourgeoiser. stáć sie z plebeiuszá szláchetnym.
Débourser, pięniądze z mieszká wydáwáć, mieszek wyszypłáć.
Débouter, pousser quelqu' un de sa place, ztrącić kogo zmieysca iego.
Déboutonner, guziki odpiąć, rospiąć, poropináć.
Débrider un cheval. wychełznáć kóniá.
Débrouiller, quelque chose. ułátwić co.
Debrutaliser quelqu' un. grubiáná wypolerowáć.
Debvoir, sz: *devoir.*
Debucher. faire sortir, la bête de son gîte, zwierzá poruszyć z łożyská iego.
se debucher, wykazáć sie z kątá, wychylić sie.
Debusquer, sortir de son buisson, odyść swoiéy własności, opuścić. własne mieysce.
debusquer. faire sortir quelqu' un de sa place. poruszyć kogo, z iego mieysca, odgónić go z iego własności.
Debuter. commencer à tirer contre le but. záczynáć strzélánie do celu. *commencer à parler*, záczynáć mowę.

Dec.

Decacheter, odpieczęntowáć.
Decamper. lever le camp. obóz ruszyć, z polá zniść.
Decapiter, sciąć, głowę uciąć.
Deceder. umrzéć, z swiátá zniść, skończyć żyćié.
Deceindre, odpásáć, irreg: iáko *ceindre.*
Deceler, odkryć, wyiáwić.
Decendre, sz. *descendre.*
Decerner, ordonner, postánowić, rozrządzić, ustáwić, roskazáć.
Decevoir, oszukáć, záwieść, omylić, obłudzić.
Dechainer, rozwiązáć z łáńcuchá.
Dechalander, kupcá odwabić.
Dechaperonner, káptur zerwáć, odkápturzyć
Decharger, ulżyć, ciężaru pofolgowáć, wystrzelić.
decharger quelqu' un. le justifier. uspráwiedliwić kogo. uwolnić, niewinnym dekláro wać.
decharger la colere contre quelqu' un. wywrzéć gniéw ná kogo.
Decharmer, odczárowáć, z czárow uwolnić.

Decharner, z ciáłá obnażyć, z mięsá obráć.
Dechasser, wygnáć, odegnáć.
Dechoir sz: dechoir.
Decheveller une femme, włosy niewieście pomięć zwić, roskudłáć pokudłáć.
Dechevêtrer une bête. wyuzdáć bydlę, z uzdy spuścić. uździenicę zdiąć.
Dechifrer une letre. cyfry explikowáć, wyiáwić, wytłumáczyć list cyfrowy.
dechifrer quelqu' un. żywot czyi opisáć.
Dechiqueter, porznąć, pokráiáć w káwałki.
Dechirer, podrzeć, potárgáć, poszárpáć.
Dechoir, irreg: iak choir, spáść, upáść.
Decider une affaire, decydowáć, determinowáć, osądzić, rozsądzić.
Deciller les yeux. powieki otworzyć, oczy odkryć.
Decimer, dziesiątego ná śmierć skazáć.
Declamer, deklámowáć, w mowę sie wuczáć.
Declarer, obiáśnić, wyiáwić, dekláro wáć.
Decliner, ná hyláć, nákłániáć, uchrániáć sie,
Declorre, irreg iák clorre, odgrodzić, odemknąć
Declouer, odpiąć, oderwáć.
Decocher une fleche, strzałę wypuścić.
Decoeffer, ál: decoiffer, kref zdiąć, odksefić,
Decoller, ściąć.
Decoller, odkliić, odlepić.
Decolorer, fárbę zetrzeć kolor strácić.
Deconfire, zbić nieprzyiacielá, irreg: iák Faire.
Deconcerter les entreprises. pomieszáć zámysły,
Decon-

Deconforter, osłábić, zásmucić, zafrásowáć.
se decontenancer, ledá iáko sie ustroić, spáść ná twarzy, cerę strácić.
Decorer przyozdobić, ustroić, przykształtowáć.
Decouler, upłynąć.
Decoulper, usprawiedliwić, od winy wyzwolić.
Decouper, posiekáć, porąbáć w sztuki,
Decoupler, odsforowáć, rozłączyć.
Decourager quelqu' un. strácić kómu fántázyą,
se decourager, zgubić serce, strácić ochotę, opieszeć ná umyśle.
Decouvrir, odkryć, wyiáwić, rozeznáć, irreg: iák ouvrir.
Decrediter, strácić kredyt, zepsowáć wiárę.
Decreter, dekretowáć, wydáć dekret.
Decrier. zábronić iákiego zwyczáiu,
decrier quelqu' un obwołáć kogo, osłáwić. umnieyszyć kómu sławy.
Decrire, przepisáć, irreg: iáko ecrire.
Decrocher, decrocheter, wytrychęm otworzyć.
Decroitre, diminuer quelque chose, zmnieyszyć. mnieyszym sie stáć. mnieyszym co uczynić niż było irreg: iáko croitre.
Decrotter, z błotá oczochráć
Dedaigner, brzydzić sie, nienáwidzieć, nie lubić.
Dedier, dedykowáć, przypisáć, poświęcić kómu.
Dedire un ami. nie sławić sie w słowie przyiacielowi, nie dotrzymáć słowá. irreg: iák Dire,
 se de-

se dedire, avoüer d' avoir dit faux, przyznáć sie do fałszu, rewokowáć fałsz, odwoływáć.

Dedommager, nádgrodzić szkody, przestrzégáć szkody.

Dedorer, pozłotę zdiąć.

Deduire, dowiéść, irregulárné od nieużywánégo *duire.*

Def.

Defaillir, manquer de quelque chose. chybiáć ná czym, nie mieć czego. mieć niedostátek.

Defaire, irreg. iák *Faire* zepsowáć, ztrącić, rosprószyć, zbić.

se defaire de quelqu' un. zbyć sie kogo.

se defaire soy même, sam sie zábić.

Défalquer, defálkowáć, ztrącić, odtrącić.

Défendre, bronić, obronić. zábrániáć, zákázowáć, rátowáć.

Déferer à quelqu' un, l' honorer, le respecter. szánowáć kogo, czcić kogo, deferowáć kómu, ustępowáć kómu, obniéść kogo, oskárżyć.

Déferrer, odedrzéć żelázo. odiąć żelázo.

Defeuiller, abattre les feuilles. otrząść liście.

Défier quelqu' un. l' appeller au combat, wyzwáć kogo ná poiedynek

defier quelqu' un, luy denoncer qu' on ne le craint point, pokazáć kómu że sie go nie boią.

Defigurer, oszpecić co. (rospléść.

Defiler une toile, wysnuć, osnowę odpléść.

se defiler du regiment, uciéc od reimentu.

Définir, expliquer par la definition, océrklowáć co, opisáć słowámi.

Defleurer, ôter la fleur. kwiát zerwáć.

defleurer une fille. pánieństwo odiąć.

Defleurir, perdre sa fleur. zwiędnieć, zwiędnąć.

Défenser quelque chose, dno wyiąć, z iákiéy rzeczy, wybić dno.

Défrayer quelqu' un, kosztem kogo opátrzyć. dodáć kómu kosztu.

Défrauder, tromper, oszukiwáć, záwodzić, obłudzić, zdradzáć.

Défricher une terre, ziemię záleżáłą uprawiáć,

Défroncer, rościągáć, wyciągáć.

Défroquer un moine, hábit z mnichá odrzéć.

se defroquer, mniski żywot porzucić,

Deg.

Dégager, racheter un gage, wykupić z zástáwu,

se degager d' une affaire, wyzwolić álbo uwolnić sie od iákiéy spráwy, *de la foule,* od ciżby

Dégaigner epée, dobyć száble, wyiąć z pochew.

Dégarnir, odrzéć co od czego, ogołocić co.

Dégâter un pays, zburzyć kráinę, zniszczyć ią.

Dégauchir, redreßer, applanir, porównáć. náprostowáć, ogłádzić, okrzesáć, oczochráć,

Dégeler, odlecić, wygónić mróz,

Dégenerer, odrodzić sie. cnoty wrodzónéy pozbyć,

Degluer, odklijć, odlepić.

Dégobiller, vomir, wómitowáć, wyrzuty mieć.

Dégoiser, chanter son ramage, głos rozmáicie odmięniáć, przegádowáć. báiáć.

Degor-

Dégorger, jetter par la bouche. przes gárdło wyrzucáć.

dégorger, ouvrir les conduits, qui sont regorger l'eau, támę wodzie podnieść.

Dégourdir les mains gelées du froid, ogrzać ręce zgrábiáłé.

se dégourdir, poſtrzédz się, otrząſnąć się, ruſzyć się z gnuśności, chwycić się okrzętności.

Dégourmer un cheval, krygi álbo haczki kóniowi wyiąć.

degourmer un gros payſan, grubiáná przepolerowáć.

Dégoûter quelqu' un, deſaire, odwieść kogo od czynięnia, zbrzydzić kómu co.

se dégouter de &c. odráźić się od &c. odſtręczyć się.

Dégoutter, couler goûtte á goutte, kápáć, kropiámi upádáć.

Dégrader, degrádowáć, z trącić z honoru.

Degraffer, hakięm doſiáwáć, záhaczyć.

Dégraiſſer, wychędożyć, przeczesáć, wyczesáć, wyczyścić.

Degréer, nieprzyięmnym się ſtáć, ſtrácić ozdobę.

Dégroßer & degroſſir rendre moins gros, przepolerowáć, kſztałtnieyſzym uczynić, oczochráć, z grubá przekrzesáć,

Dégroßer l' or. le faire par les filieres pour l' étendre en menu filet, złoty drót robić.

Déguerpir de quelque lieu. uſtąpić z kąd, odyść.

Dégui-

Déguiſer quelque chose, záćmić iáką rzecz zmyślić poſtáć, odmiánę fałżywą uczynić.

Déjetter. zrućić. ztrącić,

Déjeuner, śniadáć,

Déifier, boſtwo przyznáć, zá Boga mieć, uczynić boſzkięm. *(joindre,*

Déjoindre, rozłączyć, odłaczyć, irreg: iák

Dejouer, quitter ou rompre le jeu, przerwáć grę, porzucić grę, pomieſzáć grę,

Dejucher un oiseau, ptaká z grzędy z trącić,

Delabrer, zepſowáć, potárgáć, poſzarpáć,

Delayer. odkłádáć, ná inſzy czás, przedłożáć,

Delaißer, abandonner, opuścić, zániecháć, porzucić,

Delarder. okrzesáć, oczochráć,

Délaßer, oter la laßitude, pokrzepić, otrzézwić,

Délaver, roſpuścić, z gęſtégo rzadſzé uczynić, cerę ſtrácić,

un visage delavé, twárz bez cery,

Délecter, ukóntęntowáć, ucieſzyć, pieścić,

Déleguer, envoyer en quelque part, deputowáć, delegowáć, obráć kogo ná iáką funkcyą,

Delester un vaißeau, le decharger du leſt, piasek z okrętu wyłuć,

Déliberer, deliberowáć, rozważáć,

Délicater son corps, w delicyách ciáło trzymáć, lubić roſkoſzy, pieścić się,

Déliċter une pierre, kámięń z przyrodzónégo mieyſcá ruſzyć,

Délier, rozwiązáć,

Délivrer, wyzwolić, uwolnić, wybáwić,

Délo-

Deloger, przenieść na inszé mieyscé,
Deluter, odlutowáć, lutowánié odlepić,

Dem.

Démaigrir, *amaigrir*, schudzić, kámięń ostro zácieśáć,
Démaigrir une pierre, kámięnia umnieyszyć.
Démailloter un enfant, rozwić dziécię, odwić pielu zki.
Démancher, rękaw urwáć,
Démander à quelqu' un, prosić, pytáć kogo, stáráć sie.
demander le prix, pytáć sie o cęnę.
Démanger, *causer démangaison*, świędziec, spráwić świędzęnié.
Démanteler une place, z murów ogołocić iákié mieyscé, mury obálić.
Démarer, *lever l' ancre*, puścić w morzé.
Démarier, rozwiéść małżęństwo,
Démarquer, znák zetrzéć.
Démasquer quelqu' un. osobistość álbo powagę kómu odiąć,
se demasquer. mászkárkę zdiąć z siebie.
Démembrer, odciąć część od czego:
Déméler, rozeznáć, ułatwić, wywikłáć,
se deméler. wywikłáć sie.
Démenager, *demeubler*, sprzęty powynośić.
Déméner, *se debatre*, rzucáć sie, przewrácáć sie.
Dementir quelqu' un, *luy dire qu' il a menti*, zádáć kómu łeż. potwarzyć kogo o kłámstwo, zwyciężyć kogo o fałsz, dowiéść kómu kłámstwá,
Démeri-

Démeriter, źle sie zásłużyć.
Démettre un os de sa place, wywinąć kość z swégo mieyscá. irreg: iák *mettre*.
Démeubler, sz. *demenager*.
Démeurer, báwić. zabáwiáć, mieszkáć, ociągáć sie, zostáć, zostáwáć.
Démolir, obálić, zniéść, zruinowáć.
Démonstrer, ál: *démontrer*, pokázowáć. pokazáć, dowiéść, pewną rzeczą uczynić.
Demonter, z kóniá zwálić, zwyciężyć.
demonter, *ou defaire un horologe ou un autre chose composée de plusieurs pieces*. porelígáć zegárek, álbo co inszégo z różnych części skłádánégo, pomiészáć.
demonter un oiseau. skrzydłá ptakowi złąmáć.
Démordre lâcher prise, ukąszęnié sfolgowáć. przestáć kąsánia.
demordre de son droit, ustąpić swégo práwá.
Déniaiser, *tromper un niais*. głupiégo mądrze zbyć. *le guerir de sa niaiserie*. uléczyć go od głupstwá. *le rendre fin*. uczynić go ostrożnym.
se deniaiser. przestáć bydź prostakięm, stáć sie ostrożnieyszym.
Dénicher des oiseaux. z gniazdá zrucić. zgónić.
Dénier, *refuser quelque chose*. przéczyć czego, nie pozwaláć ná co.
Denigrer. poczérnić, posmolić, oszpecić,
Denombrer, wyliczáć, policzyć, zliczyć.
Denoncer, ogłosić, obiáwić, upewnić, oznáymić, deklárowáć.

K *Deno-*

Dénoter, ſkazáć, pokazáć, náznáczyć, oznáymić, uwiádómić.
Denoüer. wywikłáć, rozwikłáć, rozwiązáć.
Dénüer, *depoüiller*. obnażyć, nágim uczynić. odrzéć do nágá. odkryć, obiáwić, wyiáwić.

Dep.

Dépaiser, sz. *depayser*.
Depaqueter, ódpákowáć, pákiety rozwiązáć.
Departir, *distribuer*, podzielić, roździelić. wydzielić. irreg: iák *partir*.
departir l' or, le separer d' avec l' argent, odebráć złoto od ſrébrá, odsáczyć go.
se departir d' avec quelqu' un. odsáczyć sie od kogo.
Depayser quelqu' un. przetrzéć kogo peregrynowánięm.
se depayser, puścić sie w obcé kráie. oduczyć sie dómowych nałogów.
Dépecer quelque chose, pokráiáć co, podrobić, poſzárpáć.
depecer un boeuf. zárznąć wołu, rozebráć.
Depecher. sz. *depescher*.
Depeindre, odmálowáć opisáć, irreg: iák *Peindre*,
Dependre, *relever d' autruy*. záwiſnąć od kogo inſzégo, bydź kómu podległym, wisieć ná czym.
dependre, *depencer*, nákłádáć, łożyć koſzt.
Depenser. łożyć. dáć nákład, nákłádáć, ſpęndowáć.
Deperir, *se deperir*. sz. *diminuer*, *decroitre*.

Depe-

Depescher, pośpieſzáć, uwolnić. odpráwić.
Depeſſir, *rendre plus liquide*, przerzedzić gęſtwinę, iáśnieyſzym uczynić, rozrzedzić.
se depeſſir, rozrzedniec, roſtopnieć.
Depetrer, wyiáwić, ułatwić.
se depetrer d' une affaire. uwolnić sie od czego.
Depeupler, ludzi umnieyſzyć, przerzedzić ludzi.
Depiter, *se depiter*, dąsáć sie, gniewáć sie.
Deplacer, zmieyſcá zegnáć, poruſzyć, zgónić. ſpędzić.
Deplaire, niepodobáć sie, irreg: iák *Plaire*.
se deplaire en quelque chose. nie upodobáć ſobie w czym.
Deplanter, wykopáć z korzęnięm, wyrwáć z korzęnięm.
Deplier, *deployer*, rozwić. rościągnąć.
Deplorer, opłákiwáć, opłákáć.
Deployer, sz. *deplier*.
Deporter, *se deporter de quelque chose*, *s' en departir*, odyść czego.
Deposer. zdiąć, złożyć, zrucić, ſkłádáć ná kupę. depozyt uczynić.
deposer temoignage, wydáć świádectwo.
Depoſſeder quelqu' un de ſes biens. wyzuć kogo z iego dobr, pozbáwić kogo ſubſtáncyéy.
Depoüiller, obnażyć, nágim uczynić. zubożyć, odrzéć.
Depourvoir, toſz co *depoüiller*, irreg: iák *Voir*.
Depraver, zepſowáć, zkorrumpowáć.
Deprendre, *ſe deprendre*, *ſe detacher de quelque chose*.

chose. oderwáć sie od czego, wyzwolić sie od czego. irreg: iák *Prendre*.

Deprimer, poniżyć, wzgárdzić.

Depriser, wzgárdzić, zmnieyszyć.

Deputer, deputowáć, náznáczyć kogo ná iáką funkcyą, deputatęm uczynić.

Der.

Deraciner, z korzęnięm wyrwáć.

Deranger, pomieszáć, zmylić szyki, zepsowáć porządek.

Deregler, sz. *deranger*.

se deregler, sz. *se debaucher*.

Derider le front, czoło wyciągnąć, zmarszczki ná czole wyciągnąć.

Dériver, pochodzić od inszégo, mieć początek od inszéy rzeczy, odpływáć od źrzódłá.

Derober, kráść, ukráść.

Derocher, z skáły ztrącić.

Deroger à l'authorité, au droit &c. uwłaszczyć, uiąć powagi, práwá sławy, &c.

Deroidir, zmiękczyć, wolnieyszym álbo łáskáwszym uczynić. od surowosci odwiéść.

Deroüiller, ze rzdzy otrzéć, wypolerowáć.

Des.

Desabuser, *detromper quelqu' un*. od błędu odwiéść.

se desabuser, obaczyć sie, reflektowáć sie.

Desaccorder, odstroić, do niezgody przywiéść, powádzić.

Desacoupler, wyprząc, rozprząc.

Desaccoutumer, odwyknąć, oduczyć sie. odłożyć sie od czego,

Desagrafer, hakięm dosiągnąć, odwádzić.

Desagréer, nielubić, zbrzydzić. obrzydzić, nienáwidzieć.

Desajuster, pokónfundowáć, pomiészáć, powikłáć, powádzić.

Desalterer, uspokoić, ukóntęntowáć, prágnięnié násycić.

Desancher un haut bois, *ôter l' anche* odiąć od piszczałki munsztuk, odmunsztukowáć.

Desanchrer, *desancrer*, *demarer*, kotef podniéść. ná wodę sie z okrętęm puścic.

Desappointer un soldat. odiąc żołniérzowi funkcyą, z kónfuzyą żołniérzá odpráwić.

Desapprendre, ***oublier***, zápomnieć, zábaczyć, oduczyć sie. irreg: iáko *Prendre*.

Desapprouver, zgánić, odwołáć, niepotwiérdzić.

Desarborer, *abbatre*, ztrącić, zwálić, obálić, powálić.

desarborer, *caler les voiles*, żagle spuścić.

Desarçonner un cavalier, żołniérzá z kóniá zwálić.

desarçonner quelqu' un; le debouter du rang qu' il a. ou qu' il pretend. strącic kogo z honoru, álbo z pretęnsyéy. y znádzieie iego:

Desarmer, oręże odebráć, z oręża ogołocić.

desarmer les levres d' un cheval. twárdouſtęmu kóniowi dobry munsztuk przydáć.

Desatteler les chevaux. kónie rozprząc.

Desavouer, záprzéć sie. nieprzyznáć sie, negowáć, przéczyć.

desavouer son fils. syná wydziedziczyć,

Desbagouler	sz.	*Débagouler,*
Desbander	sz	*Débander*
Desbarquer	sz	*débarquer*
Desbaraßer	sz	*debaraßer*
Desbarrer	sz	*débarrer*
Desbaster	sz	*débâter*
Desbattre	sz	*débattre*
Desbaucher	sz	*débaucher*
Desboetter	sz	*déboëtter*
Desbonder	sz	*débonder*
Desbondonner	sz	*débondonner*
Desborder	sz	*déborder*
Desboucher	sz	*déboucher*
Desbourser	sz	*débourser*
Desbouter	sz	*débouter*
Desboutonner	sz	*déboutonner*
Desbrailler	sz	*débrailler*
Desbrider	sz	*débrider*
Desbroüiller	sz	*débroüiller*
Desbrutaliser	sz	*débrutaliser.*
Desbucher	sz	*débucher*
Desbusquer	sz	*débusquer*
Desbuter	sz	*débuter*
Descacheter	sz	*décacheter*
Descamper	sz	*décamper*
Desceindre	sz	*déceindre*
Desceler	sz	*déceller*

Descendre, zſtąpić, zléść, ſpuścić sie z góry, pochodźić.

deſcendre quelque chose, ſpuścić co ná doł.

une robbe qui deſcend jusqu' aux talons, ſuknia długa áż po koſtki.

Deſcengler un cheval, popręgi kóniowi odpiąć.

Deschainer	sz.	*déchainer*
Descharger	sz	*décharger*
Descharner	sz	*décharner*
Deschaußer	sz	*déchaußer*
Descheveler	sz	*décheveler*
Deschiffrer	sz	*déchiffrer*
Deschiquetter	sz	*déchiquetter*
Deschirer	sz	*déchirer*
Deschoir	sz	*déchoir*
Desciller	sz	*déciller*
Desclorre	sz	*déclorre*
Desclocher	sz	*déclocher*
Descloüer	sz	*décloüer*
Descoëffer	sz	*décoëffer.*
Descoler	sz	*décoler*
Descolorer	sz	*decolorer*
Desconforter	sz	*déconforter*
Descoudre	sz	*découdre*
Descoulper	sz	*découlper*
Descouper	sz	*découper*
Descoupler	sz	*découpler*
Descourager	sz	*décourager*
Descouvrir	sz	*découvrir*
Descrediter	sz	*décrediter*
Descrier	sz	*décrier*
Descrire	sz	*décrire*
Descrocheter	sz	*décrocheter*
Descroitre	sz	*décroitre*

Descro-

Descroter sz *décroter*
Desdaigner sz *dédaigner*
Desdire sz *dédire*
Desdommager sz *dédommager*
Desduire sz *déduire,*
Desambaler, towáry rozwiązáć, odpákowáć.
Desembarquer sz. *debarquer*
Desemparer, quitter la poßeßion, odstąpić dzierżáwy, porzucić co swégo.
Desempenner, z piór odrzéć
Desemplir, vuider, wypróznić,
Desempetrer sz. *depetrer,*
Desenchanter, odczárowáć, czáry odegnáć, od czárów uwolnić.
Desenfler, nádętość álbo spuchnięnié zegnáć.
Desengager, sz: *degager,*
Desenlacer un oiseau, z sideł wyzwolić ptá-á, wywikłáć.
Desennuyer quelqu' un. w tęknośći pociesżyć. ulżyć kómu tęsknice.
Desenroler, wymázáć kogo z regestru.
Desenrumer, rymy pozbyć.
Desenseigner, oduczyć,
Desensevelir un corps mort, wygrzebáć umárłégo z grobu.
Desensorceler, odczárowáć, sz: *desenchanter*
Desentraver, odpętáć. z pętá wyzwolić.
Desenyvrer, wyszumáć, trzeźwym uczynić.
Deserter, pustkámi zostáwić. spustoszyć.
Deservir, desobliger quelqu' un. zle sie zásłużyć.
Desesperer, zdesperowáć, serce strácić, nádzieię zgubić.

Deseto-

Desétourdir quelqu' un. od głupstwá kogo wyzwolić, uczynić kogo ostróżnieyszym, álbo czuynieyszym, álbo mędrszym.
Desfaillir szukay *défaillir.*
Desfaire sz. *défaire*
Desfaroucher sz *défaroucher*
Desfavoriser sz *défavoriser*
Desserrer sz *déserrer*
Desfeüiller sz *défeuiller*
Desfier sz *défier*
Desfiler sz *défiler*
Desfleurer sz *défleurer*
Desfoncer sz *défonser*
Desfrayer sz *défrayer*
Desfricher sz *défricher*
Desfroquer sz *défroquer*
Desfroncer sz *défroncer*
Desgager sz *dégager*
Desgaigner sz *dégaigner*
Desgarnir sz *dégarnir*
Desgeler sz *dégeler*
Desgenerer sz *dégenerer*
Desgluer sz *dégluer*
Desgobiller sz *dégobiller*
Desgoiser sz *dégoiser*
Desgorger sz *dégorger*
Desgourdir sz *dégourdir*
Desgoûter sz *dégoûter*
Desgrader sz *dégrader*
Desgraffer sz *dégraffer*
desgraißer sz *dégraißer*

L *De-*

Desgrossir sz dégrossir

Desguiser sz déguiser

Desguerpir sz déguerpir

Deshabiller, odstroić kogo, strój z niego zebráć, suknie zdiąć.

Desharnacher un cheval, odsiodłáć koniá.

Desheriter, ál: desherediter, wydziedziczyć.

Deshonnorer, zelżyć, obelżyć, znieważyć, zkontemptowáć, dishonorem nákarmić.

Desjanter, dégarnir de jantes une rouë, z kołá odiąć szpice.

Desjeuner, sz. déjeuner

Designer sz. dessiner.

designer, nommer, choisir pour quelque charge nominowáć kogo, náznáczyć, obráć, zá &c.

Desirer, żądáć, prágnąć, życzyć sobie.

Desister de faire quelque chose, poprzestáć czego, zániechać czynienia.

Deslaßer sz délaßer

Deslier sz délier

Deslivrer sz délivrer

Desloger sz déloger

Desluter sz déluter

Desmailloter sz démailloter

Desmancher sz démancher

Desmanger sz démanger

Desmanteler sz démanteler

Desmarer sz démarer

Desmarier sz démarier

Desmasquer sz démasquer

Desmembrer sz démembrer

Des-

Desmenager sz demenager

Desmener sz démener

Desmentir sz démentir

Desméler sz déméler

Desmeriter sz démeriter

Desmesurer sz démesurer

Desmettre sz démettre

Desmeubler sz démeubler

Desmonter sz démonter

Desmordre sz démordre

Desniaiser sz déniaiser

Desnicher sz dénicher

Desnier sz dénier

Desnouer sz dénoüer

Desobeir, nieposlusznym bydź.

Desobliger quelqu' un. zle sie kómu záslużyć.

Desoler. spustoszyć, zniszczyć, zásmucić, zażálić.

Desopiller, zátkánie rozgónić, odetkáć.

desopiller la rate, zátwárdziáłość álbo nápuchłość śledzióny, rozgónić, rozwolnić.

Desordonner, troubler, renverser, mettre le desordre, pomieszáć, poturbowáć, záwichrzyć, uczynić nieporządek, záwikłáć.

Desoßer, kości wybráć z czego.

Desourdir, rozpléść, náp. une toile, płótno.

Despartir sz départir

Despecer sz dépecer

Despecher sz dépecher

Despendre sz dépendre

Despenser sz dépenser

L 2 Des-

Despeßir sz. *dépeßir*
Despeupler sz *dépeupler*
Despiter sz *dépiter*
Desplacer sz *déplacer*
Desplaire sz *déplaire*
Desplanter sz *déplanter*
Desplier sz *déplier*
Desployer sz *déployer*
Desposer sz *déposer*
Desporter sz *deporter*
Despoßeder sz *dépoßeder*
Despoüiller sz *dépoüiller*
Despourvoir sz *dépourvoir*
Desraciner sz *déraciner*
Desranger sz *déranger*
Desregler sz *déregler*
Desrider sz. *dérider*
Desrober sz. *dérober*
Desrocher sz *dérocher*
Desroidir sz *déroidir*
Desbroüiller sz *débroüiller.*
Deßacrer *une eglise*, ſprofánowáć Kośćiół.
Deßaiſir, *ſe deßaiſir de quelque choſe*, ſtráćić poſ-ſyą czego.
Deßaler, wymoczyć z ſoli.
Deßangler, *oter la ſangle*. odpasáć poprąg.
Deßecher, uſuſzyć, oſuſzyć, ſchudnąć.
Deßéeler, *oter le ſeel, d' une choſe ſéelée*, znák álbo pieczęć z czego odedrzéć. zágubić.
Deßeller *une monture, ôter la ſelle*. odsiodłáć, wysiodłáć, zdiąć siodło.

Deßerrer, *relacher*, poſolgowáć, rozwiązáć, roſpasáć.
Deßervir, irreg: iák *ſervir*, *lever les viandes*. zdiąć potráwy.
deßervir, desobliger quelqu' un. zle sie kómu záſłużyć.
Deßiller *les yeux*, sz. *deciller.*
Deßiner náznáczyć, nápisáć, nákryślić.
Deßoler *un cheval*, odkuć kóniá, odiąć podkowę.
Deßorceler, sz. *deſenſorceler.*
Deßouder, rozlutowáć, rozerwáć lutowánié.
Deſtacher sz *détacher*
Deſteindre sz *déteindre*
Deſtendre sz *détendre*
Deſterrer sz *déterrer*
Deſtiner, náznáczyć dekretowáć, poświęćić.
Deſtituer, zániedbáć, zániecháć, opuśćić. odſtąpić, priwowáć.
Deſtonner sz *détonner*
Deſtordre sz *détordre*
Deſtouper sz *détouper*
Deſtourbier sz *détourbier*
Deſtourner sz *détourner*
Deſtraper sz *détraper*
Deſtraquer sz *détraquer*
Deſtremper sz *détremper*
Deſtroußer sz *détroußer*
Deſtruire sz *détruire*
Desvelopper sz *développer*
Desveſtir sz *dévetir*

Desunir, rozłączyć, rozsączyć, rozdzielić.
desunir un cheval, sz, *galopper faux*.
Desvoiler sz. *dévoiler*.
Desvoyer sz. *dévoyer*

Det.

Détacher, *delier*. oderwáć, rozwiązáć, oderzéć, odwiązáć, odtárgnąć.
Detalinguer, *ôter les cables de l'ancbre*. od kotfie oderwáć linę.
Déteindre. opełznąć, ſtrácić fárbę, z bláko wáć. irreg: iáko *Teindre*.
Dételer, sz. *desatteler*.
Détendre. ſkurczyć co było wyciągnióné, pofolgowáć.
Détenir, zatrzymáć, przytrzymáć, wſtrzymowáć, irreg: iáko *tenir*.
Déteriorer, *rendre pire*, nádpſowáć, nádwerężyć, podleyſzym uczynić.
Déterminer, *limiter une chose*. determinowáć, okryśláć, dokónczyć, zákónczyć, kóniec czego uczynić.
se determiner, se resoudre, odważyć sie.
Déterrer. z ziemie dobyć.
Détester, zbrzydzić, wzgárdzić, obrzydzić.
Déthroner, z trónu zepchnąć.
Détonner, wykroczyć z tónu, nie w tón ſpiéwáć.
Détordre. *défaire une corde*. odkręcić powróz, roſkręcić, roſpléść.
détordre le bras, rękę wiwinąć.
Détorquer, odkręcić, odwodzić, nákrącáć, náciągáć,
Dete-

Détourner, odwrócić.
Détraper, *dégager ses pieds des entraves*. wywikłáć sie z zásádzki, uchrónić sie z sideł.
Détraquer, sz *debaucher quelqu' un*.
détraquer un horloge. pomiéſzáć zegárowé kołá, álbo godziny.
Détremper, zmaczáć, pokropić.
Détromper, sz: *desabuser*,
Détroner, sz: *déthroner*,
Détrouſſer, rozbijáć, rozboynictwęm sie báwić, rozbić kogo.
Détruire, zepsowáć.

Dev.

Dévaler, sz. *deſcendre*,
Dévaliser, wálizy zdiąć, tłumoki z siebie zrucić.
dévaliser un viateur, odrzéć podróżnégo z tłumoków.
Dévancer, poprzédzáć, przebiégáć, przewyższać, zwyciężáć.
Déveloper, odkryć, wywikłáć,
Dévenir, ſtáć sie. irreg: iák *Venir*.
Dévétir, ſuknie zdiąć, oddziać, irreg: iák *Vétir*.
Dévider, zwijáć ná motek.
Déviner, wróżyć.
Déviser, *diſcourir*, *s' entretenir avec quelqu' un* zábáwiáć sie diſkursęm, rozmawiáć.
Desvoyer, sz. *dévoyer*.
Desvoiler, odſłónić, zaſłónę odiąć, odkryć.
Devoir, irreg: musieć, winnym bydź, powinien być,
Deve-

Dévorer, zezrzéć, pozrzéć.
Dévouer, poświęcić, ślubęm záwiązáć, záślubić.
Dévoyer, *s' egarer*. zdróżyć, z drógi zniść.
Dévuider, termin o kóniu, kiedy zádęm sie ociąga.

Di.

Dicter. diktowáć, powiedáć máteryą do pisánia, álbo szeptáć do mówięnia.
la nature ou la raison dicte. przyrodzęnié álbo rozum pokázuie.
Diffamer, osławić zle. sławę złą kómu ziednáć. ogłosić kogo niedobrze, poszárpáć kómu sławę.
Differer, różnić sie. bydź odmięnnym, mieć od inszégo odmiánę. odłożyć ná inszy czás
Digerer la viande, strawić potráwy.
digerer en son esprit. mediter attentivement. uważáć długo, rozmyśláć dobrze.
digerer la colere, dissymulowáć, utrzymowáć gniew.
Dilater, *amplifier*, *etendre*, rozszérzáć, rościągáć
Dilayer, odkłádáć. ociągáć.
Dîmer. *lever des dîmes*, dziesięcinę wytykáć
Diminuer, *amoindrir*, umnieyszyć.
Dîner. obiádowáć, obiad iéść.
Dire irreg: mówić, powiedzieć. powiedáć.
Diriger, *guider*, kierowáć, prowádzić.
Discepter, wádzić sie, diszkurowáć.
Discipliner, *instruire quelqu' un*, uczyć, wpráwiáć, karáć.

Discontinuer, rozerwáć, nie iednym zawodęm czynić, odkłádáć.
Disconvenir, różnić sie. nie zgadzáć sie. irreg: iák *venir*.
Discorder, sz. *disconvenir*.
Discourir, irreg: iák *Courir*. biegáć często, rozmawiáć, diszkurowáć.
Discuter, *dissiper*, *resoudre*, rozstrząsnąć, rozsypáć. rozważyć.
Disgracier quelqu' un. łáskę strácić, rozgniéwáć.
le Roy l' a disgracié. Król sie ná niego rozgniéwał. *il est disgracié*. iest z łáski wyrzucóny.
Disjoindre, irreg: iák *Ioindre*, *separer*, rozłączyć. odłączyć.
Disloquer, wywinąć. náp. nogę, rękę.
Disner, sz. *dîner*.
Disparoitre, *disparétre*. zniknąć. irreg: iák *Paroitre*.
Dispenser, száfowáć, dispęnsowáć.
Disperser, rosprószyć rozsypáć.
Disposer, rosporządzić, przygotowáć, przysposobić.
Disputer, disputowáć, diszkurowáć, wádzić sie o co.
disputer quelque chose à quelqu' un. wádzić sie o co z kim. przéczyć kómu czego.
Dissequer, kráiáć. siekáć.
Dissimuler, dissymulowáć, pobłażáć. przez spáry pátrzyć, nie uważáć, nie nálégáć

Dissiper. sz. *disperser.*
Dissoudre, irreg: rospasáć, rosprószyć, rozwiązáć, roztrząsnąć.
se dissoudre. se fondre, rostopić sie, rozlać sie.
Dissuader. rozważyć, wyperswádowáć, odrádzić,
Distiller. kroplámi padáć. distillowáć.
Distinguer. rozróżnić. róznicę pokazáć. rozdzielić.
Distraire. irreg: odwiéść, rozerwáć.
Distribuer, podzielić.
Diversifier. rozróżnić, ná różności podzielić, odmiánę uczynić.
Divertir. odwrócić, odrázić, ucieszyć, zábáwić.
se divertir. cieszyć sie zábáwą. rozerwáć sie.
Diviner. sz. *deviner.*
Diviser. podzielić, rozdzielić.
Divulguer, rozgłosić, upospolicić. rozwołáć.

Do.

Dober, karczyć. strofowáć. nárzékáć.
Dogmatiser, nowe zdánie trzymáć, álbo udáwáć.
Domestiquer. apprivoiser. obłáskáwić, powolnym uczynić. dzikiey fántázyéy oduczyć.
Dominer, être le maître. pánowáć, roskázowáć. rządzić.
Donner. dáć. darowáć,
Donter. uśmiérzyć.
Dorer, pozłocić, złocić.
Dorloter quelqu' un. pieścić kogo. przyświécáć kómu.
Dor-

Dormir, irreg: spáć.
Doter. donner la dot. wyposażyć, dáć posag.
Doubler. duplikowáć, powtarzáć, podszywáć. dáć podszewkę. piętro dáć.
Doubter. sz. *douter.*
Doüer quelqu' un de quelque chose. obdárzyć kogo czym. utálęntowáć kogo.
Douter. wątpić.

Dr.

Draper. sukno robić.
draper, ál. *drapeler*, suknem obić.
draper ou gausser quelqu' un. le railler. wyśmiáć kogo, wydrwić, szydzić z kogo.
Dresser. prostowáć, wystáwiáć, kierowáć. wpráwiáć.
Dresser un chemin. drógę nápráwiáć.
dresser un lict. łóżko słáć.
dresser la table, stół zástáwiáć.
dresser une armée. woysko zaciągáć.
dresser un procès à quelqu' un. prawo z kim chcieć záczać.
dresser des embuches. à quelqu' un. sidłá ná kogo stáwiáć. zdrádę kómu gotowáć.
se dresser sur les buts des doits. wspináć sie ná pálcách.
dresser les oreilles, uszy nástorczyć, wyciągnąć.
Driver. faire entrer du secours dans une place. posiłki wprowádzić. ná pomoc przybyć.

Du.

Duire iregi y nie używáne *instruire, façonner quel-*

quelqu' un. wpráwiáć. wuczáć, ſpoſobić.

Duper quelqu' un. odrwić. oſzydzić. oſzukáć. wyśmiać.

Durer. trwáć. przetrwáć.

E

Eb.

É*bahir quelqu' un,* do zádziwięnia przywieść.

s' ébahir, zdumieć sie, zádumieć sie, zdziwić sie.

É*barber, tondre la barbe,* oſtrzydz brodę.

s' É*batre, prendre ſes ébats.* uciechę ſobie ſpráwić. krotofilowáć sie. uczynić ſobie krotofilę.

É*baucher quelque chose, comme une image.* zácząć co rysowáć. náp. obraz. nákryśláć zgrubſzá, odryſowáć.

ébaucher le chanvre, ou quelque chose ſemblable. zgrubſzá przesiewáć kónopie, álbo co podobnégo.

É*beurrer* sz. *écremer.*

É*bloüir les yeux.* zábluſzczyć oczy, záćmić ie.

É*borgner,* ná iedno oko oślepić.

É*bouler, faire tomber.* zepſowáć, obálić.

s' ébouler, wálić sie, ſłábieć. ruinowáć sie.

É*brancher,* z gáłęzia okrzeſáć. gáłęzie poobcináć.

É*branler.* ſtrząść. nagle poruſzyć. zátrząść.

É*brecher.* osłábić. nádłąmáć.

É*broüer.* odpryſkowáć, iáko koń.

Eca.

Ec.

É*cacher. briser ou meurtrir en preßant.* nádgryść, nádgłodáć, przygłodáć. przytrzéć. nádtrzéć, nádłamáć. nádgnieść.

É*cailler, oter les ecailles des poiſſons,* łuſkę zdiąć z ryby, oſkrobáć.

É*caler les noix,* wyłuſzczáć orzechy, odzieráć z grubſzéy łuſki.

É*carteler, mettre en quatre pieces.* ćwiertowáć, ná czworo rozrąbáć. ná cztéry ćwierci porąbáć.

É*carter quelqu' un, l' éloigner.* oddalić. odwieść ná ſtronę. odeſłáć ná bok.

écarter les cartes. kárty rozdáwáć. álbo niepotrzebné odrzucáć.

É*cerner une verruë.* brodawkę oſtrydz.

écerner une noix. orzech okroić.

É*cerveler.* mózg wyiąć, z mozgu obráć.

É*chafauder, dreßer des échafaux.* piętro do siedzenia wyſtáwić.

échafauder quelqu' un. wyſtáwić kogo ná ſzydérſtwo, zle kogo oſtawić.

É*chalaßer,* pale ſtáwiáć. podporki dáwáć. náp. *échalaßer une vigne,* w winnicy mácicóm podſtáwki dáwáć.

É*chancrer, couper en arc.* wykroić co nákſztałt figury łuku.

É*changer. faire échange.* zámięniáć, dáć ná zámiánę. dáć ná wexel.

É*chantillonner, ajuſter ſur l' échantillon.* do próbki dobieráć. ſzukáć czego podobnégo do

tego

tego co sie má ná wizerunk.

Echaper, álbo *s' échaper*. wywikłáć sie. wykręcić sie. wymknąć. uciec kształtnie. uchronić sie. wypłnąć sie, wyśliznąć sie. *s' échaper*, ledáiáko sie rządzić, lekkomyślnie sie sprawowáć.

Echarper, *faire plusieurs tours de corde, autour d' un fardeau, qu' on veut lever*. przykrępowáć co do dźwigánia.

Echauder, odlécić, przygrząć, odgrzać.

Echauffer, zágrzać.

s' échauffer. zágrzać sie, rospalić sie. rozgniéwáć sie. zápalić sie w gniéwie.

Echeler. po drábinie wniść.

Echemer, *faire essain d' abeilles*. roić pszczoły.

Echeoir, irreg: iák *Cheoir*, *avenir*. przypáść. przytráfić sie. wypáść przypadkiem.

Echequier. sz. *échiquier*.

Echeveler s' écheveler. włosy rospuścić. wárkocz rozciągnąć.

Echoir, sz. *écheoir*.

Echoper. dłótem dłubáć.

Echouer. wpáść z okrętem ná piasek, álbo przytrącić do skáły.

Eclaircir. obiáśnić. oświécić.

Eclairer, przyświécić. obiáśnić. oświécić. błyskáć.

Eclater. *faire bruit*. potężnie trzáskáć, zgiełk czynić. rozstrzáinąć sie. háiáć z gniéwem. błyskáć. migáć, nagle sie pokazáć. *éclater de rire*. śmiać sie głośno.

Eclé-

Eclipser, *s' éclipser*. *être éclipsé*. záćmić sie, ćmić. iásności pozbyć, bydź záćmionym, *s' éclipser*, *disparoitre*. zniknąć.

Eclorre. odemknąć, otworzyć. *éclorre*. *sortir de la coque* wylégnąć sie. wykluć się z iáiá. irreg: iáko *clorre*.

Econduire quelqu' un przéczyć kómu, nie pozwolić. negowáć. irreg: iáko *conduire*,

Economer. gospodárowáć.

Ecorcer, *lever l' écorce*. łub álbo skórę z drzewá odrzéć. obłupić.

Ecorcher, skórę z bydlęciá odrzéć.

Ecorner. rogi strącić.

Ecornifler. do cudzégo stołu sie náráżáć. cudzych obiádow áffektowáć.

Ecosser. *ôter l' écosse*. ze strączká wyłuszczyć.

Ecoüer, ogón uciąć.

Ecouler. wodę wypuścić. *écouler un étang* staw spuścić.

s' écouler. *se dérober*, wymknąć sie kryiómo.

Ecourter, kurtą uczynić, uciąć ogón álbo uszy.

Ecouter, słucháć, wysłucháć.

Ecoüvillonner un canon, *le nettoyer avec l' écoüvillon*. strzelbę chędożyć.

Ecraser un ver. rozgniéść robaká.

Ecremer le lait. álbo *ébeurrer*. śmiétánę zebráć z mléká.

Ecrier, *s' écrier*. zákrzyknąć, záwołáć.

Ecrire, pisáć, nápisáć, irreg.

Ecrouler. stłuc. potłuc.

Ecro-

E'croûter. skórkę okrzesáć. náp. z chlebá.
E'cumer, szumowáć. szumowiny zrzucáć.
écumer de rage. ślinić sie od záiádłości.
écumer la mer, rozbiiáć ná morzu.
écumer la chaße. mówi sie to o ptaku. który przed goniącymi psámi porywa.
E'curer, *nettoyer,.* chędożyć.

Ed.

E'dentrer. *ôter les dents.* zęby zrzucáć, wyrywáć.
E'difier, budowáć, budynki stáwiáć.
édifier les autres. zbudowáć przykłádęm. dáć dobry przykład.

Ef.

E'feuiller. liście otrząść, wyliścić.
Effacer. zmázáć zátrzéć. zágubić. wyglużowáć.
Effaroucher. *effarer.* roździczyć. dzikim, álbo srogim, surowym, okrutnym uczynić.
Effarer, sz. *effaroucher.*
Effectuer, do skutku przywieść. wykonáć.
Efféminer. *enerver. rendre effeminé.* zniewieśc
s' effeminer. z niewieścieć. męską moc álbo obyczáie w niewieście odmięnić.
Effigier. *faire une effigie.* abrysowáć. odmálowáć, wyrznąć obraz. wyobráźić.
Effiler. rozpléść rozwić rozwinąć.
Effleurer, z kwiátu ogołocić kwiát zebráć. co piéknieyszégo powybiéráć.
Effondrer. *rompre en enfonçant.* przełupáć, złupáć.

Efforcer, *s' efforcer. faire effort.* nápiéráć sie. usiłowáć. silić sie. kusić sie. sádzić sie. kasáć sie.
Effrayer. *effreyer quelqu' un.* przestrászyć. stráchu nábáwić. strászyć.
Effroüer. pokruszyć. iáko kruszą chléb, sól. podrobić.
Effumer, termin málárski. podleyszymi fárbámi nákryślić.
E'gaier,. sz. *egayer,*
E'galer. porównáć. równymi uczynić, zrównáć.
E'garer. zgubić, strácić co przez nieostrożność
égarer la veuë zápátrowáć sie lekkomyślnie strzéláć oczámi.
s' égarer du chemin, zbłądzić, zgubić drógę
E'gayer. rozweselić. ucieszyć.
E'gorger. udusić. zádusić. zágniéść.
E'goutter. *épuiser goutte à goutte.* wykosztowáć, kroplámi wybráć.
E'gratigner. pázurámi przeskrobáć.
E'grainer, ál: *egréner,* ziarká wybiéráć, wyszczérbić.
E'griser, *froter des pierres l' une contre l' autre.* kámięń o kámięń trzéć.
E'gruger. drobić. kruszyć. tłuc. iáko sól, pieprz &c,
s' E'gueuler *à force de crier.* od wołánia gardziél wywinąć, wydąć.
E'guilleter. podwiązáć. przysznórowáć:
E'guillonner. sz. *Aiguillonner.*
E'guiser. sz. *Aiguiser.*

E'laguer., éclaircir un arbre touffu. podkrzesáć gáłęzistégo drzewá.

E'laiser, sz. *aleser.*

E'lancer un dard sz. *lancer.*

s' élancer vers quelqu' un. nátrzéć z impetem ná kogo.

E'largir, étendre, ouvrir. rozszérzyć. rozciągnąć. otworzyć. pofolgowáć.

E'lever podnieść. podnosić, wywyższáć. podwyższyć. pociągáć do góry. wynosić w górę. wysławiáć. wychowáć. wyćwiczyć w rozumie.

E'lider. wygładzić. znieść. zniszczyć.

E'lire. obráć, wybrákowáć. irreg: iák *lire.*

E'loigner. oddalić. odegnáć. odłączyć. odsáczyć.

E'lourdir, rendre lourd. zátępić kogo. uczynić dudą, prostakięm. nikczęmnym.

E'luder quelque chose. uchrónić sie czego. wywikłáć sie od czego. wydrwić sie.

Em.

E'mailler l' or. złoto nápuścić. przypstrzyć. násádzić.

un pré emaillé des fleurs. łąká kwiátámi przypstrzóna.

E'manciper son fils z mocy syná wypuścić. dáć synowi wolność.

s' emanciper z mocy sie cudzéy wydrzéć.

E'maner. odpływáć. wypływáć. odciekáć.

E'mbabouiner, enjoler quelqu' un. w błazęństwá kogo wciągnąć. záſmákowáć kómu niepotrzebné figle.

Embaler. popákowáć. w pákiety powiązáć.

Embarquer. ná okręt álbo ná łódź náłádowáć.

s' embarquer. wśieść w okręt, álbo w inszy wodny statek.

Embarasser. zátrudnić. powikłáć.

Embaster. pisz *embâter.* sz. *ambâter.*

Embattre, appliquer & cloüer à coups des marteaux. młotęm w bijáć.

Embatonner. armer de bâton. kijęm uármowáć. drewniánymi orężámi opátrzyć.

Embaucher, enduire de plâtre, ou de mortier: pomuskáć czym. náp. krydą. oblepić. nálepić. posmárowáć.

E'mbaumer. nábálsámowáć. bálsámęm nápuścić.

Embeguiner un enfant, luy mettre un beguinet sur la tête. Dziecięciu głowę związáć podwiczką, álbo czapką niewieścia.

embeguiner quelqu' un, de quelqu' opinion frivole. nábechtáć kogo. ná cudzé zdánié kogo náwieść. przefákcyowáć.

Embellir. przyozdobić. przykrasić. krasnym co iest pięknym uczynić. przystroić wykształtowáć.

Emblaver. wykształtowáć, dopolerowáć. przechwaláć.

Emboëter, embaßer une chose dans une autre. uwiązić iedno w drugim. wpuścić iedno w drugié. záhaczyć iedno zá drugié.

 embo-

emboëter un os. wyszpóconą kość do swégo ſtáwu nábić.
emboëter dans une boëte. do puſzki ſchowáć. włożyć wpuſzkę.
Emboire. irreg: iák *boire* sz. *Imbiber.*
Emboucher *un cheval.* ochełznáć kóniá.
emboucher quelqu' un, luy mettre en bouche ce qu' il doit dire. náuczyć kogo co ma práwić. poſzeptowáć kómu, máteryą do mówięnia.
emboucher un canon. nábić działo.
emboucher une flute. wziąć flet w uſtá.
Embouclet, ſpiąć. przęczką ściągnąć.
Emboüer, *enduire de bout* błotęm oblepić, w błoto wtrącić.
Embourber. w błocie zánurzyc, unarzáć.
Embourrer *quelque chose, garnir de bourre.* siercią co wytkáć, nápcháć, wyſłáć.
Embourser, *mettre en bourse,* ſchowáć do kieſzęnie.
Embouïr *une piece de metal, la rendre convexe d' un coté, & concave de l' autre.* zmetállu iákiégo rzecz wydrożáłą zrobić nákſztáłt puſmiská, czárki, rynki, &c.
Embraser. zápalić, ogniá poddáć, podpalić.
embraser, ál. *ébraser une porte, ou une fenêtre.* drzwi álbo okná zkrzywá dáć.
Embraßer *quelqu' un.* obłápić, otoczyć.
embraßer le parti de quelqu' un. przyiąć czyię ſtrónę. tzymáć z kim.
embraßer une affaire. przyiąć iáką ſpráwę,
embraß-

embraßer l' opinion d' un autre. przyſtáć ná cudzé zdánić.
Embrener. (ſłowo niepolityczné) poſzpecić odchodęm przyrodzónym.
Embrever *une piece de bois dans l' autre, la faire entrer.* sz. *emboëter, enchaßer.*
Embrocher. *mettre à la broche.* ná rożęn wdziać, ná rożęn wetchnąć. rożnęm przebić.
Embreüiller. sz. *embaraßer.*
Embruiner *les vignes.* nádſuſzyć winnic.
Embucher. *faire embucher la béte.* beſtyą wgónić w iámę.
E'merveiller. do zádziwięnia przywieść.
E'meutir. *rendre son emeu.*(ſłowo niepolityczné) wypróżnić żołądek dołęm.
E'mier *du pain.* chleb kruſzyć drobić.
Emmaigrir sz. *Amaigrir.*
Emmancher. rękoieść przypráwić.
Emmanteler. w płaſzcz przyodziać.
Emmener. odprowádzić. odwieść.
Emmenoter. dyby ná ręce dáć.
Emmelier. miodęm oſłodzić, miodęm zápráwić.
Emmitrer. sz. *mitrer.*
Emmuseler *un âne.* ochełznáć osłá.
E'moëller. *ôter la moëlle.* ſzpik wyiąć.
Emologuer. *approuver en autorisant.* powagą ſwoią co ſtwiérdzić. bydź iákiéy rzeczy ſprawcą.
Emonder. *nettoyer.* wyczyścić. wychędożyć. okrzesáć.
Emo-

Emoter. bronić rolą. broną włóczyć. bronowáć.
Emoucher. *chaſſer les mouches.* muchy powygániáć. z much ogonić.
Emoudre. młyńſkie żelázo záoſtrzyć.
Emouſſer. zátępić.
l' eſprit s' emouſſe par l' oiſiveté. umyſł tępieie przez prożnowánie.
E'mouvoir. irreg: ruſzáć. poruſzáć.
Empaler. ná pal wbić.
Empanacher. *garnir de panache.* oczubić. czub przypráwić. ſederpuſz przydáć.
Empaqueter. w kupę związáć. pákiet uczynić. zpákietowáć, zápákietowáć.
Emparer. *s' emparer de quelque choſe.* záwoiowáć co. opánowáć co. przywłaſzczyć ſobie
Empaumer. w dłonie wziąć, dłon ámi ściſnąć.
empaumer la joüe à quelqu' un. luy donner un ſoufflet. dáć komu w gębę. wyciąć policzek.
Empenner. ſkrzydła przypráwić.
Empeſcher. przeſzkodzić, zátrudnić. zábronić.
Empeser. nákrochmalić.
Empeſter. powietrzem záráźić.
Empêtrer. záwikłáć. uwikłáć. zátrudnić. przeſzkodzić. zámieſzáć.
Empierrer. *petrifier.* w kámień obrócić.
s' empierrer. zákámięnieć. zákámieć.
Empieter. *empoigner avec les ongles, ou les doits.* páznokciámi álbo pálcámi ściſnąć.
empieter une colomne. dáć podſadzkę pod kolumnę.

empieter ſur le bien d' autruy. s' en emparer. opánowáć co cudzego.
Empirer. zepsowáć. pogorszyć.
Emplatrer. námáścić álbo uplaſtrowáć. plaſtr przyłożyć.
Emplir. nápełnić.
Employer *quelqu' un. luy donner de l' emploi.* zábáwić kogo. rozrywkę uczynić. zażyć kogo do czego.
employer quelque choſe. zážyć czego.
Emplumer. *garnir des plumes.* pióra przypráwić. nápiérzyć.
Empoigner. zá rękoieść co wziąć. uchwycić co w rękę.
Empoiſonner. otruć. trucizną záráźić.
Empoiſſer. *enduire de poix.* ſmołą nápuśćić, náſmollić.
Emporter. zábiáć z ſobą, odnieść. wydrzéć, otrzymáć.
s' emporter de colere. gniéwem sie uwieść. álbo unieść.
Empourprer. upurpurowáć.
Empreindre. irreg: iák Ceindre. *graver une choſe ſur une autre.* wyryſowáć. wyrżnąć figurę iáką ná czym.
Empreſſer *quelqu' un. luy donner une occupation. preſſer.* przynaglić ná kogo. dáć mu zábáwę iáką nagłą. nálégáć ná kogo áby sie ſpieſzył.
Empriſonner. wſádzić w więzięnie, uwiązić, dáć do więzięnia.

empie- **Em-**

Emprunter. pożyczyć. dobieráć.
Empuantir. *rendre puant.* uczynić śmierdzącym, zásmrodzić co.

Enc.

Encager. *mettre en cage.* do klatki wsádzić.
Encastiller. w zamku osádzić. do kásztellu wsádzić.
Encaver. do lochu spuścić. w lochu schowáć.
Enceindre. irreg: iák *ceindre.* opasáć, otoczyć. w koło ścisnąć.
Encenser. nákádzić.
Encerner. océrklowáć, cerklęm określić.
encerner, aller au tour. okrążyć, obyść.
Enchainer. łáńcuchęm związáć. włáńcuch zámknąć.
Enchanteler du bois. *le ranger en chantier.* stosy układáć z drzewá.
Enchanter. oczárowáć. omamić.
Enchaperonner. okápturowáć, káptór wdziać.
Encharger. dáć kómu funkcyą. obowiązáć.
luy enchargeant sur sa conscience. przes summięnie go obowięzuiąc.
Enchaßer. *mettre dans une chaße.* wpásztet co dáć. w potráwę zmiêszáć. rąmy dáć. opráwić w co.
Encherir. *mettre enchere.* *haußer le prix.* zdrożyć. drogość uczynić. w cęnę wbić.
Enchevetrer. ouzdáć.
Encirer. woskowáć. woskięm nátrzeć. náwoskowáć.

Encla-

Enclaver. zámknąć. przyskrzynąć.
Encliner, sz. *Incliner,*
Encloitrer, w klásztorze zámknąć.
Enclorre, otoczyć. zámknąć, irreg: iák *Clorre*
Enclotir. w iámę skryć.
Enclouer un cheval. zágoździć kóniá.
s' enclouer. zákłuć sie goździęm.
enclouer l' artillerie. dziáłá pozátykáć.
Encocher un bâton, ou autre chose, y faire des coches. Opléść kiy. wpléść laskę w kosz.
encocher une fleche. náłożyć strzáłę.
Encoffrer. do skrzynie schowáć.
Encommencer, rósz co *Commencer.*
Encoquer. kółko żeláznę w bić w belkę przy okręcie.
Encourager, sercá dodáć. pobudzić do serdeczności. dodáć ochoty.
Encourir. irreg: iák *Courir,* *l' inimitié ou la haine de quelqu' un,* spráwic álbo ziednáć álbo zásłużyć sobie nieprzyiaźń álbo niechęć.
encourir quelque danger. wpáść w niebespieczęństwo.
Encourtiner un lit. pawilónęm álbo firánkámi łóżko okryć.
Encrouter, zátwárdzić co. dáć skórce ná czym zátwárdnieć. náp. ná ránie skórkę uczynić.
Encuiraßer, w zbroię ustroić.
Enculaßer. *mettre la culaße à un musquet,* wkręcić środę w strzelbę.
Endenter. *garnir des dents,* dáć do czego zęby. zębátym uczynić.

O En,

Endetter quelqu' un, w długi kogo wdáć.
s' endetter. zádłużyć sie.
Endiablé. párticyp od nieużywáney tęmy. opętány. opánowány od diabłów.
Endoctriner. náuczyć.
Endommager, pośzkodowáć.
Endormir. uśpić, irreg: iák *Dormir,*
s' endormir. usnąć.
Endosser. mettre, ou jetter sur le dos. włożyć álbo wrzucić ná grzbiet.
endosser sur le papier. ná brzegu kárty pisáć.
chaire ou banc endossé. kátedrá álbo łáwá z podporą do grzbietá.
Enduire. polepić, pomuśkáć irreg: iák *Duire.*
Endurcir, zátwárdzić. twárdym uczynić, zgęścić. dáć sie zgęśćić dáć zgęśnieć.
s' endurcir, zátwárdnieć, twárdym álbo gęstym sie stáć.
Endurer. souffrir avec douleur. zciérpieć, znieść. wytrzymáć, znosić podiąć, trwáć, wytrwáć.
Enerver, osłábić, zwątlić, wycięńczyć, nerwy wybráć.
Enfanter, porodzić, powić.
Enfariner. pomączyć, mąką potrząsnąć álbo pokurzyć.
Enfermer. zámknąć co wczym. otoczyć. ścisnąć.
Enferrer. żelázem przebić, przepchnąć.
Enfiseler un chapeau. śznurkiem álbo bindą kápelusz ściągnąć.
Enfiler une aiguille. náwlec igłę,

enfiler les oiseaux. náśpikowáć ptaki. przebić czym.
enfiler un discours, záczynáć mowę.
enfiler divers points dans la suite d' un discours. rózné punkta do diskursu zbieráć.
Enflammer. zápalić, podburzyć. podżégáć. podniécáć, podbudzáć.
Enfler, rendre enflé. nádąć, uczynić nábrzmiáłym.
s' enfler. nábrzmieć.
Enfoncer utopić, zágrzebáć. wyłamáć, przełamáć wydłubáć. wpráwić, wlepić.
s' enfoncer dans quelque chose. utopić sie w czym. wlepić sie w co.
Enfondrer, iedno co *enfoncer.*
Enfouir. w ziemi zákopáć.
Enfourner, w piec wrzucić.
Enfreindre les loix, irreg: iák *Ceindre.* práwo przestąpić, złamáć.
Enfuir, irreg: iák *Fuir,* uciekáć,
s' enfuir. uciec sie, y uciéc, uciekáć.
Enfumer, uwędzić.
Engager, bailler en gage. zástáwić, dáć ná zástaw. záwikłáć.
engager sa parole, sa foy. dáć słowo, záręczyć.
s' engager. zátrudnić sie, záwikłáć sie. wdáć sie wintrigi, uwiązgnąć.
Engaigner une epée, sz. *rengaigner.*
Engendrer, rodzić. porodzić.
Engeoler. sz. *enjoler.*
Engloutir, połknąć,

Engluer des verges. lep czynić ná rózgách.
engluer les oyseaux, les prendre à la glu. ptaki ná lep sidlić, łapáć,
Engorger, w gárdło lać álbo tkáć.
s' engorger, udawić śie.
Engouffrer. do wiru álbo zákrętu co wrzucić, w odmęt álbo w otchłań co wpuśćić.
Engouler. pożrzéć łákómo. chciwie połknąć.
Engourdir, zátępić co. tępym álbo nikczęmnym uczynić.
s' engourdir, être engourdi. zátępiéć. znikczęmniéć. zgłupiéć,
Engraißer. ukarmić, utuczyć, utłuśćić.
Engraver, wydłubáć, wyrysowáć.
s' engraver. ál: *s' aßabler.* uwiązgnąć ná piasku. wryć śie w piasek.
Engreger. sz. *rengreger.*
Engréler, gréler des perles. perłámi násádzić.
Engrener du blé. zboże násypowáć.
Engroßir, rendre gros. grubszym uczynić.
s' engroßir, zgrubiéć, grubym śie stáć.
Enhardir, rendre hardy, ośmielić, śmiáłym álbo odważnym uczynić
Enharnacher un cheval, kóniá pięknie ustroić.
Enjamber. nogámi ścisnąć, między nogi wziąć.
enjamber sur l' authorité d' autruy, attenter. dáć co ná cudzą powagę. záwisnąć od cudzey woley.
enjamber sur les biens d' autruy. les usurper. przywłaszczyć. ośieść cudze dobrá.
Enja-

Enjaveler la moißon. zboże wiązáć, kopić.
Enjoindre. anomal iák *joindre.* złożyć co do uczynienia kómu. włożyć ná kogo powinność, álbo karę. zlećić co kómu.
Enjoler quelqu' un. oszukáć kogo głádką mową. szydérskim dyskursem zwieść. złudzić pięknymi słowy. zwieść płónną nádzieią.
Enjoliver. przystroić. ubráć, ukształtowáć, przykrasić. pięknym uczynić,
Enivrer, upoić, piłz. *envvrer.*
Enlaidir, oszpećić, szpetnym uczynić.
Enlaßer, záwinąć, záwiązáć.
Enlever, emporter de force, wydrzéć, gwałtem odebráć, porwáć.
Enlier, w środek związáć, w środku ułożyć, zámieszáć między co inszego.
Enluminer, illuminowáć, obiáśnić, iásnym uczynić. oświećić,
Ennoblir, ál: *anoblir,* szláchetnym uczynić, uszláchćić.
Ennuyer, tęsknicę spráwić.
s' ennuyer, utęsknić, stęsknić, tęsknić. mówi śie *je m' ennuye,* tęsknię álbo *il m' ennuye,* tęskno mnie.
Enoncer. wymówić, wyráźić mową.
s' enoncer, s' expliquer wydáć swoie zdánie. otworzyć álbo obiáwić swoię myśl.
Enorgueillir, rendre orgueilleux, w pychę wdáć, pysznym uczynić. (nośić.
s' enorgueillir, pysznić śie. wyżey nosá gębę
Enquerir, anomal iáko *querir, s' enquerir.*
s' en-

s' enquêter, s' informer de quelque chose, wypytáć śie o co, informowáć śie o czym.
Enquêter, to co *enquérir*,
Enraciner. *faire racines*. *prendre racines*, zákorzęnić, wkorzęnić.
Enrager, záieść śie srodze śie zágniéwáć.
Enraser, álbo *arraser*, równo do czego inszégo ukłádáć, do wysokości iákiéy rzeczy, inszą rzecz stosowáć.
Enrayer une roüe, zátámowáć koło.
Enregistrer, w regestr wpisáć.
Enrhumer, rymą záráźić.
Enrichir, ubogáćić, zbogáćić.
Enrôler, wpisáć, w komput, popisowáć w reiestr woienny.
s' enrôler, wpisáć śie.
Enroüer, chrápliwość uczynić.
s' enroüer, ochrápieć.
Enroüiller, rdzéwieć.
s' enroüiller, zárdzéwieć.
Enrouler, záwikłáć.
Ensabler, álbo *Asabler*. ná piasku uwiązgnąć.
Ensaffraner, *teindre en saffran*, ofzáfránić.
Ensanglanter, zákrwáwić.
Enseigner à quelqu' un, uczyć kogo.
Ensemencer. śiać, záśiać.
Enserrer, álbo *enfermer*, zámknąć zamkięm, álbo kłotką.
Ensevelir, pogrzebáć, pogrześć, pochowáć umárłégo.
ensorceler, oczárowáć.

Ensouffrer, pośiárczyć, śiárką nápuśćić.
Ensuivre, anomal sz. *Suivre*.
d' ou il s' ensuit, z kąd nástępuie, z kąd pochodzi.
Entacher, *infecter*, záráźić, osrómoćić, zászpecić.
Entailler, náciąć, nákryślić, nárznąć, nárysowáć, nákroić.
Entamer, piérwszy raz co záczynáć.
entamer quelque chose, *lever la premiere partie*. naypiérwszą z czego sztuczkę odebráć.
entamer un tonneau de vin, naypierwéy przed inszymi z beczki skosztowáć.
entamer un discours. zágáiáć mowę, záczynáć inszym diskurs.
Entasser, zgrómadzáć, kupić, rásowáć.
un homme entassé, człowiek zwięzły, wkupie násiádły.
Entendre, rozumieć, słucháć, zrozumieć, poiąć.
s' entendre, *s' accorder*, *d' être d' intelligeance*, *avec quelqu' un*, porozumieć śie z kim.
Enter, wsádźić, szczépić, zászczépiáć, wetkáć, utkwić, wkręćić.
Enteriner, *ratifier une chose*, ápprobowáć co, potwiérdźić, pozwolić ná co.
Enterrer, zákopáć, zágrześć, w ziemię záchowáć.
Entêter, wbić w głowę.
Entonner un cantique, záczynáć tón, piérwszy śpiéwáć.

entonner du vin. le mettre au tonneau, wino w beczkę w lewáć.

Entortiller, záwikłáć, obwinąć, powikłáć.

Entourer, ceindre à l' entour, otoczyć, okrążyć. w okrąg opásáć.

s' entre-aider. wzáięmnie sie rátowáć, posiłkowáć sie spolnie.

Entrainer, ciągnąć gwałtęm, oderwáć.

Entraver un cheval. koniá spętáć.

entraver quelqu' un. záwikłáć kogo. wdáć w intrygi.

Notuy tu, że tu máią mieysce wszytkie słowá składáne z prepozycyey *entre*, á tákowe z záimkięm *se*, nie co inszego znáczą tylko w záięmnie czynić to, co słowo które znáczy, będą bez *entre*, náp. *aimer*, miłowáć, *s' entre-aimer*, wzáięmnie sie miłowáć. Tákowych słów iest nie máło, które lubo sie tu dla skrócęniá opuszczáią, łátwo sie ich znáczęnia domyślić, wiedziawszy co ich proste znáczą.

Entre-lacer, háftowáć.

Entre-larder, słoniną szpikowáć.

Entre-mêler, w mieszáć.

Entre-mettre, w środek w puścić, irreg: iák *Mettre.*

Entre-oüir, zásłyszeć.

Entr'-ouvrir, uchylić, trochę otworzyć, irreg: iák *Ouvrir.*

s' entr'-ouvrir, rospáść sie.

Entre-prendre, przedsięwziąć co. podiąć sie czego. irreg: iák *Prendre.*

Entrer, wniść.

Entre-tenir, anomal, iák *tenir.* utrzymowáć, zábawiáć, záchowáć, zátrzymáć.

Entre-venir, irreg: iák *venir,* nátráfić ná co. w mieszáć sie w co. wdáć sie w co.

Entre-voir, irreg: iák *Voir. voir à demi.* zpręd-ká obaczyć. w puł doyźrzéć.

Env.

Envahir, inwázyą uczynić, náiecháć, gwałtęm opánowáć.

Enveloter le foin, siáno wiązáć.

Envelopper, obwiiáć, dáć nákrycie.

Envenimer, iádęm nápuścić

Enverguer les voiles, żagle nád stérem podnosić.

Envier quelqu' un, nienáwidzieć kogo. nie lubić kogo, brzydzić sie kim.

Envieillir, zestárzeć sie.

Environner, okrążyć, otoczyć, ogrodzić w koło.

Envisager, w twarz pátrzyć.

Envitailler, álbo *ravitailler,* odżywić, żywnością opátrzyć.

s' Envoler, odlecieć,

Envoyer, posłáć, odesłáć.

Envrer, upoić.

s' Envrer, upić sie.

Epa.

E'paissir, zgęścić, stwárdzić.

s' epaissir, zgęśnieć, stwárdnieć.

E'pamprer la vigne. okrzesáć winnicę.

E'pancher, sz. épandre.
s' épancher, rozlać sie, rozszérzyć.
E'*pandre*, rozlać. wylać, rozszérzyć sie.
E'*panoüir*, rozwić, rozlożyć.
s' épanoüir, rozwić sie iák kwiár, rozkwitnąć.
E'*parer*, sz. *noüer l' éguillette.*
E'*pargner*, *user d' épargne*, ochrániáć, oszczą-
dáć, przebaczáć.
E'*parpiller*, rosprószáć, rozstrząsáć.
E'*pauler*, z boku brónić, okrywáć strónę.

Epe.

E'*peller*, *nommer un à un.* wzywáć poiednęmu.
E'*peronner*, ostrogámi spiąć.
E'*pessir*, sz. *épaissir*
E'*picer*, *assaisonner d' épices.* korzęniámi zá-
práwić,
épicer une corde. sznur przywiązáć.
E'*pier*, *être espion.* szpiegowáć, bydź szpie-
gięm.
épier l' occasion. czekáć okázyéy.
E'*pierrer*, kámięnie wybráć, obráć co z ká-
mięni

Epl.

E'*plucher*, *examiner par le menu.* wyszpéráć-
máćáć, wyexáminowáć.
éplucher un arbre, en couper le bois mort. suszo-
krzesáć.
éplucher un ruban &c. en ôter les fillets. obstrzydz
kóńce u wstęgi &c.
E'*poinçonner*, podbudzić, podżegáć podburzyć.
E'*pointer*, *ôter la pointe*, ostrzá przytępić
E'*po-*

E'*pouser*, *se marier.* ożęnić sie, y zá mąż
pośc. záslubić, slub dáć, álbo wziąć.
E'*pouser une affaire.* usilnie chodzić koło iá-
kiéy spráwy
E'*poußetter un habit.* suknią strzepáć, wychę-
dożyć.
E'*poußetter quelqu' un.* strzepáć kogo, polu-
pić, wybić, wytrzepáć.
E'*pouvanter*, *donner l' épouvante*, przestrászyć,
przerázić.
s' épouvanter, przelęknąć sie. wylęknąć sie.
zlęknąć sie.
E'*praindre*, *ou épreindre quelque liqueur*, irreg:
iák *Ceindre*. wygniátáć, wycisnąć likwor.
E'*preuver*, sz. *éprouver.*
E'*prendre*, irreg. iák *prendre*, otoczyć, oczą-
nąć, záiąć sie, chwycić sie.
E'*prouver*, próbowáć doświadczáć.
E'*puiser*, wyczérpáć, wyczérpnąć.
E'*purer*, wyczyścić, wychędożyć.

Equ.

E'*quarquiller les jambes ou autre chose*, rością-
gáć nogi álbo co inszégo.
E'*quarrer* álbo *équarrir*, *rendre quarré*: wkwá-
drat uformowáć.
E'*quarter*, y *équarteler*, sz *écarter*.
E'*quiper*, náládowáć, przystroić, dobrze czym
opátrzyć.
E'*quipoller*, *être equipollant*. równo ważyć, ró-
wnéy wagi álbo godności bydź.
E'*quivoquer*, iednákim imięnięm rózné rze-
czy nárywáć. *s' équi-*

s'équivoquer, mylić sie w názwisku.

Er.

Ergoter, ergotiser, contester, chicaner, figlámi nádrabiáć, fochámi wykręcáć.

Eriger, dresser, wystáwić, wyprostowáć, stáwiáć, wystáwiáć, budowáć.

Errener, rompre les reins, lędźwie oderżnąć.

errener, accabler, obciążyć.

Errer, faillir. zbłądzić, oszukáć sie.

Esbahir sz *ébahir*
Esbattre sz *ébatire*
Esbloüir sz *ébloüir*
Esborgner sz *éborgner*
Esbouler sz *ébouler*
Esbourgeonner sz *ébourgeonner*
Esbrancher sz *ébrancher*
Esbranler sz *ébranler*
Esbrecher sz *ébrecher*
Esbeurrer sz *ébeurrer*
Escailler sz *écailler*

Escalader, donner escalade. po drábinie wleść.

Escamoter, derober subtilement, subtelnie ukráść.

Escarmoucher, faire des escarmouches. hárcowáć ná podieździe, podieżdżáć pod nieprzyiacielá przed woyskiem.

Escarper un fossé, le fortifier d'une escarpe. ufortifikowáć fossę, kontráskárpę nád nią uczynić.

Escerner sz *écerner*
Escerveler sz *écerveler*
Eschalasser sz *échalasser*

Eschancrer sz *échancrer*
Eschaper sz *échaper*
Eschauder sz *échauder.*
Eschauffer sz *échauffer.*
Escheoir sz *écheoir*
Escheveler sz *écheveler*
Eschiquier sz *échiquier*
Eschiqueter sz *échiqueter*
Eschoüer sz *échoüer*
Esclaircir sz *éclaircir*
Esclairer sz *éclairer*
Esclater sz *éclater*
Esclipser sz *éclipser*
Esclorre sz *éclorre*
Esconduire sz *éconduire*
Escorcher sz *écorcher*
Escornifler sz *écornifler*

Escorter quelqu'un. faire escorte à quelqu'un, konwoiowáć, bydź przystáwęm, dáć konwoy.

Escoüer sz. *écoüer.*
Escouler sz *écouler*
Escouter sz *écouter*
Escraser sz *écraser*
Escrier sz *écrier*
Escrimer, feychtowáć, wycinánia sie uczyć.
Escrire sz *écrire*
Escrouler sz *écrouler*
Escurer sz *écurer*
Esdenter sz *édenter*
Esgayer sz *égayer*

Esgáler sz *égaler*
Esgarer sz *égarer*
Esgorger sz *égorger*
Esgoutter sz *égoutter*
Esgratigner sz *égratigner*
Esgrener sz *égrener*
Esgueuler sz *égueuler*
Esguillonner sz *éguillonner*
Eslancer sz *élancer*
Eslever sz *élever*
Eslire sz *élire*
Esloigner sz *éloigner*
Eslourdir sz *élourdir*
Esmerveiller sz *émerveiller*
Esmoudre sz *émoudre*
Esmoußer sz *émoußer*
Esmouvoir. sz *émouvoir*
Espacer, diviser en parties egales. ná równe odległości pomiérzyć. równo oddalić.
Espaissir sz *épaissir*
Espancher sz *épancher*
Espandre sz *épandre*
Espanouir sz *épanouir*
Espargner sz *épargner*
Esparpiller sz *éparpiller*
Esperer, avoir esperance, spodziéwáć sie, mieć nádzieię.
Espier sz *épier*
Espierrer sz *épierrer*
Esplaner, porównáć, równinę uczynić.
Espouser sz *épouser*

Espo-

Espoußeter sz *époußeter*
Espouventer sz *épouventer*
Espreindre sz *épreindre*
Espreuver sz *épreuver*
Espuiser sz *épuiser*
Espurer sz *épurer*
Esquarquiller sz *équarquiller*
Esquißer, faire une esquiße, odrysowáć zgrubszá.
Esquiver quelque mal. uchraniáć sie czego złégo.
Eßarter une terre. korzęnie zzięmie wybiéráć, z korzęnia zięmię oczyśćić.
Eßayer, eprouver. doświadczáć, próbowáć,
Eßimer, termin oraczów, ſtrawić. wykarmić.
Eßorer, pod gołym niebęm trzymáć.
Essareiller, uszy urżnąć.
Eßouffler. s' eßouffler. wydmuchnąć.
Eßourder. rendre sourd, ogłuszyć.
Eßouriſer, myszy wybráć.
Eßuyer. wysuszyć, zetrzéć mokrość. otrzéć z mokrości, spróbowáć.
eßuyer un affront, wytrzymáć zniewagę.
Eßablir sz *établir*
Eſtayer sz *étayer*
Eſtaler sz *étaler*
Eſtamer sz *étamer*
Eſtamper, faire des figures en bas relief. robić figury po złotnicku álbo ślésársku.
Eſtancher sz *étancher*
Eſtançonner sz *étançonner*

Eſten-

Eſtendre sz étendre.
Eſteindre sz éteindre
Eſtimer ſzácowáć,
Eſtomper, deſſiner des couleurs, kolorámi upſtrzyć, illuminowáć.
Eſtonner sz étonner
Eſtoufer sz étoufer
Eſtourdir sz étourdir
Eſtrangler sz étrangler
Eſtrapaſſer un cheval, zmordowáć kóniá.
Eſtre sz étre
Eſtrecir sz étrecir
Eſtreindre sz étreindre
Eſtrener sz étrener
Eſtriller sz étriller
Eſtropier quelqu' un, okáliczyć kogo.
Eſtrouſſer sz étrouſſer
Eſtudier sz étudier
Eſvanoüir sz évanoüir
Esvanter sz évanter
Esvaporer sz évaporer
Esvaser sz évaser
Esveiller sz éveiller
Esventer sz éventer
Esvertuer sz évertuer.

E'T.

E'tabler un cheval. ná ſtáyni kóniá poſtáwić.
E'tablir, affermir, rendre ſtable, ugruntowáć. utwiérdzić, uſtánowić.
E'taier sz étayer.
E'taler la marchandise, towar wyſtáwić.

E'talinguer. sz. talinguer.
E'talonner, échantillonner. aiuſter les aunes à l' étalon. łokcie wymiérzáć według rátuſznégo.
E'tamer, enduire d' étain. w cynę oprawić.
E'tamper. faire les trous d' un fer de cheval. podkowę dziuráwić.
E'tancher le ſang d' une playe. krew záſtánowić.
E'tandre, sz. étendre.
E'tançonner. podeprzéć, weſprzéć.
E'tayer, weſprzéć, podeprzéć.
E'teindre, zgáśić, irreg: iák Teindre.
E'tendre, anomal iáko tendre, deplier, rośćiągnąć rozłożyć, roſpoſtrzéć, wyćiągáć.
Eterniser. wiekowáć, ná wieczné czásy trwáć
E'ternuer. kicháć.
E'têter, álbo ététer une arbre, wiérzch drzewá obciąć.
E'tinceller. iſkrzyć.
Etirer le fer. żelázo rośćiągáć młotęm.
Etiqueter, faire des etiquetes, titul do czego przypisáć.
E'toſer un ouvrage, dziło iákié przyſtroić.
E'tonner quelqu' un, w podziwięnié kogo wprowádzić.
s' étonner, zdumieć sie, ździwić sie.
E'touſer, udusić, zádusić, záckłumić, uśmierzyć.
E'touper, zátkáć, záſzpuntowáć.
E'tourdir, głupim uczynić, zátępić.

E'trangler, zádawić, udusić, zádusić, udawić,
E'traper, ściéń kosić.
E'tre. być, bydź.
Etrecir. ściskáć, skurczáć.
E'treindre, ścisnąć, gnieść, irreg: iák *Ceindre*.
E'treuer, dáć álbo wziąć kolęndę.
Ie suis étrené, wziąłęm kolędę. *On m' a étrené* dáno mi kolęndę.
E'triller, zgrzebłęm ochęndożyć, czesáć.
E'triller quelqu' un. bić kogo.
E'trousser, przysądzić więcéy dáiącęmu, przedáć temu co więcéy dáie, ákceptowáć plus offeręncyą.
E'tudier, uczyć sie.
E'tuver, laver en étuve. w wánnie sie kąpáć.

Ev.

Evacuer, vuider. wypróżnić.
Evader, s' evader, échaper. wymknąć sie.
Evaluer, oszácowáć.
Evangeliser, ewángelią opowiedáć.
E'vanouir, s' evanouir, se resoudre au neant, zniknąć, zniszczeć.
s' évanouir. se pamer. zęmdleć.
Evaporer, jetter des vapeurs. wapory wydáwáć,
s' evaporer, s' en aller en vapeurs, w wapory sie obrócić.
E'vaser, odkryć, wyiąć z naczynia.
E'veiller, obudzić, ocucić.
E'venter, rafraichir, przewietrzyć, ochłodzić, publikowáć.
E'ventrer, wypłatáć. wypáprofzyć káłdón.

s' E'ver.

s' E'vertuer. usiłowáć, sádzić sie, kasáć sie.
Evincer, odyskáć, práwo wygráć práwo upewnić, bespieczęństwo práwu uczynić, ewikcyą uczynić.
Eviter, uchronić sie.
Evoquer une cause à une autre siege. wyciągnąć sprawę do inszego sądu.
Exaggerer une chose. exágerowáć, széroko iáką rzecz opowiádáć.
Exagiter, rozruchać, ná różné strony czynić poruszęnie.
Exalter, loüer hautement, wysławiáć, ogłaszáć, wynosić, opowiedáć.
exalter, w sęnsie Chimickim znáczy, rzecz subtelną od grubych w górę przes ogięń oddzielić.
Examiner, peser, considerer, rostrząsnąć, rozważyć, zważyć, uważyć.
examiner, interroger. wypytáć, wyexáminowáć. doświadczáć, próbowáć, szpéráć, rostrząsáć.
Exaucer, wysłucháć, zezwolić.
Exceder, outre-passer. przestąpić, przéść, przewyższyć.
exceder quelqu' un. le mál-traiter. zle kogo tráktowáć.
Exceller. *être excellent en quelque chose*. przechodzić inszych, bydź wyśmienitym wiákiey rzeczy, przodowáć, celowáć.
Excepter, odiąć, oderwáć, odłączyć, wyiąć.
Exciter, wzbudzić, wzruszyć.

 Extla-

Exclamer, wykrzyknąć, zákrzyknąć, záwołáć.
Exclurre, irreg: iáko *Clorre*, wygluzowáć.
wygonić, wygnáć, exkludowáć.
Excommunier, exkómmunikowáć, wykląć, od społeczności práwowiernych odsáczyć.
Excuser, wymówić, exkuzowáć, od obwinięnia wolnym uczynić, oczyscić.
Executer, do exekucyéy przywiéść, do skutku przyprowádzić.
Exemter, ál: *exenter*, sz. *excepter*.
Exercer un métier, czynić profeffyą czego. báwić sie czym.
s' exercer en quelque chose ćwiczyć sie w czym, polerowáć sie w czym.
Exhaler, *produire des exhalaisons*. exháiácyé puszczáć, wapory wypuszczáć.
Exhausser. ál: *elever*. sz. *hausser*.
Exhereder. *des-heriter*, wydziedziczyć, od dziedzictwá odrzucić.
Exhiber, *mettre en evidence*. wyiáwić, wystáwić ná widok wypráwić.
Exhorter, pobudzić, nápominác.
Exiger, wyciągác, odbiérać.
Exiler, wygnáć, wybánitowáć, wygónić, ná wygnánié posłáć
Exorciser, exorcyzowáć, błogosłáwięństwęm diabelstwo wygániáć.
Expedier, *depecher*, wypráwić, odpráwić, dáć odpráwę, odbyć. uwolnić.
Experimenter, *éprouver* doświádczyć, wypróbowáć, doświadczáć.

Expi-

Expier. postáráć sie o co. wypłácić zá co. pokutowáć zá co.
Expirer, odetchnąć. skończyć.
expirer l' ame. umrzéć.
Expliquer, wyrázić. obiáśnić, obiáwić.
Exploiter, sz. *executer*.
exploiter, *faire saisie sur le debiteur*. záchwycić, przyáresztowáć dłużniká.
Exposer, wyłożyć, wyiáwić, wysłáwić. podrzucić.
Exprimer, sz: *expliquer*.
Expulser, *jetter dehors*. wygónić, wyrzucić.
Exténuer, wycięńczyć.
Extermiuer, *abolir*, zágubić. wykorzęnić.
Extirper, wykorzęnić, zgruntu wygubić.
Exulcerer, obrázić, rozdraźnić, zránić, obrúzyć.
Exulter, cieszyć sie, rádowáć sie, triumfowáć.

F.

Fabriquer, zbudowáć, postáwić budynek.
Facher, rozgniéwáć, zážalić, záfrásowáć.
Faciliter. *rendre facile*, ułatwić, zmiękczyć. uspokoić.
Façonner. sposób pokazáć, mániery náuczyć. figurę wymyślić. modę wynáléść.
Fagoter, *mettre en fagots*, w snopeczki wiązáć, wiązánki czynić.
fagoter, *mal-ajancer*, ledáiáko co odbywáć. lobotnim szychęm ná niedzielny targ robić.

Fail-

Faillir, irreg: *manquer, pecher*, błądzić, grzéſzyć, chybiác, wyſtępowáć, nie tráfiáć. nie wyſtarczáć.

Faindre, sz. *Feindre*.

Faire, czynić, irreg:

Faire-faire, poſtáráć sie żeby uczyniono.

faire quelque personage, wyrażáć iáką oſobę.

faire le grand, czynić sie znácznym. náp, *le Roy* Królem. *le Prince* Xiążęciem, &c.

Falquer, *faire des falcades*, termin o koniu który przypadáiąc do ziemie, álbo się znágłá przytrzymuiąc, nogi podwiia.

Falloir, ál. *faloir*, irreg. bydź potrzebá.

Falſifier, z fałſzowáć.

Faner, *flétrir*. zwędzić co, porę odiąć.

se faner, zwiędnieć, kwinty ſpuścić, ſzpetnym sie ſtáć. ozdobę ſtrácić.

Fanfarer des trompettes, trąbámi przerażáć. hucżno trąbić.

Faonner, rodzić, płód z siebie wydawáć. ále sie to nie mówi tylko o łániach.

Farcir, w gárdło tkáć pokarm.

Farder le viſage, twarz málowáć.

farder ſon langage, cudzé ſłowá práwić. cudzym sie koncéptem popiſowáć.

farder la marchandiſe, obłudnie towar przykiztałtowáć.

Faſcher, sz. *fâcher*.

Faſciner, czárowáć.

Fatiguer, mordowáć, ſatygowáć.

Fatraſer, *s' occuper à des ſotises*, ledáczymsie báwić, báśniámi sie zábawiáć.

Faucher, kosić, krzywo álbo kosiſto nogę ſtáwiáć.

faucher une besogne, nagle co robić.

Favoriser quelqu' un. ſprzyiáć kómu.

Fauſſer, sfałszowáć, przebić.

Fe.

Feindre irreg: iák *Ceindre*. *controuver, inventer*, zmyśláć, wymyślić, udáć.

Feliciter quelqu' un de quelque choſe. powinſzowáć kómu czego.

Fendre, diviser, rozłupáć, rozſzczépáć, rozerwáć.

se fendre, se crevaſſer. roſpáść sie.

Fener, koło siáná robić.

Ferir, bić, uderzáć.

Ferler les voiles. żagle zwijáć.

Fermailler, *garnir des fermailles*, ſpinki przydáć, ſpinkámi ſpiąć.

Fermenter, ſkwásić, fermęntowáć, uczynić rezolucyą ſkłádów przyrodzónych. ſpráwić fermęntácyą, álbo rozdzielęnie náturálnych począatków.

Fermer, zámknąć, ścisnąć, przywrzéć, záłkáć.

Ferrer, *garnir de fer*, żelázęm uzbroić, okowáć.

Fertiliser, *rendre fertile une terre*, ziemię płodną uczynić.

Feſſer, rózgámi bić.

Féter, *faire un fête*. święcić, święto odpráwowáć.

Feſtiner, *faire des feſtins*, *féſoyer*, bánkiétowáć.

Fau-

wáć, częstowáć, bánkiet spráwiáć.
Fétoyer, sz *festiner*.
Feüilleter. kárty w Xiędze przewrácáć, po xięgách wártowáć. szperáć.

Fi.

Ficher, wbić, wetchnąć, utchnąć.
Fiéfer, *bailler en fief*. dáć w tenutę iáki folwárk, pozwolić kómu złáski używáć folwárku álbo wioski.
Fier, ufáć. poufáć.
Figer, *faire cailler*. zgęścić, zátwárdzić.
se figer, zgęśnieć. stwárdnieć, zsiąść sie.
Figurer, *tracer une figure*: figurowáć, odfigurowáć, wyformowáć, odmálowáć, wyobrázić. odrysowáć, imáginowáć.
Filer, prząść, nici robić. zá szykiem póść.
filer doux, nie nátárczywie rządzić.
filer du vin winá ná dół spuszczáć.
filer de la bougie, stoczek zwijáć.
filer les cables. *les larguer*. *les lâcher*. powrozy odwięzowáć. kotfie dobywáć.
Filtrer, cedzić, przecedzáć.
Financer. *fournir de l' argent*. dodáwáć pieniędzy.
Finir, kóńczyć. dokóńczáć, kónáć co. skóńczyć zákóńczyć.
Fixer ustánowić, ugruntowáć, uspokoić, zátrzymáć.

Fl.

Flageller. biczowáć.
Flagorner, ná dusácyách kogo trzymáć, obietnicámi kogo łudzić. ná obłudnéy obietnicy strzymáć.
Flairer, *sentir*. wącháć, węchem czuć.
Flamber. *bruler avec la flamme*, spłanąć, z płomięniem zgorzeć.
Flamboyer, płómięniem gorzeć. páláć iák płómięń, iáśnieć álbo świécić sie iák płómięń.
Flanquer. z boku ná nieprzyiacielá uderzyć, álbo z boku sie bronić.
flanquer une maison. z boku dóm obmurowáć.
Flater quelqu' un. podchlébiáć kómu. pieścić kogo.
Flatir la monoye, ná pieniądzách szérokość czynić. rozbijáć pieniądze, żeby były szérokie.
Fléchir, *courber*, *plier*. náchyláć, nákłániáć, náginać, nákrzywiáć, zginąć.
Flétrir une fleur. zwiędzić kwiát,
se flétrir, zwiędnieć, zmárszczyć sie.
Fleurer, sz. *effleurer*.
Fleurir, kwitnąć.
Fleuter, ná flecie gráć,
Florir, sz. *fleurir*.
Floter, w náwálnośćiach wodnych bydź.
Fluter, sz, *fleuter*, *jouer de la flûte*.
Foisonner, obsitowáć, opływáć.
Folatrer, swawolowáć, z głupiá postępowáć, głupio sie rządzić.
Fomenter, w cieple trzymáć, zwłászczá człónek chory, *item* podburzáć iáką burzę, náp. bunty,

Forcer,

Foncer. sz. *fonser.*
Fonder. fundowáć, wystáwiáć.
se fonder en quelque chose. albo *sur quelque chose.* polégáć ná czym. fundowáć sie.
Fondre. topić y rospuszczáć, uczynić rosplynięnić rzeczy twárdéy, wylać.
se fondre. roztopnieć. rospłynąć sie. wylać sie
Forser, garnir le fond. dno ugruntowáć, dodáć czego potrzebá.
For bannir. ná wygnánie posłáć, wygónić precz, wyświęcić.
Forcer, contraindre, przymusić, gwałtęm nágónić, gwałt komu uczynić, wyszturmowáć, szturmęm dostáć.
For-clorre irreg: iáko *Clorre,* zgónić, odpędzić.
Forer, percer przedziuráwić, dziórę uczynić.
For-faire, irreg: iák *faire, encourir peine pour son forfait* zásłużyć karánie.
forfaire sa marchandise, son fief. zásłużyć konfiskácyą towáru, folwárku &c.
une femme forfaite, niewiástá która wstyd stráciłá.
Forgager, racheter son gage. wykupić zástáw.
Forger, kuć, ukuć, okuć, uknuć. uknowáć, wymyślić.
Forhüer, po myśliwsku trąbić,
Forjeter, forchaßer, porter hors de droit fil. wystąpić ná bok, z stąpić z liniéy.
Forjuger, condamner à tort, krzywo osądzić, niespráwiedliwy dekret wydáć,

Forjurer, odprzysiąc sie.
forjurer un juge, nie przyiąć zá Sędzią, nie ákceptowáć sądu.
Forligner, sortir d' alignement. z dróżyć, odstąpić drógi, práwá, powinnośći.
Formaliser. se formaliser, se plaindre, uskarżáć sie, żalić sie. urażáć sie.
Formarier, se marier avec une personne de meilleure condition. ożęnić sie z dámą lepszéy kóndicyéy, niż sąm iest. álbo iák pósć zá mąż.
Former, figurer. uformowáć, wystáwić, wynáleść, wymyślić, ufigurowáć, bydź spráwcą, ukształtowáć.
Forpaitre, paitre hors de son lieu. páść dáleko od zwyczáynégo mieyscá.
Forpaiser. termin myśliwski. *une bête qui forpaise.* zwiérz od gniazdá dáleko żéruiący.
Fortifier, umocnić, ugruntowáć, utwiérdzić, ufortifikowáć. zátężyć.
Fortitrer. termin myśliwski. mówi sie o zwiérzętách, które sie uchyláią przed psámi. chrónić sie od myśliwych.
Fortraire le bien d' autruy. urwáć cudzégo, uskubnąć cudzéy rzeczy, ukráść.
Fortuner, poszczęśćić.
Forvoyer, se forvoyer, zdróżyć, z drógi sie odsáczyć. zbłądzić w podróży.
Foßoyer, kopáć.
Foudroyer, lancer la foudre. piorunámi bić. pioruny spuszczáć,

Foüetter, bailler le foüet, biczęm álbo bátogięm álbo rózgámi bić, ociąć, chłustáć, wychłostáć, chłostę dáć, chlustáć, chlusnąć.

Fouger, korzanki z zięmie kopáć. álbo ich pożywáć. iáko czynią świnie,

Foüiller, chercher. szpéráć, wyszukiwáć.

Foüir, kopáć, wykopywáć, przebić, przekopáć.

Fouler, deptáć, nogámi tłoczyć.

fouler un cheval, kónia zmordowáć.

fouler une Province des tailles & d' impôts, obciążyć iáką prowincyą podátkámi.

Fourber quelqu' un. szydzić z kogo. łudzić kim, zdrádę pod kim czynić. dołki pod kim kopáć, szydérstwo z kogo czynić.

Fourbir une épée, száblę wytrzéć, wypolerowáć. wychędożyć.

Fourcher, former en fourche, nákształt szubięnice uformowáć.

la langue luy fourche en parlant, ięzyk mu drży mowiąc.

Fourgeonner, remuer le bois du four, w piecu drwá ożogięm układáć.

Fourmiller, abonder, obfitowáć, dostátkowáć, opływáć, mieć dostátek.

Fournir, dodáwáć, nádstáwiáć, opátrowáć czym.

Fourrager, amaßer du fourrage, pászą zbiérá pástwę gromádzić.

Fourrer, glißer dedans, wetkáć, wrázić, włożyć, wlulić, podszyć, zmyślić, obłudnie udáć.

Fourvoyer, sz. **forvoyer**.

Fracaßer, trzáskięm obálić. grzmotęm przeráźić, hálásęm przestrászyć. tumultęm ostábić, pokołátáć, potłuc. (szczyć.

Fraier. sz. **frayer**.

Fraiser, façonner en fraises. zmárszczáć, márszczyć.

fraiser un bataillon de piquiers, szyk żołniérská Pikinierámi otoczyć.

muraille fraisée, mur ostrfiámi popręcznymi násádzóny.

Fralater, sz. **frelater**.

Franchir, przeskoczyć, przesádzić, zwyciężyć.

franchir le saut, hazarder, s' abandonner. kością gráć, ná szczęście sie udáć, szczęściu sie poruczyć.

Franger. száldowáto záwiązáć, fołdy zrobić.

Fraper, bić, uderzáć, kołátáć, kuć.

Frauder, faire fraude. zdrádzić, uczynić zdrádę.

Frayer, z potárcia sie rodzić, iáko ryby, ociéráć, stárą skorupę z siebie, iáko ielęń czyni z rogámi swymi.

Frayer le chemin, drógę náprawiáć.

Fredonner, tréł czynić, gorgi wypráwiáć.

Frelater le vin, le mixtionner. wino przypráwiáć, przeléwáć.

Fremir, ięczeć, drżeć. lękáć sie.

Frequenter, uczęszczáć, często ná iákim mieyscu bywáć, záludnić.

frequenter les gens de bien, konwersowáć z dobrymi.

Freter un vaiseau, le prendre à loüage, náiąć okręt.

Fretiller. être fretillant. kręcić, sie wiercieć sie.
fretiller de joye, od radości skakać.
Fricaßer, smażyć.
fricaßer, depencer, manger tout son bien, strawić, albo rosprószyć dobrá swoie.
Friper, user, gater un habit. zażywać przyodziéizki, nádrargáć suknie, odnowić ią.
friper son bien, strawić dobrá, stracić, przemárnowáć, przehulać.
Friponner, perdre le tems, ná niepotrzebnych żártach czás strawić, zdrádziecko postępowáć, po dziecinnęmu płocho sie spráwowáć.
Friser, creper quelque chose. kędzierzáwić, kędziory robić.
friser la corde, agir avec afféterie & delicateße, w lubieżné zábáwy sie wdáwáć,
Frißonner, zedrżéć, drżączkę mieć.
Froißer, mettre en pieces, briser menu. połamáć, pokruszyć, podrobić.
Froncer. al: *fronser.* zmarszczyć, pomarszczyć.
Frotter, drapáć, skrobáć, bić.
se frotter à quelque chose, ociéráć sie o co.
Fructifier, pożytkowáć,
Frustrer, priver quelqu' un de son droit. złudzić kogo, wyzuć z práwá, záwieść, oszukáć.
Fuir irreg: prendre la fuite, uciéc, uciekáć.
Fulminer, piorun rzucáć
fulminer l' excommunication. kląć, wyklináć.
Fumer, dymić, dymęm kurzyć, gnoić, nágnaiáć.
Funer, powrozy przyprawiáć,

Fure-

Fureter, chercher. szperáć, pladrowáć.
Fuser, moczyć, skrapiáć, topić.
fuser la chaux, wapno gásić.
Fustiger, battre quelqu' un à coup des verges. kijmi albo rózgámi bić.

G.

Ga.

Gabeler du sel. eßuyer du sel. sól przesuszáć.
se Gabionner, koszámi ziemią násypánymi obszáńcowáć sie.
Gacher, sz. *Gascher,* y *Ramer.*
Gager. faire gageure contre quelqu' un, stáwić albo łożyć o zakład, záłożyć sie o co.
Gagner, wygráć, wskóráć, zyskáć, dostáć, pozyskáć, zwyciężyć, dochrapáć się.
gagner sa vie, à la sueur de son front. żywić sie szczérą pracą swoią.
le mal commence à gagner. licho záczyna górę bráć, albo przemagáć.
gagner au pied, ucieczką sie zbáwić.
Galantiser, cajoler des femmes. gálantęm sie uczynić, do niewiast posturę sobie zalotną wymyśláć.
Galoper, aller au galop. gálopowáć, gálopęm to iest z krocza iecháć.
Galoper quelqu' un. le moleßer, molestowáć kogo, przykrzyć sie komu, dokuczáć komu.
Gambader, podskákowáć zákrzywiwszy koláná.
Garancer un drap. luy donner la premiere teinture

odno-

odnowić kolor ná ſukni, przywrocić mu luſtr.

Garantir, bronić, záſtępowáć od krzywdy, niedopuścić krzywdzęnia, ewikcyą czynić, ochraniáć od złégo.

Garder, reſerver, mettre en garde. ſtrzédz, pilnowáć, záchowáć, záwárowáć, ochraniáć.

ſe garder, wychrániáć sie, chronić sie.

Gargariser, uſtá płokáć.

Gargouiller, likwor w uſtách trzymáiąc hárkáć.

Garnir, opátrzyć, dáć opátrzność, dodáć potrzeb, przydáć co potrzebá.

Garrer, empoiſer. oſmolić, oblać ſmołą.

Garroter. powiązáć, pokrępowáć, ſkrępowáć.

Gaſcher de la chaux. wapno gásić.

gaſcher, broyer du mortier. w moździérzu tłuc.

gaſcher, enduire. oblepić.

Gaſpiller, depenser en debauche. hultáyſko ſtrácić, rozrutnie wyſzáfowáć.

Gâter, faire le dégat, ruiner. ſpuſtoſzyć, ruinowáć, zepsowáć, zárázić.

Gauchir, uchronić sie, zboczyć, ſtronić.

Gaufrer, friser les cheveux. kędzioráwić, kędziory robić.

gauffrer une etofe. figury ná máteryéy wyrabiáć.

Gauſſer quelqu' un. wyśmiać, wyſzydzić, wydrwić, náśmiać sie z kogo.

gauſſer avec quelqu' un. bárzo pouſale z kim żártowáć.

se gauſſer de quelque chose. śmiać sie z czego, zá żárt co poczytáć. *Gazo-*

Gazouiller, báiáć, ſzęmráć, błaznowáć, ſzum czynić, *un ruiſſeau gazouillant*. ſtrumięń ſzumiący.

Ge.

Geler, mrozić.

Gemir, jęczeć, ſtękáć, nárzékáć, opłákiwáć.

se Gendarmer. żołnierską poſtáwę udáwáć. żołniérskiéy miny nábywáć, álbo nią sie rządzić.

Gerer une charge, odpráwowáć iáką funkcyą.

Germer, pąpie wydáwáć, pąpić.

Gerser, tondre, ſtrzyda, nárznąć, przerznąć, nárysowáć.

Gi.

Gironner, uczynić okrągłość, okrążyć.

Giter, wywietrzáłć, miéſzkáć, zoſtáwáć ná łożysku.

Gl.

Glacer, lód uczynić.

se glacer, zlodowácieć.

Glairer, froter la couverture d' un livre avec une éponge pleine de glaire. białkięm jáiowym nápuſzczóną gębką kómpáturę ſmárowáć, gładzić.

Glaner, kłosy po żniwie zoſtáwióne zbiéráć.

Glapir, ſzczekáć iák liſzká.

Gliſſer, se gliſſer, ślizgáć sie, wymknąć sie, wyrwáć sie, wczołgáć sie, mknąć sie.

Glocer, sz, *Gloſſer*,

Glorifier, uwielbić, wsławić, wychwaláć, wysławiáć, ſzczycić.

S *Glos-*

Gloser un autheur, glossowáć, tłumáczyć zdánié, Authorá.
Glosser, kwokáć.
Gluer, lepić.

Go.

Gobeter, remplir grossierement avec du plâtre, ou du mortier, les joints d' une muraille, ściány wapnem co zgrubśzá powapnić.
Goderonner, kołniérz ákkómmodowáć, kołniérzem przykształtowáć.
Godronner. álb *Gondronner un navire, l' empoißer*, oblać smołe okręt, oblepić.
Gonfler, nádąć.
se gonfler, náb rzmieć, odąć sie.
Gorger, nátkáć w gárdziél.
se gorger, obetkáć gárdło. nápcháć żołądek.
gorger l' avarice de quelqu' un. násycić czyię łákómstwo.
Gourmander quelqu' un, znieważyć kogo. zelżyć, nie uszánowáć, obciążáć.
gourmander son argent, le depenser en friandises, ná łákociách pięniądze strawić. przełákotkowáć.
Gourmer quelqu' un. pięściámi obkłádáć kogo, pięścią kogo powálić.
gourmer un cheval, kóniowi krygi spiąć.
Gournabler, mettre les gournabies, łyczakámi przywiązáć.
Goûter, tâter, kosztowáć, smákowáć, delektowáć sie smákiem.
Gouverner, rządzić, rospo rządzáć.

Gr.

Grailler, chrápliwy głos wyádáwáć.
Grainer, sz. *grener*.
Graißer, utłuścić, tłustym czym násmárowáć.
graißer la main d' un juge, sędziego skorrumpowáć, ręce sędziemu násmárowáć.
Grapiller, recueillir ce qui reste aprés les vendanges, kłoski winne zbiéráć, ostátek grón po zebrániu wyszukiwáć.
Grater, drápáć, drzéć pázurámi.
Graticuler, álbo *craticuler une toile, la diviser en petits quarreaux, ou autrement, pour copier une image, en plus petit, ou en plus grand, &c.* rozmiérzáć tábláturę miárką, to iest wydzieláć ná niéy odległośći dla przekopiiowánia obrázu ná mnieyszey álbo ná większéy tábláturze.
Gratifier quelqu' un záwdzięczyć kómu, łáskę kómu świádczyć.
Graver. wyrysowáć, wydłubáć, wyrznąć, náp: pieczęć, nárysowáć ná czym twárdym náp. ná kámięniu. ná srébrze &c. item *dans son esprit*, w umysle. *dans la memoire* w pámięci. *dans le coeur* w sercu.
Gravir une montagne w górę sie wedrzéć czołgięm, chwytáiąc sie ziemie wyléść w górę.
Greffer. sz. *enter*,
Gréler, grádęm padáć. *il grêle* grad pada.
Grener, *se former en graine*. w ziarno sie záwięzowáć, ziarnę sie stáwáć, iák zboże kwitnącé.
Gresiller, le fer se gresille. lors qu' on chaufant, il

devient par petits grumeaux. termin o kuźni kiedy sie żelazo robi, odgániáiąc heterogenea, á złączáiąc w kupę homogenea, to iest cząstki podobné do siebie.

Grever quelqu' un, l' incommoder. inkómmodowáć kogo. przykrzyć się kómu

Griffer, zárwáć, porwáć, wydrzeć. záimáć.

Grifoner, crayoner, odrysowáć co. uczynić czego zgrubszá wyobrážęnié. umbrą co wyrazić.

Griller, ná kracie piéc.

griller une fenétre, kratę w oknie dáć.

Grimaßer, iestá nie przyzwoité czynić twarzą álbo oczymá.

Grimper en quelque lieu. wczołgáć sie ná iákié mieyscé. czołgięm sie wiulić.

Grincer les dents. zębámi zgrzytáć.

Gringoter. fredonner, gorgi czynić, trele wypráwiáć. biegło głosęm robić.

Griper, rozerwáć, roszárpáć, oderwáć.

Grisonner, devenir gris, siwieć.

Griveler, cudzych pięniędzy uiąć.

Grogner, krząkác po świńsku,

Grommeler, mruczeć, pomrukowáć.

Gronder, mruczeć, cicho nárzékáć.

Groffir, devenir gros, zgrubieć, stáć sie miąszym.

groffir, faire gros. rozszérzáć, pomnażáć, czynić wielkim, grubym, miąszym.

Gruir, krzyczeć iák żuraw.

Gu.

Guéer une riviere, wbród rzékę przebyć.

guéer, przepławić, przepłókáć, w wodzie. náp. *la toile,* płótno.

Guerdonner, payer le salaire, dáć zásłużóną zápłátę.

Guerir. uzdrowić.

Guerpir. termin árendárski, *se defemparer, se deßaisir de la poßeßion.* opuścić possessyą, wyftáć z árendy, opuścić árendę.

Guéter. épier, szpiegowáć, straż chytrą odpráwowáć, zásádzić sie ná kogo, mieć po kim oko.

Guever, ustąpić dzierżáwcy possessyéy tęmu z czyiéy łáski byłá trzymána.

Gueüser, żebráć, męndykowáć, po żebránie chodzić, żebrániną żyć.

Guider, servir en guide en chemin. wiéść, prowádzić, bydź przewodnikiem.

Guigner, mrógnięniem skazáć. obeyźréć sie. oglądáć sie, wpátrzyć sie. zápátrzyć sie.

Guinder, podniéść podwyższyć, wywindowáć.

H.

Habiller, odziéwáć, przyodziészkę spráwiáć, száty robić, stroić, przykrywáć. przyodziéwáć.

habiller de chanvre, kónopie czochráć, prząśić, miądlić.

Habiter, miészkáć.

Habituer, weiągáć, wezwyczáiáć, przyzwyczáiáć,

Gu. Haber

Haller, wielomoſtwo głupić popełnić, siłá nic do rzeczy gadáć.
Hacher, *tailler avec un hache*. rąbáć, siekáć, zárębowáć, obciąć, uciąć, záciąć.
Haïr. nie náwidzieć, ſzukay go między irregularnymi w Grámmátyce moiéy.
Helener, *reſpirer*, oddycháć.
Hâler, *noircir*, *bruler le teint*. ogorzeć, opalić się.
hâler une pierre. kámięń przywiązáć.
hâler une corde: *la bander*, powróz wyciągáć.
Haleter, wzdycháć bárzo.
Hannir. sz. *hennir*.
Hanter quelqu' un. bywáć u kogo, przebywáć z kim, przeſtáwáć z kim.
hanter en quelque lieu. przebywáć gdzie, często bywáć ná iákim mieyſcu.
Haper, *ſaiſir*, z zdrádą opánowáć, nagle oczá pić, znienácká oczánąć.
Haranguer, *faire une harangue*. kazáć, kazánié powiedáć do gminu mówić.
haranguer le peuple. do wielu ludzi mówić.
Haraßer, zamordowáć, uſátygowáć, osłábić.
Harceler, *provoquer quelqu' un à ſe battre*, wyzywáć kogo, napáſtowáć, znieważáć.
Harder, sz. *troquer*.
Harnacher un cheval. osiodłáć koniá.
Harper, w pázury záchwycić, pázurámi ściſnąć, w pázurách uniéść, w pázury wziąć.
un cheval harpe, koń nogi unosi, słábą nogę do góry kurczy.

Hâter

Hâter, *preßer quelqu' un*. pośpiéſzáć, nálégáć, przynagláć, náganiáć, naglić.
ſe hâter, ſpieſzyć się, kwápić się.
Haubaner, *attacher l' hauban à la machine*, budownic zym ſznurem windowáć.
Havir la viande, przypalić mięsá, przyſwędzić.
Haußer, *lever en haut*, wywyżſzyć, podniéść. podwyżſzyć, wyniéść w górę.
Hazarder, *mettre au hazard*, wdáć w niebeſpieczęńſtwo, puſcić ná ſzczęście.

He.

Heberger. sz. *loger*.
Hebeter, *rendre hebete*. zátępić.
s' hebeter, tępieć zátępieć.
Heler, krzyczeć po żeglársku, kiedy się okręty ſchodzą.
Hennir, rżeć, iák koń.
Herbeiller, *paître l' herbe*. ſpasáć zielé.
Herber, ſpáść, ſpásáć zielé.
Herboriser, ziół ſzukáć, zioła zbiéráć.
Hercer. sz. *herser*.
Herißer, ieżyć, náieżyć, pokudłáć.
Heriter, dzedziczyć.
Herser un champ, rolą bronić, włóczyć.
Heſiter. iąkáć, utkwieć, wątpliwym bydź.
Heurter, uderzáć łbem, rozdráźnić, obrázić. nátrzeć ná kogo, uderzyć się o co, kołátáć.

Hi.

Hiſtorier, hiſtorie reprezentowáć.
Hiverner. zimowáć, zimowiſko odpráwiáć. hibernę odbiéráć.

Ho

Ho.

Hocher la tête, głowę tłuc, głową trząść nie pozwalaiąc ná co.

Holocauster. ná ofiárę spalić,

Homologuer, potwiérdzić, upewnić, ubeśpieczyć powagą.

Honnir, des-honorer, obelżyć, znieważyć, obelgę uczynić, zawstydzić, zelrómocić, w niesławę w dać.

Honorer, uczcić, uszánowáć, część wyrządzić, honor dać.

Hoqueter, *avoir le hoquet*, szczkáć, mieć szczkawkę.

Hospitaliser, ludzkim bydź, gości rad przyimowáć.

Houer une vigne, winnicę kopáć.

Hourder une muraille, l' enduire. la platrer de terre. lepić ścianę, oblepiáć, z gliny chátę lepić.

Housser un cheval, mettre une housse. Czołdek ná konia włożyć. płátem go nákryć.

Hu.

Hucher, crier, appeller de la voix. woláć kogo wzywáć.

Huer, siffler quelqu' un. wyksżykáć, wyszydzić, szykánięm, álbo iák insi mówią ksykánięm, ksykáć.

Huiler, náoleić, oleięm smárowáć.

Humecter, námoczyć, skropić, odwilżyć, náskropić.

Humer, wsiąkáć, wpijáć, wciągáć w się.

Humilier, upokorzyć, poniżyć, wzgárdzić.

Hurler, wyć, skowyczeć.

Hurter, sz. *heurter*.

Huter, cháłupkę klécić, chátę budowáć.

Hypothequer. *mettre son fond en hypotheque*. dáć dobrá w zastaw, zastáwić.

Hyver, y hyverner, sz. *hiverner*.

I.

Ia.

Iaillir, wytryskáć. wynikáć. *une fontaine jaillissante*. źródło wypadáiące,

Iaper, *aboyer*, szczekáć.

Iardiner l' oiseau, le mettre à la verdure. ptáká puścić pobuiáć.

Iaser, baiáć, gádáć nie do rzeczy, bzdurzyć.

Iasper, iáspisowy kolor czynić.

Iaveller, kłosy w snopy wiązáć,

Iauger, linią geometryczną głębizny doświadczáć.

Iaunir, *teindre de jaune*. pożółcić, żółtym uczynić. *devenir jaune*. pożółknieć.

Id.

Identifier, ziednoczyć.

Idolatrer, báłwánom Boski honor wyrządzáć.

Ietter, rzucić, cisnąć, rzucáć, ciskáć.

Ietter en bás, obálić. *dedans* wrzucić. *dessous*, porzucić ná dół, *dehors*, wyrzucić. *par depit*, porzucić, wzgárdzić, zárzucić. *de haut en bas*, zrzucić, zwálić. *en haut*, podrzucić w górę rzucić.

Jetter par terre, o ziemię uderzyć, ná ziemię obálić.
Ieuner. sz. *Iûner.*
Ignorer, niewiedzieć, niewiádómym bydź, nie umieć.
Illuminer, obiáśnić, oświećić.
Illustrer, przyozdobić, świętnym uczynić.

Im.

Imaginer, imáinowáć, wyobrážęnié czynić, kształt czego w umyśle formowáć, domniemáć sie.
Imiter, náśládowáć.
Immatriculer, wpisáć, między inszych policzyć.
Immoler, ná ofiárę zábić.
Immoler sa vie pour &c. życié poświęcić zá &c.
Immortaliser, nieśmiertelnym uczynić.
s' Impatienter, nie cierpliwie znosić.
Impatroniser quelqu' un. le mettre en possession, uczynić dziedźiwą.
Impetrer, wyiednáć, wyprosić,
Impetrer par menaces. wyswárzyć, wyfukáć.
Impliquer, záwikłáć.
Implorer, wzywáć ná rátunek, prośić o pomoc, żebráć posiłku.
Importer à quelqu' un. należeć kómu ná czym. *cette chose vous importe de la vie.* ná téy rzeczy záwisło zdrowié wásze: idzie w tym o życié wásze. mówi sie *N' importe* iákószkolwiek iest.

Impor-

Importuner, importunowáć, inkómmodowáć, nátrętem bydź.
Imposer, mettre dessus. charger. obciążáć, włożyć, nákazáć.
Impreigner, nápuśćić czym. násycić czego.
Imprimer, drukowáć, wycisnąć, wyráźić.
Improuver, odrzućić, zgánić, wzgárdzić, oddáić, poniecháć, porzućić.
Impugner la verité, sprzećiwiáć sie prawdzie.
Imputer, przypisáć. náp. *au hazard,* przypadkowi, *à quelqu' un,* kómu, *à nous* nam. *à la vertu* cnocie.

In.

s' Incarner, se revêtir du cors de la chair. wcielić sie, ciáło ná się przyiąć.
Inciser. faire une incision, nákráwáć, iáko trupá w ánátomiéy, álbo obumárły człónek, nákroić.
Inciter, pobudzić, wzruszyć.
Incliner, pancher, náklónić, náchylić, skierowáć.
Incommoder. inkómmodowáć, turbowáć, przeszkadzáć.
Incorporer plusieurs choses, insze rzeczy w iednę princypálnieyszą przemięnić.
s' incorporer, ziednoczyć się z czym.
Inculquer, námięniáć, często przypominác.
Indamniser, dedommager. szkody nágrodźić. od szkody uwolnić, szkodę wetowáć.
s' Indigner de quelqu' chose. zbrzydźić co, uráźić sie czym.

 Indi-

Indiquer, ſkazáć. pokazáć.
Induire, irreg. iák *Duire*, wprowádzić, podbudzić.
Infamer, oſławić, ohánbić, złą ſławę ſpráwić.
Infatuer quelqu' un, le rendre ſot, głupim kogo uczynić.
Infecter, záráżić, záſzpecić, záſmrodzić,
Inferer une chose d' une autre. domyſláć sie ziednéy rzeczy drugiéy. z iednégo dyſkurſu formowáć inſzy. konſeqwęncyę wnosić.
Infeſter, nápáſtowáć, náchodzić, náieżdżáć.
Infeüder, *inveſtir le vaßal*, hołdowniká osádzić.
Infirmer, *caßer*, osłábić. zepsowáć.
Influer, wpływáć, wpłynąć, wlać.
Informer, informowáć. náuczyć.
Ingerer, wrázić, nárázić, wetkáć, wlulić, wtrącić, wdáć.
Inhiber, zákazáć, zábrónić, dáć inhibicyą.
Initier, záczą́ć, roſpocząć.
Inonder, z brzegów wylać, zálać, wielką wodę uczynić.
Innover, nowégo co ſtánowić.
Inoui párticyp od themy *oüir*, niesłycháńy.
Inquieter, inkwietowáć, turbowáć, nie dáć wſpokoynośći, nápáſtowáć, przeſzkádzáć.
Inſcrire, irreg: iáko *écrire*, wpisáć, dáć napis. *inſcrire une lettre*, tytuł do liſtu przypisáć.
Inſerer, wśiáć, wetkáć, wprawić, wmieſzáć wlulić.

Inſ-

Inſinuer, wetkáć włóno, náp. włóno Xięgi, łáſki, áffektu &c.
Inſiſter, *preßer*, nálégáć, náciéráć,
Inſpirer, nátchnąć, dáć nátchnięnié.
Inſtaler, inſtálowáć, dáć poſſeſſyą, pozwolić iuriſdikcyéy.
Inſtaurer, do dawnéy pory co przywrócić.
Inſtiguer, pobudzić, nálégáć, wzbudzáć, inſtigowáć.
Inſtiller, kroplámi wpłynąć, po kropli wpuſzczáć.
Inſtituer, *établir*, poſtánowić.
Inſtruire, irreg: iáko *Cuire*, náuczyć, informowáć.
Inſulter à quelque choſe, ſzydzić z czego.
Inſulter quelque place, *l' attaquer*, ſzturm oczywiſty do iákiégo mieyſcá przypuſzczáć,
Intenter une action. *un procés*, wezwáć kogo do práwowánia sie, zápozwáć.
Intercaler un jour. dzień przeſtępny uczynić.
Interceder, przyczyniáć sie, prosić zá kim.
Intercepter, przeiąć. náp. liſt.
Interdire, irreg: iák *Dire*, zákazáć. dáć interdikt, pod klątwą zábrónić.
Intereßer. *incommoder quelqu' un*. interreſſowáć, inkómmodowáć.
s' intereßer, wmiéſzáć sie, interreſowáć sie.
Interjetter, wtrącić oppozycyą, záwádę uczynić.
Interloquer, przed wydánięm oſtáteczného dekretu, mnieyſzé ſprawy utrzéć.

Inter-

Intermettre, discontinuer, irreg: iáko *Mettre*. sz. *Entre-mettre*.
Interpeller, pobudzáć, wzruszáć, nápominać.
Interposer, mettre en deux. w srodek wetkáć, włożyć, wmieszáć, wdáć.
Interpreter, tłumáczyć.
Interroger, pytáć.
Interrompre, rozerwáć.
Intervenir, survenir. irreg: iáko *Venir*, przybydź. nádyść.
Intimer, denoncer, ajourner. intimowáć, ogłaszáć. odpowiedzieć. oznaymić.
Intimider, zástrászyć.
Intituler, názwáć, dáć tytuł.
Intriguer, záwikłáć, zámieszáć.
Introduire, irreg: iáko *Duire*. wprowádzić.
Intronisér, ná tron wprowádzić. ná tronie osádzić.
Intrure, s' intrure dans &c. *y entrer par force*. gwałtem sie wdzieráć w co. wedrzeć się.
Invalider, osłábić, nie ważnym uczynić. wagę [illegible] odiać.
Invectiver, user d' invectives inwektywę czynić, napáłtowáć, háłásáć.
Inventer, étre l' inventeur. bydź wynalezcą, spráwcą.
Investir, irreg iáko *Vétir, donner l' investiture*. puścić w possessyą, ocząnać, opánowáć.
s' Inveterer, zástárzeć, sie.
Inviter, záprosić.
Invoquer, wezwáć.

Ioindre irreg łączyć, złączyć, przyłączyć.
Iongler, báiáć, bzdurzyć, figle nie przystoyné stroić.
Iouer, se divertir. cieszyć sie. báwić sie. igráć.
jouer du luth. de la flute. de l' espinette, &c. gráć ná lutni, ná flecie, ná spinecie &c.
jouer bien quelque personage. udáć dobrze osobę iáką.
jouer dix ecus. cent pistoles, trois sous. gráć o dziesięć talerów, o sto Luidorów, o trzy grosze,
jouer quelqu' un. álbo *se jouer de quelqu' un*. szydzić z kogo, żártowác z kogo.
jouer des mains. wręcz sie bić.
faire jouer l' artillerie. z dział strzeláć.
faire jouer tous les reßorts, pour &c. wszytkimi siłámi sie stáráć, áby &c.
Iouir de quelque chose, pożywáć czego, używáć, záżywáć.
jouir d' une femme, niewiástę zgwałcić.
Iouter, kopiámi igráć.
Irriter, drażnić, rozdrażnić, podrażnić, zwaśnić, powaśnić.
Isser, termin żeglárski. *tirer en haut*. podwyższyć sie. w górę podpłynąć.
Issu, párticyp, od nie używáney rzeczy, znáczy pochodzący, zstępuiący, zrodzóny.
Iterer, powtárzáć.

Iu.

Iucher, se jucher, se percher, siedzieć nád czym. zásiedzieć sie.

Judaïser, żydęm bydź, po żydowsku sie rządzić.
Juger, sądzić.
Juner, pościć.
Jurer, *faire serment*, przysięgáć, przysiąc, wyprzysięgáć sie, odprzysiąc sie.
Jurer Dieu, przysięgáć Bogu.
Justicier quelqu' un. spráwiedliwość z kogo czynić, exekucyą dekretu nád kim uczynić.
Justifier, uspráwiedliwić.

L.

La.

Labourer la terre, uprawiáć ziemię.
Lacerer. drzéć, podrzéć, potárgáć.
Laier, *marquer les lais, qu' on veut reserver, dans un bois*. drzewá znáczyć w lesie do záchowánia.
Laier, *façonner une pierre, avec le marteau bréte*, zębátym álbo ostrym młotęm ná kámięniu rysę czynić.
Laißer, *quiter quelque chose*, zániecháć, opuścić, wzgárdzić, porzucić, zániedbáć. dopuścić, zostáwić, zgubić.
Lambrißer, sklepić, *lambrißer d' or*, sklepięnie złocić, powáłę złocic.
Lamenter, *deplorer*, opłakiwáć, lámęntowáć. żale stroić.
Lancer un javelot, oszczép álbo postrzał iáki zucić.

se lancer sur quelqu' un. rzucić sie ná kogo.
lancer son cheval. końmęm nárzéć.
languir, zęmdleć omdleć.
Lanterner, *être foiblement resolu sur quelque affaire*, ślepo sie czego chwycić, bez rękojmi, kiey ćy co záczać, glupio sie ná co odważyć.
Lapider, kámięnowáć. kámięńmi zábić.
Larder, słoniną szpikowáć.
larder avec épée, szpadą przebić.
Larguer, *en filer*, termin żeglárski. *se larguer* odbić od brzegu, odpłynąć.
Larmoyer, upłakiwáć, łzy pusczáć.
Lascher, *debander*. *détendre*, sfolgowáć, spuścić, odwiązáć, upuścić, lázowáć, rozwiązáć.
Lasser, zmordowáć, ufátigowáć.
Later, *garnir de lates*. gontámi pobijáć, szkudłámi nákryć, dach z deszczek dáć.
Laver. myć, umyć, obmyć.

Le.

Lécher, lizáć, polizowáć.
Legitimer un bâtard, bękártá leitimowáć, policzyć go między poczciwie zrodzónych.
Leguer, legowáć, testámęntęm odkazáć.
Lescher, sz. *lécher*.
Leser, *offenser*, obrázić, zránić, obruszyć.
Lesser, sz. *laißer*.
Lester un navire. obciążyć czym okręt, áby gruntował.
Lever, podnosić. podnieść, zbieráć, ulżyć.
Lever des troupes, werbowáć, záciągáć ludźi.

Louer la douleur, bólu ulżyć.

Leurrer, wprawić kogo, wciągnąć, przyzwyczáić.

leurrer l' oiseau, le duire à connoître le leurre wpráwić ptaká do poznánia pokármu.

Li.

Licencier, donner congé. uwolnić sie, wziąć, álbo dáć pozwolęnić.

Lier attacher, związáć, przywiązáć.

Lignager, ziednego szczépu pochodzić, ziednégo gniazdá bydź z kim drugim, tám sie urodzić y ták iák kto drugi.

Limer, fourbir avec la lime. rdzę wyciéráć, wypolerowáć.

Limiter, donner des limites. ográniczyć, gránicę náznáczyć, odłożyć ná inszy czás, océrklowáć, kóniec uczynić.

Liquefier, changer en liqueur. rostopić, w likwor to iest w mokrość odmięnić.

Liquider, obiáśnić, ocenowáć.

Lire, irreg. czytáć

Lisser, gładzić, wygłádzić, polerowáć.

Livrer, wydáć, podáć, przywiądzić.

livrer bataille, dáć pole nieprzyiacielowi, stoczyć bitwę.

Lo.

Loger, habiter en quelque lieu, mieszkáć, osádzić ná mieszkánie.

Longer, termin myśliwych, kiedy zwiérz wzdłuż álbo wprost ucieka.

Lorgner, regarder fixement, zápátrowáć sie ná

co, wpátrowáć się usilnie, pożądáć okięm.

Lotir, partager, rozdzielić, podzielić.

Louer, chwalić, nąłąć.

Lover un cable, le plier en rond, zwinąć linę.

Louvier, álbo *louvoyer*, okrętu przód obrácáć aby wiátr nie zepchnął.

Louveter, wilczętá rodzić.

Luire, irregul. iák *suire*, świécić.

Luiter, sz. *luter*.

Lustrer. przydáć lustr, spráwić błysk.

luter, álbo *lutter*, ćwiczyć sie, sadzić sie, wsiłowáć, piąć sie do czego,

luter, enduire, polepić, oblepić.

M.

Macerer, mácerowáć, postęm zmorzyć, głodem zcięńczyć, przegłodzić, przemorzyć, tłuszczu pozbáwić, przecięńczyć, zmiękczyć, wymoczyć.

Macher. żuć, użuć, zżuć pogryźć, pożuć.

Machiner, knuć zdrádziecko, o zdrádzie myślić.

Machurer, poczérnić, posmolić, pokaláć, oszpecić.

Maculer, pokaláć, mákułę uczynić, záśpecić.

Magnifier, lever hautement, wielbić, wychwaláć, wysłáwiáć.

Maigrir, rendre maigre, schudzić, wychudzić, *maigrir, devenir maigre*, schudnąć, schudnąć wychudnieć.

Maintenir, irreg. iáko *tenir*, *entretenir une chose dans son bon état*. utrzymowáć, zá rękę trzymáć, brónić, záchowywáć, trzymáć.
Maîtriser, *commander*, roskázowáć, pánowáć.
Mal-mener, źle tráktowáć, znieważáć.
Malther, polepić, nálepić.
Mal-traiter, źle tráktowáć.
Mal-verser, źle spráwowáć, niedobrze ádministrowáć.
Mander, *envoyer*, posłáć, wysłáć, roskazáć, oznaymić.
Manger, ieść, *manger son bien*. przeieść swoié dobrá, strawić substáncyą.
Manier, *toucher*. mácáć, dotykáć, ukłádáć nieuká, náuczáć.
Manier une affaire. rzecz odpráwowáć, pilnowáć spráwy.
Manier un cheval, koniá wpráwiáć.
Manifester, *publier*, ogłászáć, publikowáć.
Manoeuvrer. termin żeglárski, rzucáć álbo przerzucáć, przeciągáć liny ná okręcie.
Manquer de quelque chose, nie mieć czego, chybiáć ná czym.
mówi się *je manque de toutes choses*, álbo *toutes choses me manquent*. wszytkiego mi nie dostáie, nic nie mąm.
Manquer, *faillir en quelque chose*. zbłądzić w czym, występek uczynić, zgrzeszyć.
Manquer de parole, nie stáwić się w słowie.
Manquer à son devoir. nie uczynić dosyć powinnośći, urzędowi, funkcyéy.
Man-

Manquer son coup. záwieść się, nie tráfić, nie dokazáć, uchybić.
Marchander, tárgowáć, kupczyć, bydź wątpliwym.
mówi się *sans marchander*, bez rozmysłu, nie námyśláiąc się.
Marcher, iść, ciągnąć w drógę, deptáć, stąpáć, postępowáć w drogę.
marcher à grand pas. rázno iecháć álbo iść.
Margoter, *la caille margote*, *lorsqu' elle fait un cris enrolié*, *avant que de chanter*, termin o głośie przepiórczym, kiedy się wpráwia w śpiewánie.
Marier, ożenić, y wydáć zá mąż, y związáć małżeństwo.
se marier, ożenić się, y póść zá mąż.
mówi się *se marier à cette femme*, álbo *avec cette femme* pojąć tę niewiástę.
Mariner du poisson, rybę rzeczną, obróćić w morską.
Marmoter, mruczeć, szémráć.
Marner une terre. ziemię náwozić gnoiem, nágnoić.
Marquer faire une marque, náznáczyć, náczchowáć, napiętnowáć, znák uczynić.
Marqueter, przedzieláć, odmiennymi sztukámi násadzáć, ná. *marqueté d' yvoire*, słoniową kośćią násádzóny.
Marquoter la vigne, winnicę zásádzáć.
Marteler, młotem tłuc.
Martyriser, umęczyć, męczennikiem uczynić.
Mutiner,

Mattber. sz *macher*.
Matthurer, sz *machurer*.
Masquer, w mászkárę ustroić.
mówi się *l' amitié masquée*, fárbowána przyiaźń, zmyślóna, fálszywa, nieszczéra.
Massacrer, zámordowáć, okrutnie zábić.
Massonner, *faire ouvrage de masson*, kámięnie okrzesowáć, z kámięni figury robić, murowáć. posadzkę kámięnną robić.
Matassiner faire le matassin. táńcowáć wywiiáiąc rękámi.
Mater, *battre pour amollir*, & *attendrir*. bić dla zmiękczęnia.
Matiner, bániebnie znieważáć, człeká wzgárdzić iák psá álbo inszą bestyą, po psiu tráktowáć.
Matter, sz. *mater*.
Maudire, irreg: iáko *Dire*, przeklináć, kląć.
Maugréer, przeklináć, źle życzyć.

Me.

Méconnoitre, irreg: iák *Connoitre*, nie poznáć, nie rozeznáć, zápómnieć.
Mécontenter, nie ukóntęntowáć, obráźić, uráźić.
Mécompter, źle ráchowáć, omylić sie w liczbie.
Medeciner, lęczyć, uzdrawiáć, lékárstwo dáwáć, lekowáć.
Medicamenter, lékárstwo przypráwiáć, dáć lékárstwo.
Medire de quelqu' un. irreg: iák *dire*, obmawiáć, źle o kim mówić.
Mediter.

Mediter. *considerer*. uważáć. rozważáć, rozmyśláć, myślić o czym.
se Méfier de quelqu' un. nie ufáć, nie dowiérzáć, komu, mieć suspicyą o kim.
Mélanger, mieszáć, zámieszáć co z czym. w mieszáć co w co.
se meler de quelque chose, mieszáć sie w co.
Menacer quelqu' un de quelque peine, grozić kómu iákim kárániem.
Ménager, ochrániáć, ochrónnie záżywáć, gospodárowáć, oszczędzáć, miárkowáć, umiárem używáć.
menager les interets de ses amis. usługiwáć w interessách przyiacielskich.
menager une affaire, prácowáć w iákiéy sprawie.
Mendier, żebráć o pokarm, żebrániną żyć.
Mener, *conduire*. prowádzić, wodzić, wieść.
Mentir irreg: kłamáć, skłamáć.
Menuiser quelque chose, *la rendre menue*. wycięńczyć iáką rzecz. uczynić ią cienką, máłą, drobną, szczupłą. wyszczuplić co.
Meprendre, irreg: iáko *prendre*, błądzić, błąd popełnić.
Mépriser, gárdzić, pogardzáć, wzgárdzić, zá ledáco poczytáć.
Meriter. zásługowáć, zásłużyć, przysłużyć sie.
se Merveiller, dziwić sie, cudowáć sie. zádziwić sie, dziwowáć sie.
Mes-avenir, irreg: iák *venir*. opák sie zdáć, przeciwnie sie przytráfić.
Messeoir.

Mesconnoitre sz. *méconnoitre.*
Mescontenter sz. *mécontenter.*
Mesconter sz. *mécompter*
Mesdire sz. *médire.*
Mesestimer. źle mało szácowáć, lekce ważyć.
Messier sz. *méfier*
Messer sz. *méler*
Mesprendre sz. *méprendre.*
Mespriser sz. *mépriser.*
Mesurer. miérzáć, rozmiérzáć.
Metamorphoser, rzecz iáką w inszą postáć przemięnić.
Mettre. irreg: położyć, ustánowić, postáwić.
se mettre à bien faire. udáć sie ná dobry uczynek.
se mettre dans l' esprit, wbić sobie imáginácyą.
se mettre bien. s' ajuster. se parer. ustroić sie.
mettre bien ensemble. zgodzić, poiednáć
mettre en rouge. czerwóno pofárbowáć. *en violet* fiałkowo &c.
mettre un cheval dedans. kónia ćwiczyć, ták też *un oiseau*, ptaká &c.
Meubler une maison, sprzętámi dóm przyozdobić.
Meurir, devenir meurt. dostać się, doyrzeć, dozrzáleć.
le soleil fait meurir les raisins, słońcé spráwuie áby gróná doyrzáły.
meurir, devenir sage & posé. nábyć dobrych obyczáiów.
Meurtrir.

Meurtrir, stłuc, bárdzo uderzyć, zámordowáć, zábić, utłuc.
Meutir, sz. *mutir.*

Mi.

Mignarder, traiter mignardement, pieścić, w pieszczotách chowáć, podchlébiáć.
Mignoter, pieścić.
Miner une citadelle, une muraille. miny pod cytádellę álbo pod mur zákłádáć, minowáć.
miner ses forces. siły obárczyć, osłábieć, wysilić sie.
Minuter ce qu' on doit écrire. skóncypowáć to co sie ma pisáć.
minuter la mort de quelqu' un. myślić kómu o śmierci. stać kómu ná gárdle. knuć kómu śmierć
Mipartir. irreg: iáko *partir*, ná puł rozdzielić.
Mirer. prendre la mire. zmiérzáć do czego.
se mirer. przeglądáć sie. przezierać sie. dziwić sie.
Missionner, przymiérzáć.
Mitiger, zmiękczyć, ugłaskáć, ubłagáć.
Mitrer, w mitrę ustroić.

Mo.

Mocquer. sz. *moquer.*
Moderer, miárkowáć, wstrzymowáć.
Modifier, miárkowáć, modifikowáć, sposobámi náśćtáwiáć, ográniczyć, sposobęm océrklowáć.
Moisir. se moisir. pleśnieć.
Moissonner, faire moisson. żąć, żniwo odpráwiáć.
X Moler

Molester, fâcher quelqu' un. gniewáć kogo, molestowáć. przykrość czynić, uprzykrzáć się, nápástowáć.
Moler en poupe, pouger. termin żeglárski. zábierać wiárr telny. po wietrze się obrácáć.
Mollir, rendre mol. zmiękczyć, uczynić miękkim.
mollir d' un cheval. sz. broncher.
Montrer, pokázowáć, ukazáć, wyiáwić.
Moquer, se moquer de quelqu' un, szydzić z kogo, náśmiewáć się, żártowáć z kogo.
Moraliser, morálizowáć. do obyczáiów się przymawiáć, obyczáie strofowáć.
Mordre, kąsáć, gryść.
Morfondre, se morfondre, rospalić się zbytecznie, osłabieć od upału.
Morguer, tenir une morgue imperieuse, faire le morgant, wyżéy nosá gębę nosić, pokázowáć po sobie hárdość, pysznić się. z wyniosłością stąpáć.
morguer quelqu' un. gárdzić kogo. fantázyą ná kogo wywiéráć. zuchwále háłásowáć ná kogo.
Mortailler, podatki nákázowáć.
Mortifier, mortifikowáć. skruszyć. strapić, umorzyć, umoryczyć, przemartwić, zmartwić, zmiękczyć, uśmiérzyć, udręczyć, wstrzymáć, upokorzyć, poniżyć, uskrómić.
se Meter, mówi się to o kuropátwie, kiedy się kryie zá skibę.
Moucher, utrzéć nos, człowiekowi, álbo świécy.

il ne faut pas icy se moucher du coude. nie trzebá tu łokcięm nosá ucieráć, to iest státecznie tu trzebá poczynáć.
Moucheter une peau. skórę iáką czarno nákrapiáć, muszki ná niéy robić.
moucheter, decouper une etofe en menu flocons, muszki robić z materyéy.
Moudre, irreg. mléć. mąkę czynić z czego, zetrzéć co miálko.
Mouiller, humecter, zmoczyć, skropić.
mouiller un ancre, moczyć kotef, to iest stać ná kotfi.
Mouler, mesurer du bois de moule. drwá do układánia w stósy miérzyć
mouler, dresser un ouvrage sur un patron, według formy co wyrabiáć, ná formę dawną co podobnégo robić.
se mouler sur la vie d' un autre, rządzić się ná cudzy wzór. náśládowáć kogo, w cudzé stopy stąpáć.
Mourir, irregul: umieráć, kónáć, umrzéć, skónáć.
Moutonner, mówi się to o morzu kiedy się od poruszęnia pięni.
Mouvoir, irreg: ruszáć, wzruszyć. poruszyć.
Moyenner, trouver le moyen. pomiárkowáć, pośrediowáć, pośrednikięm bydź. sposób do zgody wynáléść.

Mu.

Muer, changer. odmięnić, przemięnić, zámięnić.

Mugler, mugir. ryczeć iák wół álbo ielęń.
Mugueter une fille, przysługiwáć sie Pánnie, zálécáć sie iéy.
Mulоter, to sie mówi o dzikich świniách, kiedy kopią, szukáiąc w myszych iá ..ách zboża.
Multiplier. accroitre du nombre. rozmnożyć. multiplikowáć, ná wiele części co rościągáć, pomnażáć.
Munir, fortifier. utwiérdzić, zmocnić. zátężyć. opá rzyć.
Murer, murem opasáć. obmurowáć. podmurowáć.
Murmurer, mruczeć, szęmráć.
Musquer, parfumer de musc. moschowym zápáchem nákádzić, nápuśćić.
Musser, cacher. zákryć, zátáić, skryć.
Mutiler, obciąć, okáliczyć, kálíką uczynić.
Mutiner, se mutiner. podburzyć gmin, tumult wzbudzić, rokosz uczynić.
Mutir, mentir. emeutir. wyczyśćić kiszki, lákowáć żołądek, gruby odchód z siebie wyrzucić, wypróżnić sie.

Il y a encore un propre mot pour l' exprimer Polonois; il le faudroit savoir, pour ne manquer rien, mais l' honneteté ne me le laißant pas mettre icy, vous le pourrez demander de voix vive.

N.

N a.

Nager, pływáć.

Naitre

Naitre. irreg: rodzić sie, urodzić sie.
Nantir. exhiber actuellement. consigner. wydáć. oddáć. stáwić ná czás, złożyć u kogo, zostáwić co przy kim.
se nantir, se saisir de quelque chose. opánowáć co, osieść, ochłanáć.
Naqueter, o ledá co sie upominiáć, wádzić sie. zwadkę o ledáiáką rzecz czynić.
Narrer, faire une narration. opowiedáć. obiáśnić mową.
Naturaliser, w przyrodzenié obróćić náp: un vice naturalisé par la coutume. wystę ek przez zwyczay odmięniony w przyrodzenié. un étranger naturalisé. cudzoziemiec przez indigenat przyięty.
Naviger, álbo naviguer, ná státku płynąć. mówi sie naviger l' ocean.. pływáć po Oceánie.
Naulager, payer naulage. zápłáćić od przewozu.
Navrer, bleßer, zránić, obrázić.

Ne.

Neceßiter, contraindre. przymuszáć, przynágláć, muśić.
Néger. śniéżyć. il nege, śnieg páda.
Negliger, zániedbáć, poniechać, wzgárdzić.
Negocier, s' adonner au negoce. kupczyć. kupiectwem sie báwić, spráwiáć.
Neiger. sz. néger.
Nettoyer, czyśćić, chędożyć, czesáć szátę. wyciéráć, otrzéć.
Neyer. topić.

Ni.

Ni.

Niaiser, błaznowáć, báśnie ſtroić, nic do rzeczy czynić, báiáć, ledáco práwić.

Nicher, gnieździć, gniazdo robić, ná iaykách siedzieć, w gniazdzie siedzieć.

Nier, *refuser*. przeczyć, nie pozwaláć.

Niveler, *mesurer au niveau une aire*. równiny doświadczáć inſtrumęntęm, próbowáć iżeli równo, równáć grunt.

No.

Noircir, czernić, ſmolić, brudzić, brukáć.

Nombrer, liczyć, ráchowáć, kónputowáć.

Nommer, miánowáć, názwáć.

Nordeſter. *se tourner vers le Nord-eſt*. termin żeglárski, obrácáć sie ku połudn[i]owi.

Nordoüeſter. *se tourner du Nord, vers l' Oüeſt*. obrócić sie ku záchodowi.

Noter, *faire une marque*, znáczyć, czynić znák, cęnzurowáć.

Notifier, *faire ſçavoir*. oznaymić, dáć znáć, uwiádomić, upewnić.

Noüer, *plier en noeud*. węzeł czynić, węzłęm záwiązáć.

Nourrir, karmić, wychowáć, żywić.

Noyer. sz. y mów *Neyer*.

Nu.

Nuer, umbry czynić w áſtowániu, álbo w málowániu, cięnie dáwáć.

Nuire, irreguł: iák *Cuire*, ſzkodzić, ſzkodę czynić.

O.

O

Ob.

Obeïr, bydź poſłuſznym.

Objecter. *faire objection*, *reprocher*. zárzucáć, wyrzucáć co kómu ná oczy.

Obliger, obowięzowáć, obligowáć, czynić obowiązek.

Obmettre, sz. *Omettre*.

Obſcurcir, *rendre obſcur*. záćmić, przyćmić, przycięnić.

Obſerver, *garder*, záchowywáć, wypełniáć, pełnić.

s' *Obſtiner*. uprzéć sie. upornym sie ſtáć.

Obtenir, irreg: iák *tenir*, otrzymáć, zyſkáć, doſtąpić.

Obvier. pockáć, zetchnąć w drodze.

Oc.

Occaſionner. podáć powód, dáć okázyą.

Occire. wywietrzáłe ſłowo, zábić, mów *Tuer*.

Occuper. zábáwić, opánowáć.

s' *Occuper à quelque chose*. zabáwić sie czym.

Octroyer. zezwolić ná co. pozwolić czego.

Oe.

Oeillader. goździki rozrucáć, goździkámi przyſtroić.

Oeilletonner. z goździków wilki odrywáć, z wilków goździki obieráć.

Of.

Offenſer, obráźić, uráźić.

Offrir. irreg. ofiárowáć. Preſentowáć.

Offen-

Offusquer, záćmić, przyczérnić, záſzpecić.
Oindre, irreg. ſmárowáć, máśćić, máśćią náciéráć.

Om.

Ombrager, *faire ombre*. przydáć cięnia, uczynić cięń, przyćmić.
Ombrer, sz. *Ombrager*.
Omettre, irreg: iáko *Mettre*. Opuśćić, przeſtąpić.
Ondoyer, fále czynić, obléwáć.

Op.

Operer, robić. ſpráwiáć, *la medecine bien operee* lékárſtwo dobrze ſpráwia.
Opiner, ruſzyć, mieć otuchę.
s' Opiniatrer, *se rendre opiniatre*. uprzéć sie. uczynić sie uporczywym.
Oppiler le foye ou la rate, zátkáć wątrobę, álbo śledzionę, zátwárdzic ią. zámulić.
Opposer. sz. *objecter*.
Opprimer, opprimowáć, krzywdę czynić.
Opter, *choisir*. wybráć, dobráć, obráć.

Or.

Ordir, sz. *Ourdir*.
Ordonner, *ranger*. ſporządzáć. uſtáwiáć, porządek czynić. roſporządzáć.
Organiser un cors. figurę dáć ciáłu.
Orler, brzegi obſzyć u chuſty iákiéy.
Orner, przyozdobić, uſtroić.
Oser, odwáżyć sie. śmieć, ośmielić sie. wáżyć sie czego.
Oter, wydrzéć, gwałtęm wziąć.

s' Oter, odyść.

Ou.

Oublier, zápomnieć.
Ouir, irreg; y nádwietrzáłé, ſłyſzeć, mów *entendre*.
Ourdir, záczynáć, záczą́ć.
Ourdir, álbo *ordonner les filets de l' étain*, przędzę zwiiáć, układáć ią.
ourdir une tromperie, zdrádę knuć.
Outrager, krzywdźić, krzywdę czynić.
Outrepaßer. przebiéć, przéść. minąć, pomiiáć, przeſtąpić.
Ouvrager un linge. wyſzywáć ná płotnie.
Ouvrir, irreg: otworzyć, otwiéráć.

P.

Pa.

Pacifier, uſpokoić, pokóy uczynić.
Pactiser, pákta záwiéráć, záwrzéć pokóy, kóntrákt czynić, kóntráktowáć.
Paier, sz. *payer*.
Paillarder, w lubieżność ſie wdáć, lubieżnie żyć, w nieczyſtośći ſię kocháć.
Pailleter, złotęm nákropić, złotęm upſtrzyć.
Paißeler, do winnice podpory dáwáć, winné máćice podpiéráć.
Paitre, páść, ná páſzéy trzymáć, rządźić.
Paitrir, ubić, umiéśić, iáko mąkę ná ćiáſto.
Pallier, *cacher*. *dißimuler*, zákryć, ukryć, záchowáć, zátáić, niby płaſzczem przykryć.
Pâlir, blednieć, zblednąć.

Palißer, palisłady stawiać.

Palpiter, drżeć, iak serce drży.

Pamer, *se pamer*, zemdleć, omdleć, od śił bardzo odpaść.

Panader, *faire voltiger un cheval*. koniem w koło wywiiać, na koniu w koło skakać.

Pancher, nachylać się, nakłaniać, pochyłym bydź, pochylić się, skłonić się do czego.

Pandre, sz. *Pendre*.

Panser, sz. *Penser*.

Panteler, sapać, duszność cierpieć, ciężko odychać.

Papilloter les cheveux, włosy kędziorawiąc, w iedwabne chusteczki obwijać.

Parachever, sz. *achever*.

Parafer, podpisać, otoczyć pismo znakami, aby nic nie przypisano.

Paragonner, *faire parangon*, stosować iedno do drugiego, paragonować iedno z drugim, porównać kogo z kim.

Paraphraser, szeroką mową ogadywać, szérzyć się w opisaniu czego.

Parcourir, irreg: iak *courir*, przebiec, przeyść, poiezdzić.

Pardonner, przebaczyć, wybaczyć, odpuścić.

Parer, stroić, kształtné szaty wdziewać, odwrócić, odbić sztych, uchronić się.

Pare avirer, termin żeglarski, roskazuiący bydź żeglarzom w paracie.

Paretre, sz *paroitre*.

Parfaire. irreg: iako *faire*, sz. *achever*.

Parfonder, *ou parfondre*, stopić, rostopić rospuścić.

Parfournir, sz. *fournir*.

Parfumer, nakadzić, perfumować, perfumami napuścić.

Parier. *faire gageure*. ręczyć, łożyć, zakład stawić, zakładać się.

Parjurer, *se parjurer*, *jurer à faux*, krzywo przysiąc.

Parlementer, *conferer ensemble*. znosić się, zmawiać się, konsultować.

Parler. gadać, mówić.

Paroitre. pokazać się, zdawać się.

Parpayer, wydać ostatek pieniędzy, wyszafować ostatek substancyey.

Parquer, parkan stawiać, okopać się.

Parsemer. zasiać, obsiać.

Partager. rozdzielić, podział uczynić.

Participer, *à quelque chose*. bydź uczestnikiem czego, participować, dostać części z czego.

Participer un chose à quelqu' un. kommunikować komu czego.

Particulariser. w osobności się trzymać, z nikim nie trzymać.

Partir, irreg: *diviser*, udzielić, podzielić, rozdzielić.

Partir, *s' en aller*, odyść, odiechać.

Parvenir, irreg: iako, *venir*, dość, dostąpić.

Paslir, sz. *Pâlir*.

Paßager, albo *passeger un cheval*. konia przewodzić, przewieść.

Paßementer, pâſsámóny przydáć do ſzáty.

Paßer. przéść, przebyć, przepędzić, przewyższáć, celowáć, przebyć, przetrwáć, przesiać, przestąpić, ominąć, obyść sie, obchodzić sie bez czego, umrzéć.

se paßer. dziać ſię, náp, *qu' eſt ce, qui s' y paſſe?* co ſię tám dzieie?

Paßionner quelque chose. nie bárdzo używáné, chciwie żądáć, ſrodze czego prágnąć.

Paſteller de laine, la teindre en paſtel. wełnę fárbowáć, nápuścić ią fárbownikięm.

Pateliner, mácáiąc chybić, nie námácáć.

Patienter, souffrir patiemment. ziérpieć, ciérpliwie wytrzymáć.

Patir, ciérpieć, wytrzymowáć, znośić.

Patoüiller, patroüiller, w kále sie moczyć, w błotniſtéy wodzie sie báwić.

Patronner, z figury iákiéy wzór bráć, z pátróná wykráwáć.

Pâturer, sz. *paitre*.

Paver, burkowáć, poſadzkę dawáć.

Pavoiser, se pavoiser, tarczámi sie záſłániáć.

Pavonner, ſtąpáć iáko paw, w márności sie kocháć, urodą sie pieścić, z urody sie pyźnić.

Payer, płácić. zápłácić.

payer l' argent contant. gotowymi pięniądzmi płácić.

Pe.

Pécher, grzéſzyć, broić, zbrodnie płodzić.

Pécher, racz y piſz, *pescher*, ryby łowić.

Peigner, czesáć.

Peindre.

Peindre, irreg: málowáć.

Peiner, se peiner, prendre de la peine à faire quelque chose. fátigowáć sie, z pracą co robić.

Pelauder, sz. *plauder*.

Peler. *oter le poil*, gárbowáć, z kudeł oſkrobáć, sierć odrzéć, z sierci oſkubáć, ogłádzić z włoſów.

se peler, łysieć, koſmów pozbyć.

Peloter, wełniáną piłą gráć.

Pendre. wisieć, bydź záwieſzónym.

Pener, sz. *peiner*.

Penetrer, przenikáć, przeráźić.

Penſer à quelque chose, myslić o czym, uwáżáć co, rozumiéć, tuſzyć.

Penser quelqu' un, léczyć kogo, zdrowić.

Percer, przebić, przedziuráwić, przekłuć.

Percevoir les fruits. przebiéráć w owocách.

Percher, ná pertykę wdziać, ná ſochę wetchnąć, ná żérdzi poſtáwić.

Perdre. ſtrácić, zgubić. przegráć.

Perfectionner, doperfekcyonowáć, do doſkónałości przywiéść, doſkónáłym uczynić, dokóńczyć.

Permettre, irreg: iáko *Mettre* dopuścić, pozwolić.

Permuter, *troquer*, ſzuſtáć, przemięniáć sie ná co, wyſzuſtáć.

Perpetrer, *commetre un crime*, popełnić, zbroić.

Perpetuer, *éterniſer*, wiekowáć, wiecznym uczynić, ná wieki trwáć.

Perſecuter, przenáśiádowáć, wexowáć.

Perseverer, *persister*, trwáć, wytrwáć.
Persister, trwáć, dotrwáć przetrwáć.
Persvader, rozradzáć, perswádowáć, rozrádzić.
Pervertir, przewracáć, przewróćić, skorrumpowáć.
Pescher, ryby łowić.
Peser, ważyć, uważáć, rozeznáwáć.
peser plus, przeważáć.
peser moins, niedoważáć.
Pesel-meler, mów *pêle-meler*, *mettre pêle mele*, pomiesząć, ni ták ni owák spráwowáć.
Pestrir. sz. *pêtrir*.
Petarder, minámi brąmę wyrzućić.
Peter, pierdzieć.
Petiller, drepcić, drobno pod prowáć, *Le vin petille quand on le verse*. Wino wybucha kropkámi gdy go náléwá ą *Les animaux sauvages petillent de la colere*. Zwierzętá rozgniéwáne drepcą od gniewu.
Petrifier. w kámięń obróćić.
Pétrir, ubić, zmieśić, náp: ubić gąszcz, zmiéśić dzieżę.
Petuner, tutiun kurzyć.
Peupler, záludnić.
Philosopher, filozofowáć, umieiętno dyskurowáć, w náukách się kocháć, árgumęntowáć.

Pi.

Piaser. *faire le brave*, wynośić się, sławnym się udáwáć
Piauler, szukay *Pioler*.

Picorer sur l'ennemi, nieprzyiaciela burzyć, pustoszyć.
Picoter álbo *piqueter*, słowámi przeráżáć.
Picquer, sz *piquer*.
Piler, *battre dans un mortier*. tłuc. náp: w moździérzu, zdrobić, ná mąkę ubić.
Piller. złupić, obnażyć, odrzeć.
Pilorier, znák złoczyństwá ná sobie nośić, náp: obręcz ná szyi, álbo rożek ná głowie.
Piloter. pálámi stwierdźić ziemię iłowátą, pálów w nię nábić dla ugruntowánia fundámentu.
Pincer, wierzchołkámi páleów, álbo páznogciów drapáć; szárpáć tákim sposobem.
pincer le cheval, lekko álbo delikácko ostrogą ruszyć koniá.
Pinser. *piler*. piéc. upiéc.
Pioler, piszczeć, popłákiwáć.
Piper, *contre-faire la voix des oyseaux avec la pipe*, ná iákim instrumęncie piszczeć po ptászu, ptászy głos instrumentem wyrażáć.
Piper, *tromper*, *user de piperie au jeu*, zdradzáć w gràniu.
Piquer, *poindre*, kłuć, zákłuć, przekłuć, obrážić.
Piqoter, gęsto pokłuć, często obrażáć.
Piroüeter, w koło się wywiiać; do koła się obracáć.
Pisser, moczu wypuszczáć, szczáć.

Pl.

Placer, ustáwić, mieyscé náznáczyć, położyć ná mieyscu, postáwić.

Plaider quelqu' un, *être en procés avec quelqu' un*, prawowáć się z kim, proc ssowáć sie.

Plaindre, irr g: *gemir*, lámęntowáć, ięczeć opłákiwáć, żalić się.

se plaindre de quelqu' un, żalić się ná kogo.

Plaire, irreg: podobáć się.

Plaisanter, *faire le plaisant*, *le plaisanteur*, *le bouffon*, *badiner*, błaznowáć, nieprzystoynie figlowáć, śmieszki niepoczciwe wzbudzáć, igraszki nie piękné czynić.

Planer, wydrożáłość iáką robić, *náp*: koryto, misę, mówi się téż *l' aigle plane*, Orzeł w Słońcé pátrzy.

Planter, szczépić, sádzić, wbić.

Plaquer, *revetir des plaques*, bláchą nákryć, dáć blászány dách.

plaquer contre une muraille. do ściány przybić.

Plastrer. sz. *plâtrer*.

Plâtrer. nákrydowáć, nákrydzić, krydą nátrzeć, gipsem obwieść. z gipsu zrobić.

platrer une faute. pokrywáć występek, wymawiáć go, winę táić.

Plauder quelqu' un, zle kogo tráktowáć, bić kogo czym bárdzo, zbić kogo.

Pleger. *cautionner en cas civil*. ręczyć zá kogo, záręczyć kogo, to iest rękoymią uczynić.

Pleindre. sz. *Plaindre*.

Pleu-

Pleurer, płákáć, opłákiwáć.

Pleuvoir. sz. *Pluvoir*.

Plier, zwijáć, uciekáć, uchodzić, zbiéráć.

plier sa route, udáć się w swoię drógę.

Plißer, márszczyć, w śmárszczki zbiéráć.

Plomber, ołowęm nápuścić. ołów przydáć, rozsądzáć według ołowiu, to iest bráć miárę z perpęndikułu, u którégo pospolicie ołowiáną gáłkę wiążą.

Plonger, narzáć, w głęb bráć.

Ployer sous le faix, upadáć pod ciężaręm, uginác, schyláć, zginác, zgiąć, nágiąć.

Plumer un oyseau, oskubáć ptaká, z piérza odrzéć.

plumer quelqu' un, odrzéć kogo z dóbr, wyskubáć kómu substancyą.

Pluvoir. dżdżyć. irreg: *il plût*, dészcz páda.

Pluvigner, *pluvoir à petites goutes*, mżyć, iák drobniuchny dészcz mży.

Po.

Pocher un trait de plume. linią pisáną rozszérzyć.

pocher l' oeil à quelqu' un. oko kómu wybić, wyłupáć oko.

Poiser, sz. *poißer*.

Poignarder, *donner des coups de poignard*. puinałęm pchnąć, kolnąć.

Poindre, irreg: *piquer*. zákłuć, przebić, pchnąć, czym ostrym, wytryskáć y dobywáć się iák włosy z pod skóry, álbo ziárna w kłosie, álbo słońcé z pod ziemie, kłuć się, iák ptászek z iáiá.

Z Poin-

Pointer, tourner la pointe. obrócić oszczépámi. *pointer le canon, le braquer.* wyrychtowáć dziáło. mowi sie też o ptaku *pointer*, kiedy sie szybko w górę wybiie.

Pointiller, contester sans sujet. o ledáco sie wádzić.

Poisser, enduire de poix. násmolić, smołą nátrzéć, násmárowáć smołą.

Poivrer, saupoudrer de poivre, pieprzyć, pieprzęm przypráwiáć, opieprzyć, popieprzyć.

Policer. práwámi dobrymi miásto álbo rzeczp: ugruntowáć, dobry porządek wprowádzić.

Polir, lisser, orner. gładzić, polerowáć, glancowáć, wyglánsowáć, wytrzéć, ukształtowáć.

Polluer, salir. ohánbić, osromocić, oszpecić, pollucyą uczynić. lubieżność w sobie popełnić, z rzeczy świętéy sprofánowáną uczynić, sprofánowáć, pomázáć, pokaláć.

Pomper, pómpowáć.

Poncer, kámięniem morskim trzéć, gładzić.

Ponctuer une écriture. pismo punktowáć, punktámi znáczyć.

Pondre, iáiá nieść, iák kurá niesie.

Porter, nieść, nosić, dzwigáć, wynieść, wytrzymáć, strzymáć, przenieść, znosić, pobudzić, powabić.

porter par voiture. wieść, przewieść, wozić, przewozić.

porter dedans. wnieść.

porter dehors. wynieść.

porter à l' entour, obnieść. nosić do kołá.

porter la santé, pić zá zdrowié.

se porter, mieć sie. náp. *comment vous portez vous?* iák sie macie? *item* uwieść sie czym.

se porter sur quelque lieu, wynisć ná iákié mieysce.

porter quelqu' un par terre, rzucić kogo o ziemię.

porter un coup à quelqu' un. zámierzáć sie ná kogo.

porter sentence. wydáć zdánie.

Portraire, crayonner, retracer les traits. odrysowáć, delineowáć, zgrubszá odmálowáć.

Poser, záłożyć fundámęnt, ustáwić grunt.

Posseder, osiągnąć, opánowáć, osieść, otrzymáć.

se posseder, mieć prezencyą, bydź przy reflexyéy.

Poster, se poster en quelque lieu, termin woyskowy, ustáwić sie, rozłożyć sie, zásádzić sie.

Postdater une lettre. nástępuiącą dátę w liście nápisáć.

Postposer. ná zádzie położyć, wzgárdzić.

Poudrer. poprószyć, prószyć, kurzyć, pokurzyć, proszkięm potrząsnąć.

Poudroyer, prochęm posypáć, roskurzyć.

Pouger, tourner la poupe au vent, faire vent en arriere. státek wodny po wietrze obrócić.

Poüiller, chercher des poux, iskáć sie ze wszy, szukáć wszy.

Pourchaßer, rechercher, poursuivre. chciwie żądáć, ſzukáć, przeſládowáć, gonić.
Pourfiler, profiler, crayonner ſimplement, odryſowáć zgrubá, ábrys zgrubſzá uczynić, ſámymi tylko liniámi odmálowáć.
Pourmener, sz. y mów *promener.*
Pourpaler, conferer, znosić sie diſkursem, zmawiáć sie, kónferowáć o czym, rozmawiáć sie.
Pourrir, se pourrir. gnić, gnoić sie.
pourrir quelque chose, zgnoić co, dopuścić zgnić.
Poursuivre, irreg: iák *suivre.* przeſládowáć, gónić, nálégáć, dokónczáć, nie poprzeſtáć.
Pourvoir, irreg: iák *voir*, *donner ordre*, *mettre ordre*, opátrzyć czym, dodáć czego, ſporządzić co, uczynić porządek.
Poußer, pchnąć, popchnąć, wypchnąć, zepchnąć, popędzić.
les vignes & les bleds commencent à poußer, winnice y zbożá wytryſkáią, podnoſzą sie od ziemie.
mówi sie *poußer la voix*, miáſto *baußer*, podnieść głoſu, wykrzyknąć.
Pouvoir, irreg: Módz, zdołáć.

Pr.

Practiquer czytay y piſz *pratiquer*, *profeßer*, práktykowáć, mieć w używániu, cwiczyć sie, mieć w ćwiczęniu
pratiquer la cour, báwić sie dworęm, bywáć przy dworze.

Prealleguer, citer auparavant. przodęm námięnić, wprzód wſpómnieć.
Precautionner. przeſtrzédz, dáć przeſtrogę.
Preceder, aller devant. poprzédzić, iść przodęm, celowáć. pryın wziąc.
Prêcher sz. *Prescher.*
Precipiter, głęboko wtrącić, z góry zepchnąć, ná dół ſtrącić, śpieſzyć zbytecznie.
precipiter une affaire. nagle co odbyć, názbyt nie rozmyśinie z czym pośpieſzyć.
precipiter. u Chimików znáczy. *reduire une mixte en poudre, par le moyen d' un dißolvant.* rzecz iákąkolwiek w proſzek obrócić.
Predeceder quelqu' un. śmiercią kogo poprzédzić, wprzód umrzéć niż kto.
Predeſtiner, przeznáczyć, predeſtinowáć.
Predominer, górę wziąć, mocnieyſzym sie nád kogo ſtáć rząd nád kim wygráć.
Preferer, par ex: la vertu à la volupté, więcey ſzácowáć. *náp.* cnotę niż roſkoſz.
Prefire, irreg: iák *Faire* termin práwnych, *prescrire* álbo *determiner le jour pour comparoitre au jugement*, náznáczyć dzięń do ſądów.
Prejudicier. porter dommage. ſzkodę uczynić, záſzkodzić.
Premediter, wprzód o czym myślić, przodęm rozważyć.
Premunir, se premunir, opátrzyć sie przećiwko częmu, przygotowáć sie ná co, umocnić sie do obróny.

Prendre, irreg: *empoigner*, wziąć, uiąć, bráć, ł. poimáć, uchwycić.
prendre feu, záiąć się, zápalić się, *le lait se prend* álbo *se caille*. mléko się zsiada.
Preoccuper, *prevenir*. poprzédzić, záſtąpić, wprzód osieść.
un esprit préoccupé. umyſł poprzédzóny, czym inſzym nábity.
Preordonner, wprzód ſporządzić, przodęm porządek uczynić.
Preparer, zgotowáć, nágotowáć, przyſpoſobić.
Preposer, przełożyć, wprzód położyć, przekłádáć.
Presager, *signifier l' avenir*, przyſzłé rzeczy rokowáć, domyśláć się co się ma ſtáć, opowiedáć co się ma dziać.
Prescher, *faire une predication*, kázáć, kazánié prawić, kazánié mieć, ogłáſzáć, opowiedáć, publikowáć.
Prescrire, irreg: iák *ecrire*, *ordonner*, náznáczyć, poſtánowić, preſkribowáć.
prescrire. u práwnych znáczy, przes dzierżáwę długą ál o przes używánié, y przes zwyczay, nábyć práwá do czego.
Presenter, *offrir*, prezęntowáć, ukázowáć, ofiárowáć.
se presenter, obecnym bydź, prezęntowáć się.
Preserver quelqu' un, *de quelque mal*. záchowáć kogo od lichá iákiégo, brónić od złégo.

Presi-

Presider, prezydowáć, piérwſzym bydź.
Pressentir, irreg: iák *sentir*, przeczuć, przodęm poznáć, ſpodzéwáć się.
Presser, nalegáć, náciſkáć, wyciskáć, tłoczyć, wytłaczáć, ściskáć, przymuſzáć, przynaglác.
Pressoirer, *pressurer*, *presser la vendage*. winá tłoczyć, sok z grón wyciskáć.
Presupposer, wprzód uſtánowić, zá niewątpliwą rzecz uſtáwić, wprzód niż się co inſzégo zácznie.
Presumer, wielé o ſobie rozumiéć, dumnym być, miéć o kim porozumięnié, domyśláć się.
Pretendre à quelque honneur, ubiégáć się do honoru, pretęndowáć, pretęnſyą rościć.
que pretendent ces miserables? czego áffektuią ci biédácy?
Prêter, pożyczyć, dáć do używánia, wyświádczyć.
prêter son nom. powagę do czego przyłożyć.
prêter la main. podáć rękę, porátowáć.
prêter l' oreille. podáć ucho, wyſłucháć.
prêter serment. przysiąc.
Pretexter, *prendre pretext de justice*, udáć zá spráwiedliwą, zá prawdziwą.
Prevaloir, irreg: iák *valoir*, *surpasser*, przemódz, przeważyć, zwyciężyć.
Prevariquer, *user de collusion*, obłudnie postępowáć, nie ſzczérze poczynáć, obłudámi nádrabiáć, zdradą nádcżáwiáć.

Prevr-

Prevenir, irreg: iáko *venir, devancer quelqu' un*, poprzédzić.

Prevoir, irreg: iák *voir*, przodęm obaczyć, przed czásęm postrzegáć.

Preuver, sz. *prouver*.

Pri.

Prier, modlić sie, prosić, uprászáć, zápraszáć.

Primer, piérwszym bydź.

Primer quelqu' un, *anticiper*, piérwéy sie do kogo referowáć niż kto inszy, poprzédzić kogo.

Priser, szácowáć, táksowáć, czynić táksę, stánowić cęnę, ustánowić szácunek.

Priver, odrzéć, zábráć, złupić kogo z czego, odebráć co, priwowáć kogo z częgo, obnażyć.

Privilegier, uprzywileiowáć.

Pro.

Proceder, *agir*, *se comporter*, postępowáć z czym, spráwowáć sie, rządzić sie, pochodzić od czego.

Proclamer, obwołáć, rozwołáć.

Procurer postáráć sie, prokurowáć, bydź prokurátorem, stáráć sie.

Prodiguer, márnie trácić, głupio substáncyą rospraszáć.

Produire, irreg: iák *Duire*, wystáwić, zrodzić, wydáwáć, bydź sprawcą czego, stáwić ná świádectwo, cytowáć ná powagę.

Profa-

Profaner, z świętéy rzeczy uczynić pospolitą, sprofánowáć.

Proferer, *prononcer*, wymówić, wydáć głos.

Professer báwić sie czym, profitowáć co, professyą tráktowáć, bydź Professorem.

Profiler, z grubszá odrysowáć.

profiler d' or, niciámi złotymi nászywáć, złotęm tkáć.

Profiter, pożytkowáć, postępowáć, otrzymáć pożytek álbo postępek.

profiter de l' occasion, użyć okázyéy ná dobré.

Prognostiquer, *presager*, prognostykowáć, wieszczyć, domyśláć sie przyszłych przypadków, opowiádáć przyszłe tráfunki.

Prohiber, *faire prohibition*. zákazáć, dáć zákaz.

Projeter, *deliberer de faire*, *desiner*, wydáć projekt, pokazáć deliberácyą, odrysowáć.

Prolonger, odłożyć ná inszy czás, przedłużyć, odkładáć, przeciągáć, wzdłuż postáwić.

Promener, pociągáć kogo, prowádzić.

se promener, przechodzić sie.

Promettre, irreg: iáko *Mettre*, *faire promesse*, obiecáć, obiecowáć, przyobiecáć.

Promouvoir, irreg: iák *Mouvoir*, promowowáć, pomknąć, posunąć.

Proner, *divulguer*, ogłosić, rozniéść, uczynić publicznym.

Prononcer, *exprimer de bouche*, ustęm wyrázić, wymówić.

Pronostiquer, sz. *prognostiquer*.
Prophetiser, *predire*, prorokowáć.
Proportionner, proporcyą czynić.
Proroger, sz. *prolonger*.
Proscrire, irreg: iáko *ecrire*, *bannir*, wybá-nitowáć, wygluzowáć, wymázáć.
Prosperer, poszczęścić.
Prosterner, *abattre*, obálić.
Prostituer, wydáć ná sztych, ná koszu zostáwić, w szydérstwo wdáć.
Proteger, bronić, rátowáć.
Protester, czynić protestácyą, protestowáć się, oświadczáć się.
Provenir, irreg: iáko *venir*, *proceder*, bydź zrodzónym, pochodzić z czego.
Provigner, *faire de provins*. mácice winné sádzić.
provigner un serment, odcinek winny wsádzić.
Provoquer, *inciter*, wzbudzić, wyzwáć, pozwáć, podbudzić.
Prouver, próbowáć, doświadczáć, potwiérdzić, obiáśnić.
Psalmodier. psálmy śpiewáć.
Publier, *divulguer*, publikowáć, obiáwić, rozgłosić, rozwołáć, ogłosić.
Puir, irreg: *etre puant*, *sentir mauvais*, śmiérdzieć, cuchnąć.
Puiser, czérpáć, dobywáć, wyimowáć.
Pulveriser, zemleć, ná proch zetrzéć.
Punir, karáć, skaráć.

Pur-

Purger, oczyścić, ochędożyć, spurgowáć, wyczyścić.
Purifier, czystym uczynić, oczyścić.
Putrefier, zgnoić, nádgnoić.

Q.

Quadrer, *convenir*, przystać, przyzwoitym bydź.
Quadrupler, czworáko pomnożyć.
Qualifier, *specifier une chose*, specyfikowáć iáką rzecz, wyrázić ią w klar.
qualifier quelqu' un, *lui donner des titres*, & *des qualités*, przydáć kómu tituł y honor.
Quarrer, sz. *Carrer*.
Quereller quelqu' un, rozdráżnić kogo, wádzić się z kim, pozywáć kogo.
Querir, szukáć, wyszukáć, przywołáć, zwabić, sprowádzić.
Questionner quelqu' un, *lui faire des questions*, zárzucáć kómu pytánia, zádawáć kwestyę.
Quêter, *faire la quête*, żebráć, żebráctwem się báwić, męndikowáć publicznie.
Quintessentier une chose, piątą istotę z rzeczy wyprowádzić, rozdzielić w czym początki z których było złożóné.
Quinter ses heritages, piątą część dziedzictwá oddzielić.
Quitter, *ceder quelque chose*, ustąpić czego, opuścić co.
Quoter, sz. *Citer*.
Quotiser, sz. *Cotiser*.

Ra-

R.

Ra.

Rabaisser, *abaisser*, zniżyć, poniżyć, spuścić.
Rabatre, odbić, zwolnić, subtrákcyą uczynić.
R' *abiller* álbo *r' habiller*, *racoutrer*, opráwić, połatáć.
r' habiller un os demú, kość wywinióną wstáwić ná swoié mieyscé.
r' habiller une faute, występku nádgrodzić, popráwić sie.
Raboter, hyblowáć, ostrugáć drzewo.
Rabrüer *quelqu' un*, ostro sie kómu stáwić, nie ludzko sie z kim obyść, wzgárdzić kogo pátrzęnięm, odpędzić od siebie, odnęcić.
Raccommoder, odnowić, *náp:* przyiaźń, suknią, budynek. &c.
R' *accorder*, przyiaciół pogniéwánych zgodzić.
R' *accoupler les chiens*, rozsworowáné psy znowu postorowáć.
Raccoutrer, sz. *raccommoder*, álbo *r' habiller*.
Raccourcir, sz. *racourcir*.
Raccoutumer, do dawnégo zwyczáiu powrócić.
Rachetér, odkupić, wykupić.
Racler, skrobáć, gárbowáć.
R' *acommoder*, sz. *raccommoder*.
Raconter *une chose*, powiedáć, nárrácyą czego czynić, wypowiedzieć, udáwáć, twiérdzić.
Racourcir, skrócić, ukrócić.
Racoutrer, sz. *raccoutrer*. **Rade-**

Radoter, száleć, zgłupieć, oszáleć, od rozumu odyść, zápomnieć sie.
Radouber, opráwić, połatáć.
Radresser, sz. *redresser*.
Raduiser, sz. *raviser*.
Raffermir, potwierdzić, umocnić, ustánowić.
Raffiner, wypolerowáć, wysubtilizowáć.
Rafler, *emporter tout*, zábráć, porábowáć.
Rafraichir, ochłodzić, odświeżyć, posilić.
Rajeunir, odmłodnieć, y odmłodzić.
Railler *quelqu' un*. *gausser & rire*. żártowáć z kogo, náśmiéwáć sie, szydzić, drwić.
Railler *de bonne grace*, pięknie żártowáć, przystoyné żárty stroić.
Raire, sz. *raser*.
Raisonner, rozumęm sie rządzić, árgumentá formowáć, rozumnie diszkurowáć, disputowáć.
R' *ajuster*, sz. *r' accommoder*.
Ralentir, *rendre lent*, zwolnić, zátępić, pofolgowáć.
R'aliter, *se raliter*, w recydiwę choroby wpáść, znowu záchorowáć, znowu ná łoszko upáść.
R' *allumer*, znowu záswiécić, znowu podniécić, znowu roziarzyć.
R' *amaigrir*, znowu schudzić.
se ramaigrir, znowu schudnąć, schudnieć.
Ramander, popráwić, skáráć.
ramander de l' or, *le raffiner*, przepolerowáć złoto.

Ramaßer, *reünir*. zebráć do kupy, zgromádzić.
Rambourser, sz. *rembourcer*.
R' amener, álbo *remener*, odprowádzić, przyprowádzić, náwieść, náprowádzić.
Ramentevoir, irreg: iák *voir*, *remettre en memoire*, przypomnieć, wspomnieć, námięnić.
Ramer, *tirer à la rame*, wiosłęm robić, płynąć ná státku o wiosłách.
ramer à vau-l' eau, po wodzie płynąć.
ramer à contre mont, pod wodę płynąć.
R' amollir, znowu odmiękczyć, zmiękczyć, sfolgowáć.
se r' amollir. zmięknieć, zwolnieć.
Ramonner une cheminée, kòmin wyciéráć.
Ramper, czołgáć sie.
Rancir, *se rancir*. pleśnieć.
Rançonner un prisonnier, szácowáć niewolniká.
Rançonner quelqu' un. gwałtem z kogo kubánę bráć, zdziéráć kubánę.
Rangaigner une épée, száblę álbo szpadę do pochew włożyć.
Ranger, ustáwić porządkiem, porządek uczynić, sporządzić.
Rangreger, sz. *rengreger*.
Ransonner, sz. *rançonner*.
Ranvier, sz. *renvier*.
Raper, dospáć.
Rapetaßer un habit, suknią opráwić, połatáć.
Rapiner, wydziérstwęm sie báwić, wydziéráć, zbóiectwęm sie báwić.

Rapie-

Rapiecer, łatáć, łáty przyszywáć, połatáć stárzyznę.
R' appeller, názad wezwáć.
r' appeller en memoire, ná pámięć przywieść, przypómnieć, wspómnieć.
R' apointer. álbo *rappointer*, do godności przywrócić, ná dawnym honorze álbo dawnéy iurisdikcyéy osádzić.
Rapporter, odnieść, otrzymáć, zmiérzyć intencyą do czego, mieć relácyą, referowáć, mieć podobięństwo.
R' approcher. *se rapprocher de quelque lieu*, zbliżyć znowu do iákiégo mieyscá, powrócić ná iákié mieyscé.
R' aquiter, *se raquiter de ses pertes*, odyskáć swoié zguby, odzyskáć strátę.
Raser, golić, nisko strzydz. zgolić, zgruntu obálić, z ziemią co zrównáć.
raser la côte, *le rivage*, sz. *cottoyer*, mówi sie téż *raser* o kóniu, który zęby wyrównał, to iest znák że nie młody.
raser le tapis, mówi sie o kóniu, który przednimi nogámi zágrábuie o ziemię, to iest nie dobrze ich podnosi.
Raßasier, násycić.
R' aßembler. znowu zgromádzić, kòmpánią sprowádzić, schadzkę uczynić znowu.
R' aßeoir. *se raßeoir*, *s' aßeoir derechef*, znowu zásieść, usieść ná powtórki.
R' aßeurer, álbo *raßürer*, strwożónego upewnić, ostrachánego znowu ubespieczyć, wrócić bespieczęństwo wylekłemu,

Rateler du foin, grabáć śiano, grábić.
Ratifier, potwierdzić, utwiérdzić.
Ratißer, *racler*, wyſkrobać, zeſkrobáć, ſkrobáczką zbiérać.
R' atraper, *r' atteindre*, *atteindre une seconde fois* powtórnie doſtąpić, znowu czego doyść, ná powtórki sie dochrapáć.
R' attacher, znowu przywiązáć, znowu złączyć.
R' atteindre, irreg: iáko *Teindre*, sz. *r' attraper*.
Ravager, *faire du ravage*, pustoszyć, burzyć.
Ravaller, *rabbaiſſer*, *mépriser*, zniżáć, gárdzić, pokorzyć, poniżáć.
Ravaßer, sz. *revaßer*.
Ravauder, *radouber de vieux habits*, ſtáre ſuknie łatáć, opráw áć.
Ravigourer, poſilić, pokrzepić, oświéżyć, siły przywróćić, odżywić.
Ravir, *enlever de force*, porwáć, wydrzéć, gwałtęm wziąć.
ravir en admiration, do podziwięnia wzbudzić.
ravir de joye, bárzo cieszyć.
ravir d' etonnement, do podziwięnia przywieść.
ravir, *causer d' extase*, *& raviſſement*, do zápomnięnia sie przywieść.
R' aviser, *se raviser*, *changer avis*, odmięnić zdánié.
Ravitailler, odżywić, żywności dodáć.
R' avoir, *recouvrer*, odyſkáć, odebráć, wziąć názad, znowu toſz ſámo mieć.
Rayer, *faire des rayes*, linié robić, przepłátáć liniámi. náp: *un papier rayé*, pápiér poliniowány, *du tafetas rayé*, *des filets d' or*, táftá przerabiána liniámi złotymi. *un bois rayé des veines*, drewno żyłowáté, żyłámi przepłátáné.
Rayonner, *jetter des rayons*, promięńmi rzucáć.
Razer, sz. *raser*.

Re.

Notuy tu, iż ledwie które ieſt ſłowo we Fráncuſkim, którémuby ſię nie mogłá przyrzucić pártykułá *Re.* która w tęn czás znáczy po polſkié *znowu* álbo *ná powtórki*. káżdé tedy ſłowo ſkłádáné z téy pártykuły, toż znáczy co y proſté, przydáiąc pártikułę *znowu*. náp: *bâtiser* krzcić, *rebâtiser* znowu krzcić. Ieſt iednák niemáło ſłów proſtych záczynáiących sie od téy pártikuły, któré nie znáczą *znowu*, ále ich znáczęnié wyraża sie tu niżéy. náp: *recevoir*, *refuser*. y inszé. Składáné záś z pártikuły *re*, mogłyby sie y nie pisáć w dikcyonarzu, gdyżby się ich znáczęnia łátwo domyślić z proſtych, iednák sie kłádą, dla tego, áby Tyrónóm ułatwić y pokazáć, które ſą w używániu; których tu záś niemálz, nie życzę ich formowáć, ále sie bez nich obchodzić, ogáduiąc to inszymi fráſtykámi, póki gotowych od dobrych Fráncuzów nie zrozumiész, ábyś co nie przyſtoynégo nie uformował.
Réadjourner, sz. *adjourner*, przyday *znowu*.

 Réa-

Réadopter, sz. *adopter*. znowu przyſpoſobić.
Rebaiser, znowu cáłowáć.
Rébaptiser, sz. *Rébâtiser*.
Rébâtir, znowu budowáć.
Rébâtiser, znowu chrzcić.
Rebattre. znowu kuć, bić.
Rebaudir les chiens avec le son du Cor. trąbką psów do ochoty wzruſzyć, rozochocić. ztąd sie mówi *un chien rebaudy* pies weſoły.
Rebeller, *se rebeller*, *se revolter*. rebellią czynić. z poſłuſzęńſtwá sie wyłęmowáć.
Rebequer. ſprzéczáć sie, swárzyć sie, sprzeciwiáć sie mową, niewſtydliwie gębowáć, wádzić sie sprośnie.
Rebiner une vigne, winnicę powtórnie kopáć.
Reblanchir, znowu bielić.
Rebondir, odſkákowáć, odbiiáć sie.
Reboucher, *emouſſer*, zátępić, tępym uczynić.
se reboucher, zátępieć.
Rebouquer, *ceder*, uſtąpić, poddáć sie, podleść.
Rebourgeonner, znowu pąpić.
Rebourser, *relever le poil du drap à tondre*, znowu poſtrzygáć.
Rebrouiller, sz. *rabrouiller*.
Rebouiller, znowu sie wádzić, kłócić, háłáſáć.
Rebrouſſer chemin, wrócić sie do drógi.
Rebuter, odpędzić, odgónić, wzgárdzić, odnęcić, odſtráſzyć, odrázić, zrázić.
Recapituler, krótko powtórzyć, krótkie zebránie długiey mowy uczynić.

Receler un larron, álbo *un larcin*. złodzieiá álbo złodzieyſkie rzeczy przechowywáć.
se receler, ukrywáć sie.
Recevoir, odebráć, przyiąć, zebráć.
Rechaper, sz. *reschaper*.
Recharger, *donner charge de nouveau*, znowu roſkazáć, powtórnie dáć ordynáns, znowu obciążyć, znowu náłádowáć.
recharger l' ennemi, powtórnie ná nieprzyiacielá uderzyć.
recharger son arquebuze. znowu nábić ſtrzelbę.
Rechaſſer, znowu polowáć, gónić znowu.
Rechauffer, odgrzáć, znowu rozgrzáć.
Rechauſſer, okopáć, groblą obſypáć.
Réchoir, irreg iák *Cheoir*; znowu upáść.
Rechercher, znowu ſzukáć.
Rechigner, gniew po ſobie pokázowáć.
Rechoir, sz. *recheoir*.
Recidiver, znowu wpáść.
Récindrer, sz. *rescindrer*.
Reciproquer, *user de reciproque*, *rendre de reciproque*, wzáiemność oddáć, recyprokowáć.
Reciter, *dire par coeur*. mówić ná pámięć.
Reclamer, *appeller avec reclam* wywoływáć, powabiáć, wabić, zwoływáć.
reclamer, *implorer*, wzywáć, upraſzáć.
reclamer son vaſſal, o poddánégo sie upominác.
reclamer, *s' opposer*. ſprzeciwiáć sie, opiéráć sie, niedopuſzczáć czego.
Reclamper, náp: *un mat qui eſt rompu*, zklámáć.

mrowáć, klámrámi zbić, *náp:* máſzt złąmány.
Recognoitre, sz. *reconnoitre.*
Recoigner les ennemis, wpędzić nieprzyiacielá, nápędzić nieprzyiacioł do kątá.
Recoler des témoins. les confronter derechef, znowu świádków exáminowáć.
Recolliger, *se recolliger*, sz. *recueillir.*
Recommender, zlécić, zálécić.
Recommencer. znowu záczą́ć.
Recompenſer quelqu' un, ukontentowáć kogo, nádgrodzić kómu.
Reconcilier, pogodzić, przeprosić.
Reconduire, irreg: iáko *Duire*, odprowádźić, nazad wprowádzić.
Reconforter- zmocnić, porátowáć, posilić.
Reconnetre, álbo *reconnoitre*, irreg: rozeznáć, wdzięczność uczynić.
se reconnetre, revenir à soy, obaczyć sie, przyść do siebie.
Reconnoitre, sz. *reconnêtre.*
Reconvenir, irreg: iák *venir* termin práwny, rekonwencyą uczynić, wzáiemnie pozwáć, o tęſz spráwę o którą ieſt kto zápozwány.
Recoquiller, w obłąk zwinąć, zágiąć, pokędzierzáwić.
Recoudre, irreg: iák *Coudre*, odſzyć, znowu ſzyć.
Recouper, znowu odcináć, powtórnie rąbáć
Recourber, znowu ſkrzywiáć, schyláć, náginác.
Recou-

Recourir, irreg: iák *Courir*: znowu sie udáwáć, uciekáć sie do kogo.
Recouvre les prisonniers, ou le bagage des mains des ennemis, odyſkáć bráńców y ſprzęt woyſkowy z rąk nieprzyiacielſkich.
Recouvrer, odyſkáć, odebráć.
Recouvrir, irreg: iák *Ouvrir* znowu nákryć.
Recreancer, *recroire*, *delivrer*, wyzwolić, wykupić z záſtawu.
Recréer, ucieſzyć, posilić, posiłek uczynić.
R' ecrire, irreg: iák *ecrire*, odpisáć, dáć odpis.
Ré croire, irreg: iák *croire*, záſtaw wykupić, uwolnić rzecz záſtáwną.
Recroiser, znowu ná krzyż przebiéc, przedrzéć sie przes co poprzék.
Rectifier, náproſtowáć, do ſłuſzności przyprowádzić, do rozumu nákierowáć, rektifikowáć.
Rectifier une liqueur, *diſtiller de nouveau les eſprits*. powtórnie diſtillowáć likwor, znowu przepaláć.
Recueillir, irreg: iáko *Cueillir*, *faire la recolte des fruits*, zbieráć owoce.
se recueillir. r' entrer en soy-meme. obaczyć sie, popráwić sie, umyſłu polepſzyć, zdánie w lepſzé odmięnić.
Recuire. irreg: iáko *Cuire*, znowu wárzyć, przywarzáć.
Reculer, *marcher à reculons*, uſtępowáć, umykáć sie, cofáć sie, oddalić, ſpoźnić.
un pays bien reculé, kráiná bárdzo odległá, oddálona.

Recuser.

Recuser, nie przyiąć, odrzucić, wymówić sie, nie pozwolić ná co.

Redemander. znowu prosić, názad chcieć odebráć, prosić o oddánié názad.

Redevenir, irreg: iáko *Venir*. ſtáć sie znowu, náp. *méchant* złym. *vertueux* cnotliwym &c.

Rediger, sz. *reduire*.

Redire, irreg iáko *dire*, znowu mówić, powtarzáć mowę.

Redonder sur quelqu' un. wylać ná kogo. náp. *du benefice* dobrodzieyſtwá. *de la faveur* łáskę. *la colere* gniew.

Redonner. oddáć dar, oddárowáć, oddáć co názad, odbić ſwoié.

redonner sur l' ennemi. sur le gibiet. uderzyć znowu ná nieprzyiacielá, znowu gónić zwiérzá.

Redouber, sz. *radouber*.

Redoubler. powtórzyć, znowu czynić, dwoiáko składáć.

Redouter, lękáć sie, obawiáć sie, báć sie, trwożyć sie.

Redreßer. ználaſzſzy *adreßer*, przyłóż pártikułę *znowu*.

Reduire, irreg: iáko *Duire*, odprowádzić, odwiéść, odwodzić, przywiéść, náprowádzić.

reduire à l' etroit, au petit pied, zgásić ánimuſz.

Réedifier, znowu budowáć.

Refaire, irreg: iáko *Faire*, *renouveller*, *retablir*; posilić, odnowić, ná nowé utwiérdzić. opráwić, podrátowáć, znowu czynić.

Refendre, *scier du bois de sa longueur*, łupáć, ſzczepáć, rozdziéráć. *náp*. drewno wzdłuż.

Refe er, *faire rapport*, odnosić, czynić relácyą. miéć relácyą.

referer ses actions à la gloire de Dieu. kierowáć ſwoié ſpráwy ku chwale Bożéy.

Refermer, znowu zámknąć.

Refi cher, *ou rejointoyer les aßises*, zátkáć ſpáry *náp*: w murze wapnęm.

Refier, *se refier*. powtórnie ufáć.

Reflechir, odbić, náp. *les rayons du soleil se reflechißent*. prómięnie ſłoneczné sie odbijáią.

se reflechir, obaczyć sie, reflektowáć sie.

Refleurir, znowu kwitnąć.

Reformer, *remettre en sa premiere forme*, reformowáć, wprowádzić w dawną formę.

Refouler, *la mer refoule*. morzé odpływa.

Refourbir, znowu polerowáć.

Refrener, *reprimer ses appetits*, uśmiérzyć chciwości, umortifikowáć áppetit.

Refrigerer, *refroidir*, ochłodzić, oziąbić.

Refrogner le visage. *se refrogner*, twarz zmárſzczyć.

Refugier, *se refugier*, uciéc sie ná bespieczęńſtwo.

Refuir la peine, irreg: iák *Fuir*, pracéy sie chrónić.

Refuir sur soy, wrócić sie do piérwſzych śládów.

Refu-

Refuser, przéczyć, nie pozwaláć.
Refuter, kássowáć, refutowáć.
Regagner, odyskáć.
Regaillardir, *rejouir*, uweselić.
Regaler, *traiter magnifiquement*, *faire festin*, bánkietowáć, páńsko częstowáć, obdárowáć.
Regaler, *user du droit de regale*, kádukiem czego dostáć.
Regarder, záp átrowáć sie, mieć wzgląd.
Regenerer, odrodzić, znowu zrodzić.
Regentor, *enseigner*, *gouverner*, *maitriser*, *faire le maitre*, rządzić, rosporządzáć náukę, regentem bydź, pánowáć, prezydowáć.
Regimber, *ruer des pieds de derriere*, wiérzgáć, zádnimi nogámi rzucáć, sprzeciwiáć sie, odpór dáwáć.
Regler, miárkowáć, sporządzáć.
regler du papier, pápiér rigowáć.
Regner, *etre Roy*, królowáć, bydź królem.
Regorger, *étre plein jusqu' à rendre gorge*, obieść sie, obezrzéć sie, nápełnić sie, áż do womitowánia, womitowáć.
la riviere regorge, álbo *deborde*, rzéká wylewa.
Regrater un habit, stárą suknię wychędożyć.
Regrediller les cheveux, włosy zwijáć, kręcić, trefić, kędzierzáwić.
Regreter une personne absente, prágnąć osoby nie przytomnéy.

Reguin-

Reguinder, *ce sont les oyseaux qui reguindent*, ptaki sie w gorę iák piorun szybko wybijáią.
Rehabiliter, znowu sposobnym uczynić.
Rehaußer, podwyższyć, podnieść, wsławić.
Rejaillir, odskákiwáć, spływáć, spadáć, náp. *le des-honneur rejaillit sur les amis*, infámia spada ná przyiacioły.
Rejetter, odrzucáć, odrzucić, zgónić ná inszégo. náp: *on rejette ordinairement la faute sur un autre*, pospolicie winę ná kogo inszégo zgániáią.
Rejetter, *produire de nouveaux jettans*, drugi raz pąpić.
les abeilles rejettent, pszczoły sie roią.
Rejeunir, sz. *rajeunir*.
Reinser, wymyć, wypłókáć.
Rëintegrer, w piérwszym stánie postáwić. náp: *l' honneur rëintegré*, honor przywrócony, w piérwszéy porze postáwiony.
Rejoindre, irreg: iák *Ioindre*, znowu złączyć.
Rejoüir quelqu' un, ucieszyć kogo, uweselić.
Rëiterer, powtarzáć, znowu czynić.
Relacher, sz. *relascher*.
Relancer la béte, *la jetter derechef hors de son fort*, zwiérzá znowu ruszyć z łożyská iego.
Relancer son adversaire, *le piquer virement par des paroles*, słowámi przerázić przeciwniká.
se relancer sur quelqu' un, wyuzdáć sie ná nowé przeciwko komu.
Relascher, *debander quelque chose*, wychełznáć, rospa-

Cc

rospasáć, sfolgowáć, odsforowáć, zwolnić, spuścić, odtęzyć, rospuścić, wypuścić.
relascher de son droit, ustąpić swégo práwá.
se relascher dans le repos, w próżnowániu znikczęmnieć, cále próżnowáć.
Relater, umówiónéy rękoymie odstąpić.
Relayer quelqu' un. bydź námiestnikiem zá kogo.
relayer les chiens, *c' est les lacher de relay*, psy wysworowáć, spuścić ze smyczy.
Releguer, oddalić, relegowáć. odesłáć.
Relever. podnieść, wywyżſzyć. dźwignąć, poddźwignąć, podwyżſzyć.
relever de quelqu' un, *être son vaſſal*, bydź kómu podległym, mieć od kogo depęndęncyą.
Relier, *lier derechef*, znowu wiązáć, przewiązáć.
Relire, irreg: iáko *lire*, znowu czytáć.
Reluire, irreg: iák *Luire*, znowu błyſzczeć. iáśnieć, świécić, błysnąć.
Remarier, znowu ożenić, y znowu zá mąż wydáć.
Remarquer, znáczyć, notowáć, postrzégáć, uważáć.
Remascher, znowu żuć, powtórnie másti-kowáć.
remascher dans l' esprit, znowu uważáć.
Rembarrer. *repouſſer*. *refuser*, odbić, odgónić, dáć odpór, skáſſowáć.
Remboiter un os dulogé, kość wyſzpócaną wstáwić, nábić. *Rembo-*

Rembourrer quelque chose, znowu siercią wy-tkáć, wysłáć, násłáć.
Rembourser, tęſz ſummę názad oddáć.
Rembucher, wrócić sie do łożyſzká, znowu sie wrócić do iámy.
Remedier, środek do pożądánégo końcá podáć. náp. *remedier à une maladie*, dáć skuteczné lékárstwá ná chorobę. *remedier à un mal*. uśmiérzyć iákié licho.
Remener, *mener derechef*, odprowádzić, znowu prowádzić.
Remercier quelqu' un, *de quelque bien fait*, *luy en rendre graces*, dziękowáć kómu zá iá-kié dobrodzieystwo, iemu oddáć dzięki.
Remesurer, odmiérzáć.
Remettre, irreg: iák *Mettre*, *retablir*, odesłáć, ná swoim miéyscu postáwić, náprowádzić ná piérwſzą inręncyą, ná drogę, wolą. &c. poiednáć, odpuścić, odkłádáć, rospuścić.
se remettre, powrócić sie, obaczyć sie.
se remettre à quelqu' un. spuścić sie ná kogo.
Remonter, znowu sie w górę udáć, znowu wsieść.
Remontrer, wyiáwić słusznie, wystáwić ná widok, dostátecznie álbo często pokázowáć.
Remordre, znowu gryść, kąsáć, zębámi ſzárpáć, odgryzowáć.
Remorquer un navire, ieden státek zá drugim uwiązawſzy ciągnąć.
Remparer, *fortifier des remparts*, obmurowáć, ufortifikowáć murámi.

 Rem-

Remper, sz. *Ramper*.

Remplacer, *mettre en sa place*, położyć co ná tym mieyscu gdzie przed tym było, álbo gdzie powinno bydź.

Remplir, *emplir de nouveau*, znowu nápełnić.

Remplumer, znowu nápełnić. náp. *les oyseaux se remplument*, ptaki znowu nábiéráią piérza.

Remporter, odniéść, otrzymáć, wſkóráć.

Remuer, z mieyſcá ná mieyſcé odmięnić, chwiać, trząść, kołysáć, pomiéſzać, zámiéſzáć.

Renaitre, irreg. iák *Naitre*, znowu sie urodzić.

Rencherir, zdrożyć, drogość uczynić.

Rencontrer, potkáć ná drodze, nátráfić sie.

se Rendormir, irreg. iák *Dormir*, znowu uſnąć.

Rendre, *restituer*, oddáć, przywrócić, wydáwáć, ſpráwowáć.

rendre gorge, womitowáć.

la riviere se rend, rzéká wpada.

rendre justice, uczynić ſpráwiedliwość.

rendre ame, umrzéć.

rendre conte, wyráchowáć sie.

rendre la bride, cuglów popuścić.

Renfermer, zámknąć, zákryć, otoczyć.

Renfler, nádąć, nádmucháć.

Renfoncer, to co znowu *enfoncer*.

Renfondrer, *se renfondrer*, termin málárski y budowniczy, odſtąpić, uſtąpić.

Renforcer, znowu zmocnić.

Renfrongner, *se renfrongner*, marſzczyć sie, iák sie twarz marſzczy.

Rengager, wywikłáć, odwikłáć.

Rengainer, *remettre dans le fourreau*, do pochef ſchowáć, wpochſy włożyć.

Rengorger, *se rengorger*, *se gonfler*, odąć sie, wydąć sie, nádąc sie.

Rengrainer la monoye, przebić monetę.

Rengreger, *augmenter un mal*, lichá przyczynić, poruſzyć złego, gorſzą biédę ſpráwić.

se rengrege, oboſtrza sie. *náp.* licho, choroba, &c.

Renier, wyrzékáć sie, odrzéc sie, wyrzéc sie, wypowiedzieć przyiaźń.

Renifler, nosęm wsiąkáć, przes nos w się wciągáć.

Renommer, ogłaſzáć, wychwaláć, ſławić, wyſławiáć, chwalić, opowiedáć chwalebnie, z chwałą wſpominać.

Renoncer à quelque chose, porzucić co, opuścić co, poniecháć czego.

renoncer pour mere, nieuznác zá mátkę, záprzéć sie iéy.

Renoüer, znowu węzły wiązáć.

renoüer amitié, odnowić przyiaźń.

renoüer une affaire decousüe, porzucóną ſpráwę znowu przedsięwziąć, poddźwignąć ią.

Renouveller, odnowić, ponowić.

Renserrer, zámknąc ná iákim mieyſcu.

Renter, intraty nádáć, dochody obmyślić.

Rentraire, iák *traire*, *coudre à couture toute couchée, plate & non apparente*, równo, y gładko szyć, ták żeby szwu nie znáć.

Rentrer, wniść názad, znowu wstąpić.

rentrer en soi-même, obaczyć sie.

Renverser, obálić, wywrócić.

Renvier, *rehausser*, sz. *encherir*.

renvier sur les plus habiles maitres, s' emporter sur eux, les surpasser, prześć naybieglejszych mistrzów, przewyższyć ich w náuce.

Renvoyer, odesłáć.

Repaitre, *prendre ou donner repas*, pokarmić, wziąć álbo dáć pokarm.

Répandre, *verser*, nálać, rozlać, rossypáć, rościągnąć, rozszérzyć, rozléwáć, wyléwáć.

Reparer, *mettre en premier état*, popráwić, opráwić, przyprowádzić do piérwszéy kluby, w dawnym stanie osádzić, nádgrodzić, restaurowáć.

Repartir, irre: iák *Partir*, *répondre*, odpowiedzieć, dáć replikę.

Répendre, sz. *repandre*.

Repenser, rozmyslać, znowu myślić.

Repentir, *se repentir de son peché*, obstuiącé, żáłowáć zá swóy grzéch.

Repercuter, *reflechir*, odbić náp. promienie sie odbijáią. *les rayons se repercutent*.

Reperdre, znowu zgubić.

Repeter, powtarzáć, upóminać sie swégo, odebráć swoie. *l' echo*

l' echo repete, ce qu' elle a oüy, echo sie odbija, echo odbiáie.

Repeuplir, záludnić znowu.

Repeupler, náp. *une vigne*, álbo *un verger*, nowo znowu zásádzić winnicę, álbo sad.

Répiter, *donner repy à son debiteur*, pofolgowáć dłużnikowi, dáć mu odetchnienié.

Replacer, ná dawnym mieyscu osadzić, ná dawné mieyscé powrócić.

Replancher *une maison*, nowé piętrá zbudowáć.

Replanter, znowu wszczépić.

Replier, ználazszy *plier* przyday pártykułę *znowu*.

Repliquer, *contredire*, *refuter*, replikowáć, sprzeciwiáć sie, przéczyć, odbijáć, nie pozwaláć, refutowáć.

Repolir, znowu polerowáć.

Répondre, odpowiedáć, dáć odpowiédź, dáć respóns, odpisáć, stosowáć sie.

repondre álbo *cautionner pour quelqu' un de quelque chose*, ręczyć zá kogo w czym álbo o co.

Reporter, przenosić.

Reposer, położyć, opiéráć, oprzéć, złożyć ná składzie.

se reposer, położyć sie.

se reposer sur quelqu' un, spuścić sie ná kogo.

Repousser, odgónić, odepchnąć, umknąć, odemknąć ná inszé mieyscé, znowu sie pąpić.

Re-

Reprendre, irreg: iák *Prendre*, *tanser*, *corriger*, karáć, ſtrofowáć, łáiáć.
reprendre. *prendre une autre fois*, znowu wziąć, znowu przyiąć, odyskáć.
Representer *quelqu' un*, reprezentowáć kogo, bydź namieſtnikiem czyim.
representer ses contes, przyczyny ſwoie pokázowáć, wydáwáć.
representer l' état de quelque chose, pokazáć ſtąn iákiéy rzeczy, wyrázić go.
representer quelque chose, wyrażáć co, zdáwáć sie iák co inſzégo. náp. *cet etang represente la mer*, tęn ſtaw sie zdáie iák morzé.
Reprimer, náp *l' audace*, *la fureur*, *les efforts*, śmiáłość, zuchwáłość, zámyſły, przytępić, odbić, uśmiérzyć.
Reprocher, wyrzucáć ná oczy, gánić, zá złé poczytáć, wymawiáć kómu.
reprocher un témoin, odrzucić od świádectwá, nie przyiąć zá świadká.
Reprouver, *improuver*, potępić, odrzucić, ná potępienié skazáć, nie przyiąć.
Repudier *sa femme*, odrzucić żonę, rozwiéść sie z żoną.
Repugner, *contredire*, *s' opposer*, ſprzeciwiáć sie, przéczyć, niepozwaláć, niezgadzáć sie, bydź przeciwnym.
Repulluler, znowu sie pąpić, znowu sie rozwijáć.
Reputer, *eſtimer*, ſzácowáć, miéć w cęnie trzy-,

trzymáć w dobréy ſtymie, miéć w reſpekćie, w poſzánowániu, w honorze, ſzánowáć, czcić.
Requerir, irreg: iák *Querir*, *demender inſtamment*, *exhiber*, *exiger*, usilnie prośić, z prożbą nálégáć, potrzebowáć, wyciągáć.
Resacrer, znowu poświęcić.
Resalüer, odwitáć, wzáiemnie witáć.
Resauter, odſkákiwáć, odtryſkáć, odbijáć sie.
Reschapper, sz. *echapper*.
Reschauffer, odgrzać, odlécić.
Rescinder, *annuler*, odciąć, zá nic poczytáć.
Rescourre, sz. *récourre*.
Rescrire, sz. *récrire*.
Reserrer, sz. *reſserrer*.
Reserver, *garder*, *mettre en reserve*, ſchowáć, záchowáć, zákryć, utáić.
reserver, *excepter*, odłączyć, excypowáć, wyiąć, odiąć.
Resider, *faire sa demeure ordinaire en quelque lieu*, miéſzkáć, zámiéſzkáć sie.
Resigner álbo *resiner son office*, rezygnowáć, puścić urząd, opuścić funkcyą.
resigner à son ami, ſpuścić ſwęmu przyiaćielowi.
Resjoüir, sz. *réjoüir*.
Reſiſter, dáć odpór, odeprzéć kogo.
Resonner, *rendre le son*, brzmieć, wydáwáć wdzięk, brząkáć.
Resoudre, irreg: iák *Soudre*, *diſſiper une humeur*. nábrzmiáłość rozgnić, odwolnić, twárdość zmiękczyć.

Resoudre une difficulté, l' expliquer, rostrząsnąć trudność, ułatwić ią, obiáśnić.
Resoudre, determiner, postánowić.
se resoudre, odważyć się, ośmielić się.
Respandre, sz. *répandre.*
Respecter, honorer quelqu' un, luy porter respet, szánowáć kogo, czcić, poważáć, w poszánowániu mieć.
Respecter, avoir égard, mieć wzgląd.
Respirer, oddycháć, odetchnąć.
mówi się *il ne respire, que le lucre, que la vengeance, que &c.* nie czuwa tylko ná zysk, ná zęmstę, ná &c. to iest srodze prágnie zysku, zęmsty &c.
Resplendir, iáśnieć, błyskáć, świecić, świętnym bydź.
Respondre, sz. *répondre.*
Ressembler à quelqu' un, bydź podobnym komu, wyobrażáć kogo ná sobie.
Ressentir, irreg: iáko *sentir*, znácznie uczuć, pokazáć uczucie.
se ressentir de quelque chose, pokázowáć urázę z iákiéy rzeczy, mieć z czego żałość.
Ressentir quelque chose, wyrazáć álbo reprezentowáć co náp. *l' Epicure n' a rien, qui ressente l' academie.* Epikureiczyk niczym nie reprezentuie Akádemiey.
Resserrer, enfermer, zámknąć, skurczyć, związ ć, ścisnąć.
Ressortir, étre du ressort de quelque juge. mieć władzę áppellácyéy od iákiégo Sędzi.

Ressouvenir, irreg: iák *Venir*, wspomnieć, przypomnieć.
Ressusciter, sz. *resusciter.*
Ressuyer, sz. *essuyer.*
Restablir, sz. *rétablir.*
Restancher, sz. *rétancher.*
Restaurer, restaurowáć, znowu ustánowić, popráwić, połatáć.
Rester, étre de reste, pozostáć, bydź winien resztę.
Restipuler, wzáiemnie obiecáć.
Restituer, oddáć, znowu postánowić, restaurowáć, połatáć, do pierwszéy pory przywieść.
Restraindre, sz. *rétraindre.*
Restressir, sz. *rétressir.*
Resver, sz. *réver.*
Resulter, wyniknąć, wchodzić, nástępowáć, náp. *de toutes ces raisons il ne resulte autre chose, que &c.* z tych wszytkich przyczyn, nie wynika co inszégo, tylko &c.
Resusciter, retourner en vie, zmártwychwstáć, ożyć.
resusciter un mort, wskrzesić umárłégo, przywrócić żywot.
resusciter une querelle, ponowić zwádę, wzbudzić.
Rétablir, remettre en son premier état, znowu postánowić, przywieść do dawnéy pory, odnowić, popráwić, znowu wybudowáć.
Retailler, odciąć, odrąbáć, uciąć.

Rétan-

Rétancher, záſtanowić. náp: *le sang* krew.
Retarder, ſpoznić, opoznić, zátrzymáć, przytrzymáć.
Reteindre irreg: iák *teindre*, znowu fárbowáć, znowu fárbą nákropić.
Retendre, *tendre derechef*, znowu sie udáwáć, znowu ciągnąć.
Retenir, irreg: iáko *tenir*, zátrzymáć, zátrzymowáć, utrzymáć.
Retentir, odgłos wydawáć, odbrzmiewáć, brzmięnić oddawáć, dzwięk oddawáć.
Retirer, odciągáć, powracáć, wyprowádzić, cofnąć.
se retirer, odyść, wrócić sie, skurczyć sie, oderwáć sie, odsáczyć sie.
retirer à quelqu' un, *reſſembler*, bydź podobnym. náp. *cet enfant retire à son pere*, to dziécię podobné Oycu ſwęmu.
Retiſſer, znowu tkáć. *náp.* płótno, máteryą &c. iáko tkacz tka.
Retomber, názad wpadáć. náp. *ces injures retombent sur vous*, té krzywdy ná was znowu ſpadáią.
Rétondre, znowu poſtrzygáć.
Rétordre, z kiélku nici ſznurek skręcić.
Retorquer les raisons de son adversaire contre lui-même, rácyi przeciwnikowych zážyć przeciwko niému sámęmu, pobić kogo włáſnymi iego rácyámi.
Retoucher, *toucher derechef*, znowu tykáć.
Retoucher un poëme &c. exáminowáć albo przerabiáć wiérſze &c.
Retourner, *être de retour*, wracáć sie, wrócić sie, powrócić sie.
Retracter ce qu' on a dit, *se retracter*, *se dedire*. odwoływáć co sie rzekło, w gębę ſwoię bráć co sie powiedziáło, przywracáć kómu poſzárpáną ſławę.
Rétraindre, irreg: iáko *Ceindre*, przyciągnąć, ſciſnąć, przykurczyć, przykrócić.
Retraire un fond, irreg: iáko *Traire*, *le rachèter d' un etranger par un de parens*, rodowity grunt z rąk cudzych wykupić.
Retrancher, *rogner*, *diminuer*, odciąć, urónić, umnieyſzyć, zmnieyſzyć.
se retrancher, *se fortifier*, zmocnić sie, uſortifikowáć sie wáłámi, foſsámi, okopáć sie.
Retracer, ználazſzy *tracer* przyday pártykułę *znowu*.
Rétreſſir, skurczyć, zmnieyſzyć, zdrobnić, ściſnąć, uciąć, uiąć.
Retribuer, *rendre*, *recompenser*, oddáć, nádgrodzić.
Retrograder, wzad póść, cofnąć sie, cofáć.
Retrouſſer, zebráć, zwinąć, złożyć.
retrouſſer sa robe, ſuknie ná ſobie ugiąć, podgiąć. podwinąć ſukięn.
Retrouver, wynáléść, wyſzukáć.
Revancher quelqu' un, pomścić sie zá kogo, windikowáć krzywdę czyię.
se revancher, *riſpoſter*, *rendre la pareille*, oddáć zá ſwé, odedrwić, odżártowáć, wet zá wet oddáć.

Revaßer durant la nuit, nie módz ſpáć, noc bezſęnnie przetęsknić.
revaſer, *rever*, *songer en dormant*, ſny mieć, w ſpániu mieć widowiská, śnić sie.
revaßer, *songer souvant à quelque chose*, często o czym myśleć.
revaßer, *rever en veillant*, *songer à mille choses extravagantes*, myślić o wielu rzeczách niepotrzebnych, álbo niepodobnych.
Réveiller, obudzić, oczucić, wzbudzić, ponowić.
Reveler, *decouvrir*, odkryć, wyiáwić, deklárowáć, obiáwić.
Revencher, sz. *revancher*.
Revendiquer le domain aliéné, odsáczóne dobrá odzyskáć.
Revendre, irreg: iáko *Vendre*, znowu przedáć.
Revenir, irreg: iák *Venir*, *retourner*, powrócić sie.
revenir à soy, obaczyć sie, reflektowáć sie.
il revient de profit, ieſt pożytek, ieſt zysk, dochód, dochodzi. náp. *il ne m' en revient, que du deplaiſir*. nie mam z tego álbo nic dochodzi mnie z tąd, tylko nieukóntęntowánie.
sa maniere d' agir me revient fort, iego proceder mi sie podoba.
tout revient au même, wſzytko to iedno, wſzyſtko sie ſchodzi do tegóż, wſzyſtko sie w iedno zbiéga. *ce fru-*

it revient à son arbre, tęn frukt podobny do ſwégo drzewá.
Réver, *extravaguer*, od umyſłu odpáść, w rozumie pobłądzić, zápominác sie, śnić sie, myślić bárdzo.
Reverberer, sz. *reflechir*, *repercuter*.
Reverdir, odzielęnieć, znowu ząziélęnieć.
Reverer, *porter reverence*, czcić, ſzánowáć.
Revetir, irreg: iák *vêtir*, sz. *revêtir*.
Revêtir, znowu uſtroić, znowu odziać.
Revigourer, sz. *ravigourer*.
Revirer un vaißeau, *tourner sa course d' un autre côté*, okręt nákręcić, gdzie indziéy go obrócić.
Reviſiter, znowu náwiédzić, álbo odnáwiédzáć.
Revitailler, sz. *ravitailler*.
Revivre, irreg: iák *vivre*, ożyć.
Reunir, *rejoindre les choses ſeparées*, złączyć rzeczy rozłączóne, znowu ſpoić, ziednoczyć.
Revoir, irreg: iák *Voir*, znowu oglądáć.
se Revolter, *faire la revolte*, rebellią podnieść, rebellizowáć.
Revoquer, *r' appeller quelqu' un*, wezwáć kogo ná zad.
revoquer une loy, práwo skáſſowáć.
Réuſſir, wskóráć, dobry powód mieć, nádáć sie.
Rhabiller, sz. *rabiller*, *raccommoder*.

Ri.

Ri.

Ribler, nápáſtowáć kogokolwiek nádróżnégo, bić zpotkánia káżdégo.

Rider, zmárſzczyć, zwinąć.

Rimailler, trochę sie znáć ná wierſzách oyczyſtych, zrozumieć nieco iák wierſze rodowitego ięzyká kómponowáć, Rytmy Oyczyſtym ięzykięm bázgráć.

Rimer, rytmowáć, podobnymi kádęncyámi zákończáć.

Rioter, *avoir riote*, wádzić sie, kłócić sie.

Rire, irreg: śmiać sie

se rire de quelqu' un, náśmiéwáć sie z kogo.

appreter à rire, *s' exposer à la risée du monde*, wyſtáwić sie ná pośmiéchowisko ludzkié.

Riſpoſter, *donner la riſpoſte*, *se revancher*, wet zá wet oddáć, odcdrwić, odżártowáć, odbić.

Risquer, *hazarder tout*, *courir risque*, w wielkié sie niebeśpieczęńſtwo wdáwáć.

River *un clou*, zánitowáć goźdź, zátyglowáć go, przebiwſzy go przes co.

Je luy riveray les cloux, *je luy empecheray bien executer son deßein*, podbierę mu kopytá, to ieſt przypnę popręgów, álbo niedąm mu bydź ná tych godách, wyieżdżę go, utrę mu rogów, powięm mu paciérz, nauczę go w Kościele gwizdáć.

Ro.

Roder, mieyſcé iákié zbiegáć, okrążyć po nim.

Rogner

Rogner, odciąć, przeciąć, uciąć, odrąbáć.

Roidir, *rendre roide*, zátwárdzić, oſtrym twárdym tęgim nieużytym uczynić, oboſtrzyć. náp. *l' empois roidit le linge*, krochmal záteża prześciéradło.

se roidir, *bander toutes forces*, *s' opiniâtrer*, násádzić sie wſzytkimi siłámi, uprzéć sie.

Roigner, sz. *rogner*.

Rompre, zerwáć, potárgáć, porwáć, poſzárpáć, pokruſzyć, pogruchotáć, potłuc, przerwáć, wyłąmáć, złąmáć, roſtárgáć, podrzéć.

Ronfler, chrapáć.

Ronger, gryść, ogryść, pogryść, ogryzáć.

Rongner, sz. *rogner*.

Roter, rzygáć.

Rotir, piec *náp.* miéso ále ná chléb.

Roucouler, gruchotáć iák gołąb, grucháć.

Roüer, *contourner en roüe*, w koło wkręcić.

roüer un criminel, w koło wpléść złoczyńcę.

Rougir, *devenir rouge*, czérwięnieć, czerwónym sie ſtáć, czerwónośći nábywáć.

rougir de honte, wſtydzić sie, rumięnieć sie od wſtydu.

rougir quelque chose, poczérwięnić co.

Roüiller, *se roüiller*, *amaßer de la roüille*, rdzéwieć, zárdzéwieć.

Roüir, kónopie álbo lęn mácerowáć, moczyć.

Rouler, *tourner une roüe*, *ou autre chose*, toczyć koło, álbo co okrągłégo, obrácáć, kręcić.

Ee rouler

rouler du parchemin, &c. c' est le plier, zwiiáć párgámin. &c.

Roussir, *devenir roux*, żółtnieć, rusowácieć rusowátym sie ſtáwáć.

Ru.

Ruer, *jetter par terre*, o ziemię rzucić.

ruer, jetter les pieds de derriere, zádem rzucáć.

se ruer sur quelqu' un, obálić sie ná kogo.

Rugir, czerwienić śie, wſtydzić sie, rumienieć sie.

Ruiler *du mortier, ou de la terre graſſe*, ziemię piaſzczyſtą álbo tłuſtą mácerowáć.

Ruiner, obaláć, plowáć, niſzczyć, ruinowáć, puſtoſzyć.

Ruir, *rouir*, *detremper dans l' eau*, moczyć w wodzie, rozmoczyć, mácerowáć.

Ruiſſeler, płynąć, ſpływáć, odpływáć, odciékáć, ciéc.

Rumer, *rumer une carte, y tracer des rumes ou diametres des vents opposez*, ná kárcie żeglárſkiéy wiátry przeciwné odrysowáć.

Ruminer, żuwáć. myśleć usilnie,

Ruser, termin myśliwſki, nap. *le cerf ruse*, ielęń przeczuwſzy ſzczwaczów, oſtrożnie uchodzi.

S.

Sa.

Saccager, ſpuſtoſzyć, zruinowáć, ſplądrowáć, złupić.

Sacrer, poświęcić.

Sacrer *un Prêtre*, święcić ná Kápłáńſtwo. *un Roy*, poświęcić Królá.

Sacrifier, *faire un ſacrifice*, poświącáć ná oſiárę, ofiárowáć, czynić ofiárę.

Saigner *quelqu' un*, *luy ouvrir la veine*, *luy tirer du sang*, krew puſzczáć komu.

saigner à la langue, z języká krew puścić.

il saigne du nez, z nosá mu krew płynie, álbo niema ſercá, nie śmiáły.

saigner une foſſe, z foſſy wodę wypuścić.

Saisir, opánowáć, osieść, wziąć pod moc, záwoiowáć, podbić, pochwycić.

se saisir de quelque chose, opánowáć co.

étre saisi de maladie, de peur, de &c. bydź ogárnionym álbo zdiętym chorobą, ſtráchem &c.

Saler, *aſſaisonner avec du sel*, ſolić, záſaláć, oſolić.

Salir, *soüiller quelque chose*, oſzpecić co, poſmolić, pomázáć, pokaláć, zábrukáć, záſzpecić, opáskudzić *ou* popáskudzić, *mais ces deux mots derniers sont vilains, & inusités par les gens polis.*

Salüer, witáć, powitáć, przywitáć, pozdrawiáć, pozdrowić.

Sanctifier, *rendre saint*, *honorer les fêtes*, świętym uczynić, święcić świętá.

Sangler *un cheval*, koniá podpiąć.

Sangloter, ſzczkáć, ſzczkawkę mieć.

Santifier, sz. **Sanctifier**.

Saouler, násycić.

se saouler, opić sie, upić sie.
Saper une muraille, *aller à la sape*, mur podkopowáć, pod mur sie kopáć.
Sarcler les herbes, okopowáć ziołá, oplewiáć.
Saßer de la farine, mąkę siać, przesiewáć.
Satisfaire quelqu' un, irreg: iáko *Faire*, zá dosyć czynić kómu.
Saucer, *tremper dans la sauße*, w záprawie álbo w podlewie maczáć.
Savoir álbo *sçavoir* irreg: umieć, wiedzieć.
Savonner, mydlić, mydłęm nátrzéć, pomydlić, námydlić.
Savourer, *tâter*, *gouter*, smákowáć, kósztowáć, smáku próbowáć.
Saupoudrer une viande, záprawiáć potrawę.
Saußer, sz. *saucer*.
Sauter, skoczyć, podskoczyć.
Sauteler, podskákowáć, wyskákowáć.
Sauver, zbáwić, obrónić.
se sauver, uchrónić sie, uciéc, zbiéc, wymknąć sie, zbáwić sie.

Sc.

Scandaliser, zgorszyć, pogorszyć, zgorszęnie dáć.
Scarifier une tumeur, skárifikácyé czynić ná iákiéy nábrzmiáłości.
Sçavoir, sz. *savoir*.
Sceler, sz. *seeller*.
Scier, piłą trzéć, rznąć.

Secher, suszyć, wysuszáć.
se secher, schnąć, uszyć sie.
Seconder, *aider quelqu' un*, rátowáć, posiłkowáć, sekundowáć.
Secoüer, *ébranler*, strzepáć, trząść, trząsnąć, zátrząść, ná przykład kárétą, drzewęm. &c.
un cheval qui secoüe, kóń który trzęsie.
secoüer le joug de la servitude, strząsnąć álbo wyzuć, zrzucić iárzmo niewoléy.
secoüer quelqu' un, *le battre bien*, wytrzepáć kogo.
Secourir, *donner secours*, irreg: iák *Courir*, rátowáć, posiłkowáć, pomagáć, wspieráć.
Seculariser, po swieckiemu poczynáć, po swiátowęmu postępowáć.
Seduire, irreg: iák *Duire*. *surprendre quelqu' un*, *tromper*, záwieść, oszukáć, ná złé náprowádzic, do lichá pobudzić.
Seeller apposer le seau, przycisnąć pieczęć, zápieczętowáć.
Seicher, sz. *secher*.
Sejer le foin, łąkę kosić, trawę siéc.
Seigner, sz. *saigner*.
Seigneurier, *faire le seigneur*, pánowáć, z Páńská poczynáć, Pánęm sie czynić.
seigneurier un pays, opánowáć, albo rządzić iáką kráinę.
Sejourner, miészkáć nie máły czás.
Seller un cheval, kóniá siodłáć.

seller une cheville, wmurowáć hak, klubę.
Sembler, zdáwáć sie, widzieć sie. náp. *il semble aux ignorans, que les etoiles sont plus petites que la lune*, zdáie sie prostakóm, iż gwiazdy są mnieysze niż miesiąc.
Semer, siać, zásiać, posiać.
Semondre, irreg: ná wesele záprászáć.
Sener, *châtrer un pourceau*, wieprzká krásić.
Sententier, zdánié wydáwáć, dáć sentencyą, potępić zdániem.
Sentir, irreg: czuć, wąchać.
sentir bon, pachnąć.
sentir mauvais, śmierdzieć.
mówi sie *sentir quelque chose*, pachnąć czym. náp. *ces fleurs sentent le beaume*, te kwiáty pachną bálsámem. *sa conversation sent le sauvage*, iego kónwersácya trąci wsiakiem.
sentir mal de quelque chose, zle o czym trzymáć.
Seoir, irreg: siedzieć, usieść.
Séparer, odłączáć, oddaláć.
Sequestrer, sekwestrowáć, dáć pod straż, dáć do schowánia.
Serancer, náp. *du lin*, czochráć álbo czesáć, iáko czeszą len.
Serener, wypogodzić, wyiáśnić. *le ciel* álbo *l' air se serene*, wyciera sie ná pogodę.
Serpeger, *conduire un cheval en serpantant*, kóniá ták prowádzić áby ślad zmylić.
Serpenter, czołgáć sie iáko wąż, wężyká sie kręcić

une ri-

une riviere serpente, rzeká zakrętna.
Serper, termin márynárski, którégo záżywáią ná wyrażánié dobywánia kotfi, álbo uciekánia po morzu.
Serrer, *étreindre*, *preßer*. ścisnąć, ściskáć, gnieść, skupiáć, do kupy zgániáć, skurczáć, pościskáć.
serrer la porte, *la fermer*, zámknąć drzwi.
serrer les fruits de la terre, záchowáć frukta.
Sertir, *enchaßer*, násadzáć iák złotnicy, wpráwiáć. *náp.* diáment w złoto &c.
Servir quelqu' un, irreg: służyć kómu, usługiwáć, bydź sługą, bydź niewolnikiem.
servir à la meße, ministrowáć do mszéy.
servir le canon, nábić dziáło.
servir à boire, *à manger &c.* podáć pić, ieść.
servir de quelque chose, ważyć zá co. náp. *cela sert de pain*, to służy miásto chlebá, *de maison*, zá dóm, *de couteau*, zá nóż, *de rien*, zá nic &c.
se servir de quelque chose, używáć czego, zážyć czego.
Server, odsáczyć. náp. *pour l' amour de vous, je me sevrerai de ce plaisir*, dla miłości twoiéy odrzucę to ukóntentowánié.
sevrer un enfant, od piersi dziécię zostáwić.

Si.

Sier, sz. *scier*.
Sier un vaißeau, gwałtownie wiosłámi robić.
Siffler, *Huër*, kszykáć.
siffler quelqu' un, *huër*, wykszykáć kogo, wydrwić, zászydzić, wyśmiać.

siffler

sifler quelqu' un, *le chiffler*, *lui suggerer*, *ce qu' il doit parler*, podszeptowáć komu co ma mowić.
Signaler, náp. *son courage*, pokazáć swoię odwagę.
se signaler par quelqu' action, wsławić sie przez iáki uczynek.
Signer, *apposer son seing*. *le mettre*, podpisáć sie, nápisáć swoy znák, położyć go.
Signifier, oznáymić, dáć znák, znákiem bydź. náp. *ce mot ne signifie rien*, to słowo nie znáczy nic.
Siller, sz. *ciller*.
Silloner une terre, *y faire des sillons*, ziemię ná stáiánia podzielić.
Simboliser, sz. *symboliser*.
Sindiquer, sz. *syndiquer*.
Singler, pod wszytkimi żaglámi płynąć.
Siringuer, sz. *syringuer*.
Situer en quelque lieu, ustáwić ná iákim mieyscu, ułożyć, postáwić.

So.

Soigner quelqu' affaire, *en avoir soin*, mieć stáránié o iákiéy spráwie.
Soldoyer une armée, własnymi spezámi żołniérzá żywić.
Solenniser une fête, dzień święty solęnnizowáć, osobliwie uczcić.
Soliciter, sz. *solliciter*.
Solliciter, mozolić, przykrzyć sie, náprzykrzáć sie, nálegáć.

Som-

Sombrer une vigne, *une terre*. &c. *luy donner la premiere façon*, przywieść winnicę, ziemię, &c. do piérwszéy pory.
Sommeiller, rozespáć sie, drzymáć.
Sommer, *reduire diverses moindres sommes à une totale*, summowáć, skomputowáć, zebráć drobné summy w iednę.
sommer, *aßortir de comble*, zákończyć, dokończęnié uczynić
sommer, *faire instance*, práwá sie swégo upómnieć, o swoié sie domówić.
sommer le debiteur à payement, náciéráć ná dłużniká o dług.
sommer la garnison de rendre la place, deklárowáć kommęndátowi karánié, ieżeli fortece nie podda.
sommer quelqu' un de sa parole, upomniéc sie kómu słowá.
sommer, nápomnieć, upominác, przestrzégáć.
Sonder, próbowáć, doświadczáć, w głęb miérzáć, wyrozumiéwáć, tęntowáć, szpiegowáć.
Songer, sęn, to iest wyśnięnié mieć. *j' ay songé*, śniło mi sie.
songer à quelque chose, myślić o czym, vważáć co.
Sonner, *rendre son*, brzmieć, dzwięk wydáwáć, brzęczeć.
sonner une cloche, dzwónić.
sonner en tintant, w iednę stronę dzwónu bić.
sonner l' alarme, ná trwogę trąbić.

Ff

sonner

sonner la charge, do bitwy trąbić.
sonner boute-selle, wsiadánego trąbić. (tu.
sonner la retraite, dać trąbięnięm znák odwro.
sonner la meße, le sermon, &c. wydzwániáć ná Mszą, ná Kazánie. &c.
sonner quelque chose, ogłaszáć co.
Sophistiquer, obłudnie dyszkurowáć.
sophistiquer quelque chose, sfałszowáć co. náp. *le vin la drogue, &c.* wino, lékárstwo, &c.
Sorer des harangs, śledzie wędzić.
Sortir irreg: wychodzić, wyniść, wyść.
sortir l' effet, otrzymáć skutek.
Soubscrire, sz. *souscrire*.
Soubsigner, sz. *soußigner*.
Soucier, *se soucier*, trásowáć sie, stáráć sie, ciekáć, usilnie myśléć.
Soûcrire, podpisáć. irreg: iák *écrire*.
Souder, spoić, mówi sie to o złocie y o inszych metállách, o kościach złąmánych, o ránách. &c.
se souder, *se reprendre*, *se rejoindre*, zgoić sie, zróść sie.
Soudre irreg: rostrząsnąć, rozwiązáć, *náp.* qwestią, trudność, gadkę.
Souffler, *respirer*, odetchnąć, westchnąć.
souffler dans quelque chose, podmuchnąć co.
Souffleter, *donner des soufflets*, pogębkowáć, dáć w gębę, bić po gębie.
Souffrir, irreg: znosić, ciérpieć, wstrzymowáć, ściérpieć, znieść, wytrzymáć.
Souhaiter, *desirer*, żądáć, życzyć, prágnąć, pożądáć, áffektowáć. *Soüil-*

Soüiller, *salir*, zászpecić, posmolić, pokaláć, pomázáć, zmáze uczynić.
Soulager, pocieszyć, ulżyć.
Souler, sz. *saouler*.
Soulever, podnieść, podbudzić, podżégáć.
se soulever contre le Magistrat, przeciwko przełożónym rebellizowáć.
Souloir, wywietrzáłé, y irreg: mieć zwyczay. záżyi zá niego. *avoir coutume*.
Soûmettre, irreg: iáko *mettre*, poddáć pod moc.
Soupçonner quelqu' un, *avoir quelque soupçon*, mieć porozumięnie o kim, mieć suspicyą ná kogo.
Souper, wieczerzáć.
Soûpeser un fardeau podważáiąc ręką, zrozumiéwáć wagę álbo cięszkość rzeczy.
Soûpirer, *jetter des soûpirs*, wzdycháć.
soûpirer aprés quelque chose, *la desirer avec passion*, chciwie czego żądać.
Sourdre, irreg: *naitre*, *sortir*, pochodzić, bydź urodzónym, mieć z kąd początek urodzęnia, rodzić sie.
Soûrire, irreg: iák *rire*, uśmiécháć sie.
Souscrire, sz. *soûcrire*.
Soumettre, sz. *soûmettre*.
Soupeser, sz. *soûpeser*.
Soupirer, sz. *soûpirer*.
Sourire, sz *soûrire*.
Soußigner, podpisáć.
Soustraire, sz. *soûtraire*.
Soustenir, sz. *soûtenir*.

Soûtenir, irreg: iák *tenir*, utrzymowáć, wytrzymáć, podpiéráć, podeprzéć, bydź zdánia iákiégo.
Soûtraire, odiąć, uiąć, odsáczyć.
Souvenir, irreg: iák *venir*, *se souvenir*, wspómnieć.

Sp.

Specifier, ſpecifikowáć, wyrázić, wymięnić.
Speculer, uważáć, rozważáć.
Spolier, obnażyć, ogołocić.

St.

Stipuler, ręczyć, zákład uczynić, pod zákłádęm upewnić, kóntrákt uczynić. náp. *le mineur n' eſt pas obligé à ce, qu' il a promis en ſtipulant*, w opiece będący nie ieſt obowiązány do wypełnięnia tego, ná co sie obowiązał.
Stupefier, do zdumięnia przywiéść, dziw uczynić, zdumiałość ſpráwić.
Styler, *dreßer quelqu' un*, *le façonner à quelqu' chose*, wpráwiáć kogo, wciągáć, wuczáć, wezwyczáiáć do czego, zwyczáić, ſpoſobić, ukłádáć kogo.

Su.

Subdeleguer, ſubdelegatęm czynić, námieſtnictwo zlécić.
Subhaſter, *mettre à l' encan*, dáć co przedáwáć publicznie przez aukcyą.
Subir, *accepter une choſe facheuſe*, przyiąć ná się rzecz iáką uprzykrzóną.
Subjuguer, podbić, záwoiowáć.
Subli-

Sublimer les mineraux, termin chimiczny, metalle ognięm diſtillowáć.
Submerger, topić, utopić, zátopić.
Suborner un temoin, fałszywégo świádká ſtáwić *un accuſateur*, podbudzić kogo do niewinnego udánia.
Subroger quelqu' un en place d' un autre, *ſubſtituer*, nádctáwić kogo ná mieyſcé inſzégo.
Subſiſter, utrzymáć sie, bydź przes się, mieć ſwoię iſtotę. náp. *l' ame peut ſubſiſter hors du corps*, duſzá może bydź przes się bez ciáłá.
Subſtituer, sz. *ſubroger*.
Subtiliser une matiere, *la traiter ſubtilement*, ſubtelnie o iákiéy máteryéy tráktowáć, dowcipnie ią roſtrząsáć.
Subtiliſer, wypolerowáć. náp. *la meditation & la diſpute ſubtiliſent l' eſprit*, uwagá y ſprzéczká álbo diſputá poleruią dowcip.
Subvenir, irreg: iák *venir*, rátowáć, posiłkowáć, ná rátunek przybywáć.
Subvertir, obálić, wywrócić.
Succeder à quelqu' un, bydź po kim náſtępcą, bydź ſukceſſoręm, náſtępowáć po kim, iść zá czym.
Succeder, *reuſſir*. wſkóráć, zyſkáć, nádáć sie,
Succer, sz. *sucer*.
Succomber ſous le fardeau, *ſous l' adverſité*, *&c.* nie wytrzymáć cięzaru, przeciwności &c. upáść pod cięzarem &c.
Succrer, *confire au ſucre*, *mettre du ſucre*, ſmázyć

żyć w cukrze, cukrowáć, pocukrowáć.
Sucer, ſsáć, wyſsáć.
Suer, potnieć, pocić sie.
Suffire, irreg: iák *Faire*, wyſtárczyć, wydołáć, podołáć, náſtárczyć, rádę dáć.
mówi sie *il ſuffit, c' eſt aſſez*, dość tego, dość ná tym.
Suffoquer, étouffer, zátłumić, zádusić, udusić, zágnieść.
Suggerer, podſzepnąć, námówić, dodáć.
Suivre, irreg: náśládowáć, náſtępowáć álbo náſtąpić zá kim, iść zá kim.
Supplanter, dołki pod kim kopáć, zdrádę pod kim czynić.
Suppléer, ce qui manque, álbo *à ce qui manque*, nádgrodzić to czego chybia.
suppléer pour un abſent, nádgrodzić zá nieprzytomnégo.
Supplicier un criminel, ſkaráć złoczyńcę.
Supplier quelqu' un, ſupplikowáć komu.
Supporter, sz. *ſouffrir*.
Suppoſer, podrzucić, podłożyć. *náp.* dziécię, teſtáment do podpiſu, álbo inſzy ſkrypt fałſzywy.
ſuppoſer, preſuppoſer une choſe comme certaine, accordée, trzymáć iáką rzecz zá pewną, zá zgodliwą.
Supprimer, poderwáć, ſkryć, ſkáſſowáć, znieść, zepſowáć, zágubić.
Suppurer, reſoudre en pus, w ropę obrócić, ſuppurácyą uczynić.

le ſang

le ſang arrêtté ſuppure, krew nie biegáiąca w ropę sie odmięnia.
Supputer, sz. *Conter*, *Calculer*.
Surcharger, charger trop, obciążyć, przełádowáć.
Surcroitre, irreg: iak *Croitre*, nádróść, przyróść, przybydź.
Surdire, irreg: iák *Dire*, nád tákſę poſtánowić drożéy.
Surdorer, pozłocić, złocić, dáć pozłotę.
Surfaire, irreg: iáko *faire*, cęnić názbyt drogo, górną cęnę záczynić.
Surgir au port, przybić do brzegu.
Surhauſſer, hauſſer par deſſus l' ordinaire, nád zwyczay co podnieść.
Surmener un cheval, l' outrer d' un travail exceſſif, ſrodze zmordowáć kóniá.
Surmonter, ſurpaſſer, zwyciężyć, przecelowáć kogo.
Surnager, po wiérzchu płynąć, ſpływáć.
Surnaitre, irreg: iáko *Naitre*, ná oſtátku sie urodzić.
Surnommer, przydáć názwiſko poźnieyſzé do piérwſzych.
Surpaſſer, sz. *surmonter*.
Surprendre, irreg: *prendre à l' impreveu*, zdrády álbo nagle, nieſpodzianie nápáść, zdrádą opánowáć.
Surroger, sz. *ſubroger*.
Surſemer, *ſemer deſſus*, nádsiać, siać powierzchu, nádsiewáć.
Surſeoir, irreg: iák *Seoir*, uſpokoić sie od

czego,

czego, poprzestáć od czego, zátrzymáć sie od czego.

Survendre, nád słuszność drożéy przedáć.

Survenir, irreg: iáko *Venir*, *arriver à l' improviste*, niespodzianie nádyść, nádbiéć.

Survivre, irreg: iáko *Vivre*, nádżyć, żyć po kim.

Susciter, podbudzić, poruszyć.

Suspendre le jugement, zátrzymáć sąd, odłożyć sądy.

Suspendre un Officier, de sa charge, dignitarzowi iákięmu nie dopuścić iego jurisdikcyéy, zátrzymáć mu jurisdikcyą.

Sustenter, sustęntowáć, żywić, podeymowáć.

Symboliser, symbolizowáć, mieć álbo czynić iákie podobięństwo do rzeczy.

Syndiquer, *censurer*, sęndikowáć, bydź sęndikięm, mieć stáránié o pospolitych spráwach, cęnzurowáć, rostrząsáć spráwy, dochody, y insze pospolitwá potrzeby.

Syringuer, instrumęntęm sposobnym płókánié w gárdło boleiącé wsikáć, przes sikawkę co wtryskać.

T.

Ta.

Tabouriner, joüer du tambour, w kotły álbo w bęben ny bić, bębnić.

Tacher quelque chose, pokaláć, pomázáć, poszpecić co, zwłaszcza száte.

tâcher, s' efforcer, usiłowáć, sádzić sie, bárzo sie usilnie stáráć, kaláć sie.

Tache-

Tacheter, marqueter des tâches, mákuły álbo iákié pstrociny dla upstrzęnia czynić, popstrzyć.

Taillader, obcináć, obrębowáć, obrąbáć, siekáć, rąbáć.

Tailler, *entamer du taillant de quelque fer*, rąbnąć, záciąć, rościąć, przeciąć, porąbáć, posiéc, posiekáć. kráiáć, pokráiáć, nárzynáć, nárznąć, okrzesáć, wyrznąć.

une plume taillée, pióro zátęmporowáné.

les mains bien taillées, ręce dobrze ufigurowáné.

Taire, irreg: *passer sous silence*, zámilczeć co.

se taire, milczeć.

Talinguer, *attacher le cable à l' anneau de l' ancre*, przywiązáć linę do oká álbo pierścięniá kotfice.

Talonner un cheval, kóniá piętámi tłuc, bić.

talonner, *suivre de prés*, tusz zá kim iść.

talonner l' ennemi, zbliská nieprzyiacielá gónić, náciéráć ná ucickáiącégo nieprzyiacielá.

Tamiser de la farine, la faire passer au tamis, przesiać mąkę.

Tancer, łaiáć, háłásáć, strofowáć.

Tanquer, mówi sie o wodnym statku, od przodku tąnącym.

Tanser, sz. *tancer*,

Tapir, *se tapir*, przyczáić sie do ziemie.

Tapisser, kobiercámi obić, kobierce rozesłáć.

Tarauder, *faire un écrou avec le tarau*, náwiercić mnieyszym świdrem większemu.

Tare

Tarder, ſpoźnić opoźnić, nierychło sie ſtáwić, omiéſzkáć, zámiéſzkáć.
tarder quelqu' un, przytrzymáć, zábáwić, zátrzymáć kogo.
Targuer. se targuer, se couvrir de quelque pretexte, pour excuser sa faute. wymyślić ſobie fałſzywą przyczynę, obłudnie sie wymawiáć.
Tarir, rendre sec, ſuſzyć, uſuſzyć, ſuchym uczynić, wyſuſzyć.
tarir. se tarir, se desecher, uſchnąć, wyſchnąć.
Tascher, sz. *tâcher*.
Tâter en touchant, mácáć oślep.
tâter, goûter, koſztowáć, ſmáku próbowáć.
Tatonner, aller à tâtons, iść mácáiąc przed ſobą.
Taveler, pſtrzyć. pſtrocinę czynić.
Taxer, estimer, tákſowáć, ſzácowáć, cęnzurowáć.

Te.

Teiller du chanvre, ou de lin, páździérżyć konopie álbo lęn, z páździérzy chędożyć.
Teindre, irreg: iák *Ceindre*, fárbowáć.
Témoigner, świádczyć, świádkięm bydź, świádectwo wydáć, wyświadczáć, obiáwiáć, pokázowáć, deklárowáć.
Temperer, miárkowáć, pomiárkowánie czynić.
Tempéter, faire grand bruit, czynić náwálność.
Temporiser, ociągáć, zwłóczyć, omiéſzkiwáć, zátrzymowáć sie, opoźniáć, ákkómmodowáć sie czáſowi, ták sie ſpráwowáć, iák czás dopuſzcza.
Tenailler, roſpalónymi kléſzczámi tárgáć.
Ten-

Tendre, ciągnąć, wyciągáć, udáwáć sie, zámiérzáć gdzie.
tendre des embuches, záſadzkę czynić.
Tenir, irreg: trzymáć, wytrzymowáć.
tenir à quelqu' un, należeć do kogo. náp. *il ne tient qu' à vous*, nie należy tylko do was. mówi sie *à quoy tient il?* coż przeſzkadza? *il ne tint presque à rien, que cela ne se fît*, práwie nic nie przeſzkadzáło, żeby sie to ſtáło.
tenir à l' honneur, trzymáć álbo ſzácowáć zá honor. *tenir à l' affront*, mieć zá konfuzyą. &c.
être tenu powinięn bydź. *je ne suis plus tenu* nie winięnęm więcéy.
Tenter, sz *sonder, éprouver*.
Tercéer. tercer, tiercer, donner à la terre sa troisiéme façon, trzeci raz ziemię uprawiáć.
Terminer, achever, dokónczyć, doterminowáć.
Ternir l' eclat de quelque chose, záſmolić, umnieyſzyć luſtru. náp. *l' haleine ternit le miroir*, pára záſtania zwierciádło. *la rose se ternit, lors qu' on la touche*, róża więdnieie, kiedy iéy dotykáią.
ternir la reputation, uſzczérbić ſławy.
Terraßer, *renverser par terre*, ná ziemię zwálić, obálić.
terraßer la muraille, mur ziemią podſypáć.
se Terrer, w ziemię sie zákryć.
Terrir, po długim żeglowániu dopáść portu.
Tester, faire son testament, teſtámęnt czynić.
Testifier, wyświádczáć, oświádczáć.

Tesionner, sz. *tanter.*
Tetter, piersi ssáć.
Thesaurizer, skárbić, skarb zbiéráć.

Ti.

Ticquer, un cheval ticque, kóń sie żłobu chwyta;
Tiercer une terre, sz. *tercer.*
tiercer, accroître d' un tiers, przyczynić trzecią część.
Timbrer un heaume en armoires, ná przyłbicy federpusz przypiąć.
Tinter, rendre son, brząkáć, dzwónić, dzwięk czynić, szumieć.
Tirailler quelqu' un, trzu áć kim, porywáć kogo.
Tirer, ciągnąć, pociągáć, náciągáć, wabić, powabiáć, rwáć, wyrywáć, strzéláć.
tirer à quatre chevaux un criminel, l' équarteler, kóńmi ná czworo rostárgáć.
tirer, mettre dehors, wyciągnąć, wyiąć, wywléc.
tirer en filet de l' or, de l' argent &c. ciągnąć złoto srebro &c. to iést nici z niego robić.
tirer, escrimer, faire des armes, ćwiczyć sie w biciu, fechtowáć.
tirer le coup d' épée, pchnąć szpadą.
tirer sur le blanc, noir, &c. zbliżáć sie do białości, czarnośći &c.
tirer, contretirer une image, tirer quelqu' un, faire son portrait, le portraire, odmálowáć kogo.
Titre, irreg: *faire un tissu*, tkáć, tkáctwo robić.

To.

Toiser, żérdziámi geometrycznymi rozmiérzáć.

Tole-

Tolerer, znosić, wytrzymáć, wyciérpieć.
Tomber, upáść, obálić sie, spadáć, wypáść. *à la renverse* ná wznák. *en devant* ná twarz. *de son long* po wzdłuż. *à coté* ná bok.
tomber malade, wpáść w chorobę, záchorowáć.
tomber sur quelque propos, przypáść ná iáki dyskurs.
aller tomber, blisko upadku bydź.
tomber d' accord, zgadzáć sie, bydź iednégo z kim inszym zdánia.
Tondre, strzydź, postrzygáć.
Tonner, grzmieć.
Torcher, ściéráć, ociéráć, otrzéć. zetrzéć.
Tordre, kręcić, skręcáć, wykręcić, zboczyć. zákręcić.
se tordre le pied, nogę sobie wywinąć.
Tortiller, sz. *tordre.*
se tortiller, sz. *entortiller.*
Toucher, dotknąć, dotykáć.
toucher à quelque lieu, dopędzić iákiégo mieyscá
Toüer un vaisseau, okręt ciągnąć.
Tourcher, sz. *torcher.*
Tourmenter, dręczyć, męczyć, kátowáć.
Tourner, obrócić, náwrócić wzad, powrócić sie, wykręcáć, nákręcić.
tourner. travailler au tour, utoczyć, okrągło zrobić, gładzić, polerowáć.
un esprit bien tourné, rozum gładki, dobry.
tourner à l' envers, à rebours, zgruntu przewrócić, zepsowáć.
tourner de biais, w bok skręcić.

tour-

tourner un livre, le traduire, wytłumáczyć xięgę, wyłożyć ią ná inſzy ięzyk.
le vin se tourne, wino kisieie.
Tournoyer, obchodzić, do kołá biegáć, obiegáć, okrążáć, krążyć.
Touſſer, káſłáć.
Touſſir, irreg: toſz co *touſſer*.

Tr.

Tracaſſer, s' embaraſſer dans les affaires, zátrudniwſzy sie kręcić sie.
tracaſſer, ne faire qu' aller & venir, przebiegániem się báwić.
tracaſſer quelqu' un, dáć kómu okázyą do kręcęnia sie.
Tracer, frayer le chemin à quelqu' un, znáki po drodze czynić, znáczyć kómu drógę, náprawiáć ią.
tracer, ébaucher, faire le deſſein d' ouvrage, ryſowáć, odryſowánie przyſzłéy roboty czynić, znáczyć iák sie ma co robić.
Traduire, tłumáczyć ná inſzy ięzyk.
Trafiquer, kupczyć.
Traicter, sz. *traiter*.
Trainer, ciągnąć, pociągáć, wlec, włóczyć po ziemi, przeciągáć.
se trainer, czołgáć sie.
trainer en longueur, ociągáć, opoźniáć.
Traire, irreg: ciągnąć.
traire du lait, doić, mléko ciągnąć.
Traiter, tráktowáć, diſzkurowáć.
traiter, donner à manger, częſtowáć, tráktowáć

traiter,

traiter magnifiquement, bánkiétowáć, páńſko częſtowáć
le medecin traite les malades, medik kuruie chorych.
traiter quelqu' un bien ou mal, se comporter avec quelqu' un, obchodzić sie z kim dobrze álbo zle.
Tramer, ou braſſer la perte de quelqu' un, ſprzysiąc sie ná cudzą zgubę.
Tramper, sz. *tremper*.
Trancher, couper, kráiáć, urznąć, ukroić, uciąć, przeciąć, odciąć.
trancher la tête, ściąć.
trancher court, krótko odpráwić, prędko odbyć.
se trancher du grand, du Roi, du Philoſophe &c. czynić sie álbo udáwáć sie znácznym, Królęm, Filozofęm &c.
Transcrire, irreg: iák *écrire, copier une écriture*, przepiſáć.
Transferer, przenieść.
Transfigurer, transformer, przefigurowáć.
Transformer, transfigurer, przeformowáć.
Transgreſſer les loix, przeſtąpić przykazánia, przełąmáć práwá.
Tranſir, do zdumięnia przywieść, ſpráwić zádumięnie.
tranſir de froid, zimnęm przeiąć. *de frayeur*, ſtráchęm przerázić. *d' horreur* boiáźnią przeniknąć.
Tranſiger, zgodzić sie o co, ſkóntráktowáć, pákta uczynić, zákończyć co.

Trans

Transmettre, irreg: iáko *mettre*, przenieść, przenosić, przekłádáć, przełożyć, położyć ná inszym mieyscu.
Transperser, przebić, przekłuć.
Transplanter, przesádzić, przeszczépić.
Transporter, przenieść, przenosić.
être transporté de joye, bydź zdiętym rádośćią. *de colere*, gniéwęm. *de douleur*. boleśćią &c.
Transposer, przekłádáć, przełożyć, ná inszym mieyscu położyć.
Transvaser, naczynie czemu odmięnić, do inszego naczynia przełożyć.
transvaser du vin, ou d' autre liqueur, przetoczyć wino, álbo inszy likwor.
Transsubstancier, istotę w inszą istotę przemięnić.
Trasser, sz. *tracer*.
Travailler à quelque chose, prácowáć koło czego, robić co.
travailler un discours, mowę álbo orácyą iáką wykształtowáć.
ce cheval me travaille baucoup, tęn kóń mnie morduie bárzo.
travailler l' esprit, zmordowáć umysł.
travailler quelqu' un, lui donner de la peine, zfátygowáć kogo, nádmordowáć, nádłábić.
Traverser, przebyć, przedzielić, przéść poprzék.
traverser un bataillon des ennemis, przebić sie przes szyk nieprzyiacielski.
traverser une reviere, przebyć rzékę.
aprés avoir traversé tant de pays, zwiedziawszy ták wiele kráin.

traverser, *contrarier*, sprzeciwiáć sie. *il traverse mon dessein*, sprzeciwia sie woléy moiéy.
Travestir. przewdziać
se travestir, przewdziać sie, przestroić sie.
Trebucher, *tomber*, upáść, spáść, obálić sie, nádważyć. więcéy przyważyć.
Treilißer, *mettre des treillis à une fenêtre*, krátkę dáć w oknie.
Trembler, stracháć sie, drżéć, trząść sie.
les dents tremblent du froid, zęby szczekáią od zimna.
Trembloter, toż co y *Trembler*.
Tremoußer, często sie wzdrygáć.
l' abeille tremouße des ailes, *à l' entrée de la ruche*, pszczołá trząsa skrzydłámi wláruiąc do ulá.
Tremper, zmaczáć, skropić, moczyć, mácerowáć, miękczyć, miękkim czynić, odmięczáć.
tremper le vin, wino wodą rospuszczáć.
Trepaner le crane, głowę świdrowáć, świdręm wiercieć.
Trepaßer, *deceder*, umrzéć.
Trepigner, nogą wzięmię często bić, uderzáć.
Tresaillir de joye irreg: iáko *Saillir*, wyskákowáć z rádośći.
Treßer les cheveux, włosy kręcić, ná krzyż włosów uciąć.
Treuver, sz. *trouver*.
Tricoter, *façonner du filet*, sieć robić z nici.
Trier, *choisir*, obiéráć, wybór czynić.

Tringler, ſznurem uderzyć iák cieśle czynią dla znáku.
Triompher, triumfowáć.
triompher les ennemis, z nieprzyiaciół triumfowáć.
Tripler, triplikowáć, we troie przyczyniáć.
Trocquer, ſzu ác, mieniáć sie ná co.
Tromper, oſzukáć, záwodzić.
Trompeter, trąbić.
Tronquer, *mutiler*, okáliczyć, obárczyć, kálíką uczynić, obciąć.
Trosonner une ſtatuë un arbre. &c. uciąć ſtátuy, drzewá, &c. *une lance*, dzidę złąmáć.
Troquer, sz. *trocquer*.
Troter, *aller trot*, chyżo bieżeć.
Troubler quelqu' un, *l' inquieter*, turbowáć kogo, przeſzkadzáć mu, pomieſzáć kogo.
Trouer, *percer*, przedziuráwić, dziurę uczynić, przekłuć, przebić.
Troußer bagage, ułożyć ſprzęty, zebráć ie w kupę.
troußer la robe, podgiąć ſuknie, podkaſáć sie.
Trouver, ználéść, wynáléść, wyſzukáć.
trouver bon, zá dóbre rozumieć, w dobry ſęns obrócić.

Tu.

Tuer, zábić.
tuer un flambeau, zágásić płomień.
Tutejer, sz. *Tutoyer*.
Tutoyer quelqu' un, tykáć komu, nie wáſzeciáć.
Tyranniser, tyránnizowáć, kátowáć.

Vacil-

V.

Va.

Vaciller, *chanceler*, chwiać sie, bydź wątpliwym, nie bydź pewnym, kołyſáć sie z umyſłem.
Vaguer, *errer çà & là*, błąkáć sie, tułáć sie.
Vaincre, irreg. zwyciężáć, zwyciężyć, przewyżſzáć.
Valeter, *faire l' office du valet*, zá czeládniká ſłużyć, poſługowáć iák proſty ſługá.
Valider, *rendre valide*, ważnym uczynić, urátifikowáć, powagi iákiey rzeczy przydáć, umocnić co.
Valoir, irreg. ważyć, módź, ſtáć sie czego.
Vandanger, sz. *vendenger*.
Vaner le blé, zboże przewiewáć.
Vanger, sz. *venger*.
Vanner, sz. *vaner*.
Vanter, *loüer*, wychwaláć, chwalić, przechwaláć, ſławić, ſzczycić, chełpić.
Vaquer, próżnowáć.
Vaquer à quelque chose, pilnowáć czego, náprz. *à l' étude*, náuk, *à sa charge*, ſwoiey powinności, &c.
Varier, *diverſifier*, odmieniáć, różnić, odmienić.

Ve.

Veeller, *ce sont les vaches qui veelent*, krowy sie cielą.
Veiller, *ne pas dormir*, nie ſpáć, czuć, ſtraż odpráwiáć,

 veil-

veiller à ses affaires, *en avoir le soin*, pilnowáć ſpraw ſwoich, mieć o nich ſtáránie.

veiller sur les actions d' autruy, mieć oko ná cudzé ſpráwy.

Vêler, sz. *veeler*.

Vendenger, winné gróná zbiéráć.

Vendre, przedáć, przedáwáć.

Venerer, czcić, ſzánowáć.

Venger quelque chose, mścić sie zá co.

venger quelqu' un du tort, uiąć sie zá czyię krzywdę.

Venir, irreg: przyść, przychodzić, póść.

venir de faire quelque chose, dopiéro ſkóńczyć iáką rzecz náp. *il vient d' ecrire*, idzie od piſania, álbo dopiéro piſał. *nous venons d' avoir gagné*, dopiérośmy wygráli. *vous ne venez que d' arriver*, dopieroście przyſzli. *je viens de manger*, dopiérom iadł. &c.

Mówi sie téż *il ne fait que de venir*, dopiéro przyſzedł. *être le bien venu*, bydź przywitánym. *vous étes bien venus*, witaycie álbo witąm y witąmy Wáſzmośćiów.

venir à bout, przyść do kreſu, dopędzić kóńcá, wſkóráć.

venir bien á quelqu' un, przyſtoi co kómu.

venir au devant álbo *à l' encontre*, nápotkáć.

venir aux mains, bitwę ręczną ſtoczyć, ſkrzeſać w ręcz.

Venter, *exposer au vent*, wietrzyć, przewietrzyć, przewietrzáć, ná wiátr wyſtáwić, ſuſzyć.

Venter, *loüer*, sz. *vanter*.

Ven-

Ventouser quelqu' un, *luy appliquer des ventouses*, báńki kómu ſtáwiáć.

Verdir, zielęnieć.

Verdoyer, dó zielóności sie ſkłániáć.

Verglacer, po máluſkim déſzczu przymárznąć.

Verifier, *prouver*, werifikowáć, próbowáć, doświádczáć.

Vermiller, pyſkięm w zięmi kopiąc gliſt ſzukáć, iáko dzik czyni.

Vermillonner, *peindre ou teindre en vermillon*, minią málowáć, álbo fárbowáć.

Vernißer, *coucher du vernis*, ſokięm iáłowcowym náciéráć, nápuſzczáć.

Verser, wlać, nálać, wylać, odlać, przewrócić, wywrócić.

verser, *se comporter*, rządzić sie, ſpráwowáć sie.

Verſifier, wiérſze robić.

Veßer, bznąć, bździeć.

Vétir, przyodziać, uſtroić, dáć ſtróy, nákryć.

Vetiller, *conteſter pour une vetille*, o ledáco sie wádzić, o fráſzkę sie kłócić.

Vexer, wexowáć, trápczowáć, nápáſtowáć.

Vi.

Viager, *octroyer la vie durant*, dáć czego używáć dożywotnie, pozwolić dożywocie ná czym.

Viander, *prendre sa paturage*, popáść bydłá, nápáść, dáć obrok álbo inſzé paſtwiſko.

Victimer, zábić ná ofiárę.

Viellir, *devenir vieux*, zſtárzeć sie.

Vigneter, *embellir de vignettes*, winnymi látorośćiámi co przyozdobić.

Vili-

Vilipender, mépriser, lekce ważyć, gárdzić.
Violenter, gwałcić, gwałt czynić.
Violer, gwałcić, psowáć
Virer, emprunter, zámięniáć, zmięniáć, odmięniáć.
Vire-volter, kręcić sie w koło, obrácáć do kołá
Viser, prendre vise, zmierzáć, oko prostowáć, okiem bráć miáę do celu.
Visiter náwiedzáć, náwiedzić.
Vitrer les fenê res, les garnir de vitre, w okná wpráwiáć szyby.
Vitrifier, sz. *Calciner*.
Vituperer, sz. *Blâmer*.
Vivifier, sz. *Animer*.
Vivre, irreg. żyć.
Ulcerer, zránić.

Un.

Unir, ziednoczyć
Unir un cheval, kóniá wpráwić.

Vo.

Voguer, naviger, pousser le navire, avec les rames, aller à rames, pod wiosłámi płynąć, rázno wiosłámi robić, pływáć bez żaglów.
Voiler, záslónić, dáć ná co zasłónę.
Voir, irreg. widzieć, pátrzyć, oglądáć.
Voiturer, faire voiture, furmánić, bydź furmánęm.
Voler, látáć, lecieć.
Voler le gibier, látánięm zwierzá bić.
Voler, derober le bien d' autruy, rábowáć, rozbijáć.
Voleter, często latáć.
Voleter au tour, oblátowáć.
Volter, voltiger, faire des voltes, w koło sie kręcić do kołá sie wiercieć.
Voltiger, sz. *volter*, okróm tego znaczy, ćwiczyć sie w koło ná kóniu ieździć.
Vomir, rzygáć, wómitowáć.
Vouer, faire voeu, slubowáć, poślubić, ślub uczynić, poświęcić sie ná co, dedikowáć.
Vouloir, irreg: chcieć, prágnąć, żądáć.
Vouter, sklepić, zásklepiáć.
Voyager, bydź podróżnym.
Voyager à pied, pieszo iść w drogę.
Uriner, szczáć, mocz puszczáć, moczyć.
User de quelque chose, se servir, używáć, záżywáć czego.
s' User, przycieráć sie. *les habits s' usent, quand on s' en sert souvent*, suknie sie drą, kiedy sie ich często używa.
Usurper, przywłaszczáć, uzurpowáć
Vuider, wyprożnić, ogołocić, ułatwić.
Vuider une chose, y faire de diverses figures, qui percent à jour, máteryą floresowáć.

Y.

Yvrogner, upijác sie często.

La fin du Dictionaire des verbes.

Kóniec Dikcyonarzá słów.

Il ſert icy d'avis, sçavoir, que quand ce Dictionaire venoit d'etre imprimé, ma Nomenclature commençoit à etre auſſi sur la preſſe. Vous la pourrez bientot joindre à ce Dictionaire, pour en avoir plus de diſpoſition à achever votre deſir de profiter en langage.

Nie záwádzi tu wiedzieć, iż gdy tęn Dikcyonarz w Drukarni zákończáno, záczynáno też drukowáć moię Nomęnkláturę. Może ſie w krótce przyłączyć do tego Dikcyónarzá, áby z niéy mieć więcey ſpoſobnośći do dopędzęnia zamyſłu w poſtąpieniu w mowie.

